

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyed. számú helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Szerkesztő

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 782.

Kiadóhivatal 706.

Az ülések meghosszabbítása

Budapest, május 8.

Magyar tradíció, hogy a költségvetési vita hosszabb és szélesebb medrű minden más vitánál. Hosszabb mindenekelőtt azért, mert ez az a kérdés, melyhez hozzászólva, bárki bármiről beszélhet, ha tetszik nőemancipációról, ha tetszik horvát állapotokról és minden más egyébről, ami csak a legtávolabbi közösségekben érdekli az állami létet. Valahány ambíciózus közkatona van a magyar parlamentnek, az mind ilyenkor akarja megmutatni, hogy ő is él és ő is tarsolyában hordja a marsallbotot. Régi szokás szerint azért ebből az alkalomból hangzik el a legtöbb szűz szónoklat. A babért kívánó ambíciózión kívül azonban erre az alkalomra más, realisabb ok is noszogatja a honatyá urakat fejszóalásra: a költségvetési vita során helyezhetők el legsikeresebben azok a vicinális jelentőségű apróbb kívánságok és egyéb hazabeszélések, amiket a nép- és hazai érdek minden igaz képviselőjétől megkíván a kerület. Lehetne vitatkozni felette, hogy az ország idejét szabad-e annak a problémának a feszegetésére pazarolni, hogy Felső-Mucsának valóban okvetlenül szüksége van-e a tüzerkaszárnyára? De az uzus már ilyen. Az uzus arra szoktatta a publikumot, hogy a képviselőkben ne csak országos ügyekben határozó tör-

vényhozó atyákat lásson, hanem a kerület érdekeiért fáradozó ügynököket is és addig, amíg ez a köztudat meg nem változik, egy képviselőtől sem lehet kívánni azt, hogy martir-szerepet vállalva, kockára tegye a kerületben szerzett népszerűségét.

Mai viszonyok szerint tehát aligha lehet valamit elnyesegetni a költségvetési vitára szánt időből, bárha másfelől az is bizonyos, hogy a budget ilyen szertelen hosszú tárgyalása, mely Európa valamennyi parlamentjét tekintve példátlanul áll, súlyos kára az országnak, mert más fontosabb és nagyobb jelentőségű problémák beható taglalásától lopja el az időt.

Ma, amikor a szokott széles alapon indult meg a néhány napos költségvetési vita, egész természetesen vetődik föl azért az a kérdés, hogy a kétféle érdek ilyen összeütközését hogyan lehetne kiegyenlíteni egymással? Ez a probléma semmiképpen sem új a magyar politikai élet vezérei előtt, csak hogy a házszabályok szigorú rendelkezéseivel szemben eddig nem akadt rá alkalmas megoldási mód. Most azonban a módosított házszabályok önként kínálják az erre alkalmas eszközt azáltal, hogy lehetőséget adnak az ülésidő meghosszabbítására s ezzel kétszeresére fokozzák a parlament meglévő munkaerejét.

Valószínűnek tartjuk, hogy erre a megoldásra hamarosan sor kerül, annál is inkább, mert az erre illetékes ténye-

zők máris komoly megfontolás tárgyává teszik ezt az eshetőséget. Mai számunkban alkalmunk van erre vonatkozólag leközölni Justh Gyulának, a képviselőház elnökének a véleményét, aki határozottan az ülésidő meghosszabbítása mellett foglal állást. Józan, okszerű érvekkel támogatja Justh ezt a véleményt. Szünet előtt még sok fontos elintézni valója lesz a képviselőháznak, jó volna hát sietni, mert nincsen annak semmi értelme, hogy a kánikulás nyári időszakra is feleslegesen együtt tartsák a törvényhozást. Ezenkívül, ami ennél fontosabb, a mostani költségvetés olyan nagyjelentőségű közintézményeknek veti meg az alapjait, hogy országos érdek kívánja azt, hogy ezek megvalósítása elől sietve háritsunk el minden akadályt.

Ez a néhány érv önmagában megindokolja az ülések idejének meghosszabbítását. Az, hogy az új házszabály első sorban obstrukcióellenes fegyvernek készült s hogy most nincsen obstrukció, nem szólhat ez ellen. Sőt éppen ellenkezőleg, szívesen kell fogadni ezt az alkalmat, amikor minden pártszenvedélytől szabadon és minden izgalom nélkül lehet kipróbálni az új házszabályok alkalmazását. A törvényhozás intenciója, amikor kimondta, hogy bizonyos tárgyakra ki lehet mondani a sürgősséget, első sorban úgy is az volt, hogy bizonyos sietős törvények meghozatalát gyorsabbá tegye. Ha kell, obstrukció ellen, de ha kell,

Amerika proletárjai.

Irta: Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.

Mielőtt az amerikai munkásaik helyzetéről ítéletet mondtak volna, 33 államban pontos és mély helyszíni kutatást teljesítettek olyképpen, hogy első sorban 25.440 munkáscsaládot, hol a háziasszonyok az összes kiadásokról pontos jegyzéket vezettek, a házi-budgetre nézve megkérdezték, meglepő és becses eredményhez jutottak. Ez volt az első ily természetű munka az egész világon. Megközelítőleg jártak el a németek is, s ma azon helyzetben vagyunk, hogy a két nagy nemzet viszonyaira nézve megnyugtató felvilágosítással szolgálhatunk. Különösen az amerikai helyzet feltárása komoly intő szó a magyar munkásságra nézve, mely ott keres boldogulást, hol azt meg nem találja. Azonban mindkét helyen ezidőszereint csak a jobb módban élő munkások helyzetét tették a hivatalos nyomozás tárgyává, miután a máról-holnapra élő munkások zöménél nem folytatnak gondos és rendes házvezetést.

Óriási a különbség a német és az amerikai munkások közt már a bér magasságára nézve is, miután Amerikában tizenhárom munkáskategóriát véve figyelembe, ott a legkisebb heti munkabér 1905-ben 9.45, legmagasabb 26.17 dollár volt amaz közönséges munkásoknál, utóbbi bér a kőműveseknél, holott a megfelelő bérek Németországban 4.50, illetve 7.50 dollárt tettek ki. Tehát az amerikai bérek a megfelelő német béreknél gyakran háromszorta nagyobbak.

Mint hogy pedig az amerikai munkaidő rövidebb, itt ismét kedvezőtlenebb a német helyzet.

New-Yorkban a családfő évi jövedelme átlag 633.04 dollár, egész Amerikában pedig 621.12 dollár, a német családfő 1448 márkát, vagyis 344.8 dollárt mondhat magáénak. Ezen összegek úgy viszonylanak egymáshoz, mint 100 : 54.5-höz. Amde a családfő munkabére nem mindig képezi a család kizárólagos jövedelmét, miután az albérlőktől és az étkezőktől nyert jövedelme az Egyesült-Államokban 9%, Berlinben 3.9%-át teszi az összjövedelemnek. A megvizsgált családok 23%-ának volt ily mellékjövedelmi forrásból évi 125—250 dollárja. Az alsóbbfokú munkáscsaládoknál pedig még inkább divik az albérlők tartása, mire a nyomor szorítja őket, mint a mi budapesti munkáscsaládainkat, ami iszonyu veszedelem ott és itt egyaránt.

A kiadásokat nézve az Unio államaiban élelmezésre a jövedelem 43.1%-át, Berlinben 47.3%-át; lakbérre ott 18.1, németeknél 16.4%, ruházatra ott 13%, a németeknél 8.1%-át fordítják. Abból azonban, hogy Berlinben élelmezésre nagyobb százalékot fordítanak, még nem következik a berlini munkáscsaládok netalán magasabb életmóvjá, miután a berlini munkás évi átlagos 400 dollárjának 47%-át, holott az amerikai évi átlagos 700 dollár 43%-át élelemre fordítja.

A ruházat kiadásai az amerikai munkásoknál a jövedelem emelkedésével lépést tartanak. E téren is az amerikai munkás a német fölött áll. Valóságos ruházati luxust üznek az amerikai gépmunkások. Dícsértükre legyen azonban mondva, hogy a ruházati költségekből 45% gyermekek és 31% a férfiak és csak 24% a nők ruházata. Amde a ruházati luxust könnyen üzhetik, mert a tömegesen készített férfi-öltönyök ára 4—5 dollár.

A lakás kérdésénél is magasabb nivón állnak az amerikai viszonyok. Az Egyesült-Államok munkásainak 19%-a, illetve a nyugati államokban 31%-a az összes munkáscsaládoknak — háztulajdonos és pedig tehermentes ház tulajdonosa. Ezen háztulajdonosok családjai kényelmesebben laknak, mint nálunk a főváros körül fekvő falvak nyaraló polgárai. Azon családok 5 szobában laknak, úgy hogy egy szoba esik egy fejre, holott Budapesten egy szobában 6—8 személy is lakik. Berlinben sem kedvezőbb a helyzet, amennyiben egy családra 1.4 és egy fejre 0.3 szoba jut. S míg New-Yorkban egy szoba bére 27½ dollár, Berlinben 50 dollár. Nálunk és a németeknél az egy szobás, Amerikában 4—5 szobás lakás a típus. Az amerikai nagy telepek tulajdonosai oly munkásházakat építenek, melyekre az európai polgári családok irigy szemmel nézhetnek. Ily házakban ebédlő-, lak- és 3 hálószoba, konyha, fürdőszoba és éléskamra van. Mindig kell azonban megjegyeznem, hogy itt nagy díjazásu munkásokról szólnak, mert a mi tótunk és oláhunk ott is tyukokkal, malacokkal stb. együtt lakik.

Az élelmezési kiadásoknál is nagy eltéréseket tapasztalunk. Míg az amerikai élelemre 326.9 dollárt ad ki családonként, ami fejenként 77 dollárt tesz; a berlini 200 dollárt és fejenként 47 dollárt fordít. Az amerikai képes husért 102½, a német 60 dollárt költeni, ellenben kenyérért, ami a legközönségesebb élelmi ezikk, a német kiad 32½ dollárt, az amerikai pedig egész éven át 12½ dollárt, ellenben halra, teire, vajra, sajtra, lisztre, gyümölcsre, teára és kávéra sokkal többet fordít az amerikai, mint a német.

A német munkás csak dohányra és alkohorra szeret sokat áldozni, úgy hogy számítá-

anélkül is, mert ebből a szempontból nem az a fontos, hogy van-e obstrukció vagy nincs, hanem az, hogy valamely javaslat sürgős elintézése mennyire áll az ország érdekében?

A meddő költségvetési vita gyors lezárása pedig minden esetre nagyon is az ország érdekében áll. A különböző miniszteriumok kodifikáló osztályai gyorsan dolgoznak, alig mulik el nap, hogy a kormány ne tegyen valamely törvényjavaslatot a ház asztalára. A költségvetés elfogadásától függ, minél hamarabb életbe lépjenek. Nem az obstrukciótól való félelem ez, mert hiszen obstruálni még a szigorított házszabályok mellett is lehet, hanem csak a költségvetés meg-
rövidítése, amelynek szükségét már évek óta érezzük. Valószínű, hogy az ülések meghosszabbítása már a jövő héten megtörténik. Ebben az esetben a költségvetési vita ennek a hónapnak végén befejeződik és június közepéig a Ház végez egyéb feladataival is, míg ha nem hosszabbítjuk meg az üléseket, a képviselőház még július végén is együtt lehet.

Felesleges ezért minden habozás. Hogyha már meghozták az új házszabályokat, nincsen semmiféle ok arra, hogy a raktárban hagyják porosodni a használatba ne vegyék.

Budapest, május 8.

A képviselőház holnap, szombaton, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja az 1908. évi költségvetés általános tárgyalását. Fél kettőkor az interpellációk következnek.

A miniszterelnök itthon. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök titkára, dr. Bárczy István kíséretében ma reggel némi késéssel Bécsből visszaérkezett Budapestre.

Az ülések meghosszabbítása. A képviselőház mai ülése alatt Justh Gyula házelnök, Wekerle miniszterelnök, Kossuth Ferencz és Andrássy Gyula tanácskozást folytattak a Ház munkarendjéről. A belügyminiszternek az volt az álláspontja, hogy minél előbb ki kell mondani a költségvetésre a sürgősséget és délután is üléseket tartani. A tárgyaláson ebben meg is állapodtak és a jövő héten pénteken

sunk szerint a németek egyszer annyit költenek szeszes italokra, mint az amerikaiak.

Az adók a németeknél 0.92%-ot, Amerikában csak 0.75%-ot emésztenek fel. Az Unio államában ugyanis a családoknak csupán 34%-a fizetett 3 év előtt direkt adót, a németeknél magasabb az arány, miután a porosz jövedelmi adó 900 márka létminimumnál kezdődik, mely összeg sok munkásaládnál található.

Az árak állása is kedvezőtlenebb a németeknél, miután a vaj és tojás kivételével a többi élelmiszerek árai Amerikában kisebbek, vagy pedig a német árakkal egyenlők. Fontos körülmény az, hogy az Unio metropolisában, New-Yorkban és Chicagóban sokkal olcsóbbak az átlagos árak, mint általában a birodalom területén. Chicagóban a hus olcsóbb, mint Berlinben, a tejárak, tojás és burgonya valamivel drágább. Az amerikai éppugy, mint a vérrokon angol, nemzeti szokássá emelte a társulást s az egész hazában virágzó szövetkezetek oly befolyást gyakorolnak a kiskereskedelemre, hogy az nem képes „magyar módon” kiszorítani, kiuzorázni az amugy is nehéz viszonyok közt élő munkásaladokat. Azért kellene nálunk is a szövetkezésre több súlyt fektetni, mert a szövetkezés a lelketlen, ma szabadon garázdálkodó uzorának réme. Kérdés már most, mit fogyaszt az amerikai és mit a német munkásalád? Az amerikai család elfogyaszt átlag 609 angol font friss húst, a berlini legföljebb 275-öt (1/2 kilogramm ára 0.62 márka), az amerikai család elfogyaszt 80 angol font halat, a német 37.3 fontot, (1/2 kilogramm ára 0.52 márka); az amerikai család elfogyaszt 85 tucsat tojást, a német 51-et (darabja 0.06 márka); az amerikai 201 angol font vajat és zsirt, a német 116-ot (1/2 kilogramm ára 1.16 márka); az amerikai család

kezdik meg a délelőtti és délutáni, összesen nyolcórás üléseket. Justh Gyula házelnök a tanácskozás után a hírlapírók előtt így nyilatkozott az ülések meghosszabbításáról:

— Az ülések meghosszabbítását három ok teszi szükségessé. Először a költségvetésen kívül még más elintézni valója is van a Háznak, másodsor egészen fölösleges, hogy a képviselőházat a nyár nagyobb részében együtt tartsuk, amikor ezt elkerülhetjük, harmadszor pedig — amit először kellett volna mondanom — az országnak igen nagy érdeke, hogy azok az új intézmények, amelyek létesítése a költségvetés elfogadásától függ, minél hamarabb életbe lépjenek. Nem az obstrukciótól való félelem ez, mert hiszen obstruálni még a szigorított házszabályok mellett is lehet, hanem csak a költségvetés meg-
rövidítése, amelynek szükségét már évek óta érezzük. Valószínű, hogy az ülések meghosszabbítása már a jövő héten megtörténik. Ebben az esetben a költségvetési vita ennek a hónapnak végén befejeződik és június közepéig a Ház végez egyéb feladataival is, míg ha nem hosszabbítjuk meg az üléseket, a képviselőház még július végén is együtt lehet.

A delegációs ülészek. A multkori közös miniszteri értekezlet után a bécsi lapok azt írták, hogy az értekezlet folytatására már megállapították az időpontot; meg is írták, hogy május 10-én lesz a folytatásos értekezés. Bécsből érkezik most az a hír, hogy ez az értesítés téves volt, mert nem volt megállapítva semminemű határozott időpont a tanácskozás folytatására és emellegva jövő vasárnap nem lesz közös miniszteri értekezlet. Amíg azonban a közös minisztertanácsban meg nem állapítják a közös költségvetés előirányzatát, a delegációs összehívásáról szó sem lehet, s így a májusi delegációs ülészek el fog maradni. Az osztrákok, különösen a keresztény-szociálisták dühöngenek is ezért és a „Vaterland” ma már hevesen tiltakozik ez ellen a „kompromisszum” ellen, nyomtatékosan hangsúlyozva, hogy a keresztény-szociálisták követelik a delegációknak ebben a hónapban való összehívását és a katonatiszti fizetések fölemelésének a költségvetésbe visszamenőleg az 1908. esztendőre való beállítását. Ragaszkodnak báró Aehrenthal kijelentéséhez és attól még a közös miniszterek válságával való fenyegetőzés sem riasztja vissza őket. A keresztény-szociálisták úgy látják, hogy ez a halasztás csak arra jó, hogy a magyaroknak visszavonulását, akik sovinizmusukban nagyon messze merészkedtek, fedezze, de ők még ezt sem

elfogyaszt 706 angol font lisztet és rizst, a német legföljebb 150-et (1 kilogramm ára 0.31 márka). S míg az amerikai inkább friss húst fogyaszt, a német kolbászt és szalonnát, tejet és vajat fogyaszt.

Sok munkás kocsmákban és munkás-penziókban étkezik; nem úgy az angol, aki az első és utolsó étkezést családjával otthon végzi el. Az amerikai egyébként nem eszik annyit, mint az angol, hiszen Nagybritániában paraszt és földesur, gyári munkás és a lord naponta négyszer étkezik. Ez egyébként az égalj által követelt nemzeti szokás.

A rendes étkezések (ebéd, vacsora) Amerikában 10, 15 és 20 centért kapható. De már 10 centért kapnak húsételet burgonyával, kenyerezet, vajat, kávét, teát vagy tejet. A 15 centes étkezések már bőségesek. A nők csekély súlyt fektetnek az ételekre. Egyébként Amerikában többet engedhetnek meg magoknak a „skilled laborers” (jól díjazott ügyes munkások), miután a 33 amerikai államnak egyikében sem találtak oly alacsony átlagos családi jövedelmet, mint Berlinben van. Csak Délkarolinában van oly munkásnyomor, mint Berlinben. A többi államokban az átlagos évi jövedelem 600 dollár. Columbiában az átlag 900 dollár (4500 korona). Az idegenek jövedelme kisebb, mint a jankeének nyújtott, mivel azonban a nemamerikaiak gyermekei többet szerzenek, ezáltal az idegenek családi jövedelme egyenlővé lesz. Az idegenek közt a skótok és az angolok 857, illetve 823 dollárt, az olaszok 611 és az oroszok 661 dollárt keresnek. S míg a berlini egész jövedelmét elkölti, sőt deficitet is dolgozik, az amerikai átlag 5—7%-ot megtakarít; de a nyugati államokban 18%-ot is, ami annyit jelent, hogy ott a proletárok száma fogy. Az

engedik. A mi részünkről erre az osztrák szemtelenségre megint csak az lehet a válasz, hogy a függetlenségi párt katonai ellenszolgáltatások nélkül semmi körülmények között sem fogja megszavazni a tisztí fizetések fölemelését, bármennyire ágálnak is az osztrákok.

A Neue Freie Presse közli, hogy a katonatiszti fizetésemelés körül a tárgyalások már legközelebb az 1909. évi hadügyi költségvetéssel egyidejűleg tovább fognak folyni. Beavatott politikai körökben beszélnek, hogy a két kormány között fennálló differenciák terjedelme a minimumra csökkent. Nincs ellentét a két kormány között abban a tekintetben, hogy sürgős szükség a tisztí fizetésemelés 1909-re, csak a körül van eltérés a két kormány között, hogy milyen időre legyen visszaható ereje a fizetésemelésnek. A magyar kormány, hír szerint, kész a fizetésemelést október elsejére visszaható erővel felruházni, de ezen az időponton túl nem akar menni. Nehézség van továbbá abban a tekintetben is, vajon a delegációkat most tavaszra, nyárra-e avagy csak őszre hívják össze. Mivel a két törvényhozás a költségvetés tárgyalásával lesz elfoglalva, a költségvetési vitának félbeszakítása nélkül június második felénél korábban a delegációk nem ilhetnének össze. Fölmerült tehát az az eszme, hogy a delegációkat júniusra fogják egybehívni, előterjesztik a tisztí fizetésemelésről szóló törvényjavaslatot, a delegációk megalakulnának s aztán őszre halasztanák üléseiket. Osztrák politikai körökben úgy vélik, hogy az osztrák delegáció kész volna ezt a megoldást elfogadni, ha biztosítékot kapna arra nézve, hogy a magyar delegáció ősszel meg fogja szavazni bizonyos visszaható erővel a katonatiszti fizetések fölemelését.

Az általános polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyvet előkészítő állandó bizottság Imling Konrad államtitkár elnöklésével a hó 6. és 7. napján folytatta tanácskozásait az igazságügyminisztériumban. Tárgyalás alá kerültek a következő kérdések: 1. A szolgálati és vállalkozási szerződésnél mik legyenek a teljesítés közvetlen lehetetlenné válásának jogi következményei az egyik és a másik szerződő félre nézve? 2. Minő előfeltételek alatt és mily terjedelemben követelhesse a megbízás nélküli ügyvivő az ügy uratól költségeinek megtérítését? A bizottság legközelebbi üléseit a hónap 13-án és 14-én délután öt órakor tartja meg.

Törvényjavaslat a kívándorlásról. Értesülésünk szerint gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a képviselőház holnapi ülésén nyújtja be a kívándorlásról szóló törvényjavaslatot.

idegen nemzetek közt legmagasabban állanak a hollandusok 10%-kal, aztán jönnek a dánok és az angolok. Figyelembe kell venni azonban még azt, hogy a sokkal magasabb amerikai bérek egyúttal nagyobb reálbérek, miután a közönséges megélhetés költségei nem magasabbak, mint az európai kontinensen, részben pedig (pld. a hús-nál) alacsonyabbak. Amerikában drágán él a nagy luxust űző gazdag osztály, de a szerényigényű munkásság olcsón jut az első szükségleti cikkekhez.

De nem szabad megfeledkeznünk a fent jelzett fényes számok mellett az árnyoldalokról sem, melyek közül első helyen szerepel a munkanélküli százezrek végtelen nyomora és a gyakran előforduló munkahiány, mely napjainkban tetőpontját érte el.

Végül a magyar munkásokat illetőleg, ezek tulnyomó része rendes viszonyok közt is Amerikában csak annyit keres, hogy nyomorúságosan megélhet és ennek fejében test- és lélekgyilkos, borzalmas munkát kell végezni. Az ipari munkás bére átlag naponként 3 dollárig megy. De amíg a magyar munkások 40%-a egy dollárt s újabb 40%-a legföljebb 1/2 dollárt keres naponként; addig csak 2% azon szerencsések száma, akik 3 dollárt keresnek naponként. Már pedig napi egy dollárból még megélni is nehezen lehet. Azoknak a munkásoknak helyzete pedig, kik mezőgazdasági munkára vállalkoznak, még sokkal szomorubb. Minderről azonban hiszékeny népünk nem tud semmit, hanem felül a kívándorló-ügynökök csábos ígéreteinek s tömegesen elhagyja hazáját, melyet eddig oly melegen szeretett. Elérkezett tehát ideje annak, hogy közigazgatásunk emberei hajtóvadászatot tartsanak a népbolondiókra addig, míg végleg el nem pusztulnak.

A t. Házból.

I. Hazuról — hazajött.

Az ülés megnyitása előtt egy ifjú balpárti képviselő felment az elnöki emelvényre s az ott nyitva levő könyvbe interpellációt jegyzett be ama kitüntetés miatt, amelyik Wekerlét Bécsben a német fejedelmek és a császár látogatása alkalmából érte. Szándékosan mondiuk, hogy „érte“ a kitüntetés, akár akként is fejezhetnők ki, hogy „sültotta“. Mert akár jól esik, akár nem, egy-egy rendiel mindig esik a kormány képviselője részére olyankor, ha uralkodók találkoznak és ő is jelen van. (Hát még, hogyha egy egész tuzat kerül együvé.) Wekerle bizonyosan lemondana néhányról a Nagy György javára. Viszont a székely képviselő többre becsüli a debreczeni irodalmi kör disztagságát az összes sasos rendjeleknél. De interpellálni fog, mert azt szeretné, hogy a magyar miniszterek is csak a hon határain belül pályázzanak jutalmakra.

Wekerle ma reggel hazaérkezett a bécsi császári czeczóráról, ahol finom falatokat evett és okvetlen elegáns társaságban forgolódott, csupa császárok, fejedelmek és királyok közt, ugyanyira, hogy a főhercegeket csak tényér-váltásra alkalmazták. Nem tulságosan pocskolták a meghívókat. Nemesak grófok és bárók, hanem zászlósurak és igazi, valóságos excellenziások is kimaradtak s legfőbb generálisok is csak az utak széléről nézték a felvonulást. Wekerle azonban ott volt. Mindent végigélvezett és a ragyogó látványokkal egészen betelt.

Mindamellet a miniszterelnök rossz kedvvel jött haza. Mert a bécsi nagy ünnepekkel mindig együtt jár az affér. Kisebb, vagy nagyobb. Közjogi avagy etikettbeli. Tárgyi vagy személyi. Most is történt valami.

Egy miniszterről van szó, aki azt gondolta, hogy éppen hivatali állásánál fogva jelen kell lennie az ünnepélyen éppen úgy, mint ahogyan ott kell lennie a miniszterelnöknek és a magyarországi udvarnagnak. Annyira biztosra vette, hogy már napokkal előbb ekként osztotta be a programját, s aki a csütörtöki napról kére- zősködött, mindenkinek azt felelte:

— Hja! csütörtökön? Akkor én Bécsben leszek elfoglalva hivatalosan a császárjubiléumi ünnepélyen. Én és Wekerle és gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy.

S ugyanez a miniszter már kedden este felutazott Bécsbe. De az is csak ő volt és nem más, aki már szerdán megint elutazott Bécsből és csütörtökön, amikor ott a legnagyobb parádék voltak, ez a miniszter Budapesten sétálgatott.

— Kegyelmes ur, hazajött? — kérdezték tőle.

— Igen. Hazajöttem, — felelte, — hazuról haza.

A magyarázat ma következett el, amikor ki- tünt, hogy a miniszter, aki teljes jussal számított a bécsi ünnepélyekre, a kabinetirodában arról győződött meg, hogy nincs meghívója. Tehát fogta magát és hazajött s akik csütörtökön és ma találkoztak vele, azoknak már a leghelyesebben mondhatta, hogy hazuról jött haza. De úgy is mondhatta volna, hogy Bécsben van az otthona, de ilyenkor meghívó nélkül ott idegenebb, mint aki csak vendégül jelenik meg az uralkodó kásátélyában.

Ez bizony, kérem szépen, affaire. Olyan affaire, mint a pinty.

A megsértődött miniszternek is van pártja. S aki nagyon kíváncsi, hogy melyik miniszter- ről van szó, csak kísérelje figyelemmel, hogy me-

lyik párt igyekszik a közelebbi napokban kelle- metlenségeket okozni a kormánynak.

Hacsak Wekerle holnapig ki nem talál va- lami — kompromisszumot.

Mert abból is lehet kompromisszummal hosszabb utat csinálni, ha valaki hazuról érke- zik haza és a végén ott van, ahol a mádi esküdt- bírő.

* * *

I. Tilos az ítélet-bírlat.

A költségvetési vitában ma Mihályi Tivadar beszélt és nagy részletességgel foglalkozott a nemzetiségi kérdéssel.

Visszaemlékezett a lázadást szító oláhok memorandum-pörére és eközben kijelentette, hogy az ítélet, melylyel az agitátorokat büntet- ték, nem volt igazságos.

Néhányan, akik közbekiáltásokban gyako- rolták magukat, odaszóltak:

— Hát Kossuth Lajost és Jókait tán igazsá- gosan ítélték el?

Mihályi ettől kedvet kapott a kérdés foly- tatására és ezután is minduntalan hangoztatta, hogy az ítélet igazságtalan.

Végre Justh Gyula meguntta és rendreuta- sitotta:

— Jogerős ítélet ellen nem szabad agitálni, ne tessék folytatni.

— Helyes, helyes! — felelték a független- ségi oldalon és Mihályi félbehagyta.

A Polónyi—Lengyel-pörben hozott ítéletre gondoltak, mert mindegyre azt várják, hogy valaki azt szóváteszi. Hallották továbbá, hogy Lengyel Zoltán otthon ül és újabb támadásokat fogalmaz Polónyi ellen. (A kiáltvány ma estére meg is jelent.) Azt is hallották, hogy Lengyel Zoltán a balpártot értesítette, hogy egyelőre a pártbeli munkákban nem vesz részt, mert el van foglalva; még egyszer nekigyürkőzik, hogy ki- végezze Polónyit.

Az elnöki kijelentést igyekeztek Lengyel ellen fordítani és eképpen pertraktálták a fo- lyosón.

A vitába azonban beleszóltott egy félig- meddig illetékes faktor:

— Justh Gyulát ne keverjétek bele a dol- gotokba. Mert Justh Gyula nem szóltott aktuális ítéletekről és különben is a Lengyel-féle ítélet még nem jogerős.

* * *

II. Wekerle gratulál.

Halász Lajos, az újságírók kedvence, nagy beszédet mondott, melyet a képviselők is éber figyelemmel hallgattak. A városok dolgait tár- gyalta és sok hasznos reformot sürgetett. Ismer- tette a városok nehéz helyzetét, hátramaradott- ságukat, de nemcsak a bajokat tárta fel, hanem megjelölte a segítés módjait is. Közigazgatási és pénzügyi újításokat javasolt. A beszédnek nagy hatása volt s a folyosón gróf Andrássy Gyula ki- jelentette, hogy amit Halász proponál, az összes városok rendőrségének államosítását, hajlandó teljesíteni, hogyha a többi illetékes faktorok is hozzájárulnak. Ezek közé a faktorok közé tarto- zik az, amit Wekerle, a pénzügyminiszter kezel, tudniillik — a kassza. Mert a rendőrség államo- sításához is nemcsak jószándék kell, de főképpen pénz.

Amikor aztán Halász Lajos befejezte a be- szédét, sokan üdvözölték, sőt maga Wekerle Sándor is kezet nyújtva neki, gratulált.

A szemlélők a gratulációt hirtelen egybe- kapcsolták a gróf Andrássy Gyula nyilatkozat- tával és eképpen konstataáltak:

— Tehát most már meglesz a rendőrség országos államosítása.

Később Wekerlének fülébe jutott a kombi-

náció. Tehát nehogy valahogy tovább terjed- jen, hirtelen megjegyezte:

— Pardon, az eszmét magam is helyeslem, de ami a kasszát illeti, egyelőre csak mint mi- niszterelnök gratuláltam Halász Lajosnak.

A horvát-kérdés a Reichsrathban

Budapest, május 8.

A horvát lázadók és konspirátorok ismét jelét adják annak, hogy aknamunkájukat foly- tatják. Ma egyszerre a magyar képviselőház- ban és az osztrák Reichsrathban intéztek tá- madást a magyarság ellen. Nálunk Supiló Fe- rencz, a lázadók vezére támadta a költségve- téshez szólva a kormányt, amiért nem engedik meg nekik, hogy szabadon garázdálkodjanak, Bécsben a konspirátorok ausztriai segédsapa- tainak élén Bianchini szölitotta föl az osz- trák kormányt, hogy avatkozzék bele a ma- gyarországi horvát ügyekbe. Supilókék gyakori bécsi utazásának ez volt tehát a célja. Kül- földre mentek, hogy egy más állam parlament- jéből intézzenek rohamot a nekik nem tetsző kormány ellen.

Bianchini interpellációt intézett ma báró Beck osztrák miniszterelnökhöz, amely- ben utalva a Horvátországban szerinte ural- kodó abszolutisztikus viszonyokra, különösen a zágrábi országgyűlés elnapolására és az ottani egyetem tanárainak igazságtalan megrendsza- bályozására, amely a tanuló ifjuságot az egye- tem elhagyására kényszerítette, — kérdést in- téz a miniszterhez: vajjon figyelmeztette-e a mértékadó faktorokat e viszonyokból kifolyó- lag fenyegető veszedelmekre, illetve fölszó- litotta-e legalább a magyar kor- mányt, hogy a kiegyezési törvény értelmé- ben, amelynek alapja alkotmányosság mindkét államfélben, állítsa Horvátországban ismét helyre az alkotmányos állapotot. Végül haj- landó-e a miniszterelnök megfelelő lépéseket tenni a monarchia tekintélyének és érdekének megőrzésére, illetve hallandó-e e kérdéstről a parlamentet tájékoztatni.

Ezzel a vakmerő támadással valóban fölsó- leges bővebben foglalkozni. A magyar kormány tagjai, akik a szövetséget pártok élén vezették az alkotmányvédelmi harcot, akik az alkotmá- nyos rend helyreállítása után hatalmas, új sán- czokkal erősítették meg az évezredes alkotmány- várát, nem szorultak arra, hogy alkotmányos érületüket megvédelmezzük. Igenis, szigoruan alkotmányosnak és törvényesnek tartjuk azokat az erélyes rendszabályokat, amelyeket We- kerle Sándor miniszterelnök már kilátásba he- lyezett a törvényes rendnek Horvátországban való helyreállítása céljából. Lázadókkal szem- ben csak erélyes és határozott föllépés vezethet eredményre, ebbe pedig az osztrák kormány nem szólhat. Nem is ez volt a céljuk Sipulókék bécsi fegyvertársainak. Ők csak azt akarták, hogy a külföld előtt a magyarság ismét olyan színben tűnjék föl, mintha törvénytelenül és jog- talanul elnyomná az itt élő nemzetiségeket. Ezt kérték fölük a horvát lázadók és ezért nyújtot- ták be ezt az interpellációt azon a napon, amelyen Supiló előre hirdetett beszédét megtar- totta. A konspiráció nagyságát mutatja, hogy az interpellációt az összes szláv csoportok, a lengyelek kivételével, aláírták és százhatvanöt aláírással nyújtották be.

Bármilyen erőlködést fejtenek is ki a horvát lázadók, a magyar kormány meg fogja védel- mezni a magyar állameszmét Horvátországban is. Világosan megmondja majd ezt Wekerle Sándor miniszterelnök is abban a válaszában, amelyet Popovics Dusan horvát képviselő-

nek holnap betérjesztendő interpellációjára fog adni. Pedig Popovics szintén a horvátországi „alkotmányellenes” uralom dolgában fog interpellálni.

Crnkovics horvát bánhelyettes, aki tudvalevőleg tegnap óta Budapesten időzik, ma délelőtt a képviselőházban több horvát közigazgatási ügyről tett jelentést előbb Josipovich Géza horvát miniszternek, később pedig Wekerle Sándor miniszterelnöknek, akikkel a horvát miniszter szobájában hosszabb ideig tanácskozott. Délután a bánhelyettes fölkereste gróf Andrássy Gyula belügyminisztert és gróf Zichy Aladár király személye körüli minisztert is, holnap pedig visszatér Zágrábra.

Zágrában a Starcevičs-párt tegnap tartott gyűlése a késő éjszakába nyulott. Az eredmény az lett, hogy dr. Frank Józsefet ismét elnökké választották, s így kevéssel a párt bomlása előtt a párt éléről leszorult vezér újra régi pozíciójába jutott. Alelnökké a párt egy régi hívét, Kalcsics Mihály ügyvédet választották meg. A gyűlésen jelen volt negyvenhat pártszervezet közül negyvenegy Frank József pártján állt és a disszidens Persics János beszédét, aki körülbelül másfél óráig védte álláspontját, folytonos közbeszólásokkal zavarták. A gyűlés végül egy hosszabb rezolúciót fogadott el, amelyben kijelentik, hogy a disszidenseket nem tekintik a párt tagjainak, irántuk bizalmatlanságot fejeznek ki, sőt szerintük súlyos bűnököt olvasnak fejükre, löbök között azt, hogy a Magyarországgal való közös ügyeket elismerik és ígéretet tettek, hogy a párt ellenségét, a koalíciót támogatják, továbbá a magyar-szerb propaganda ellen irányuló harcot is elejtették. Szemükre lobbantják, hogy súlyos bünt követtek el a párt egysége ellen, amivel nemcsak megzavarták a párt békéjét, de bántják is működésében. A Frankhoz csatlakozó óriási többség nagy lelkesedéssel fogadta el a rezolúciót.

Budapest, május 8.

A bankszakértők nyilatkozata. A képviselőház bankbizottságának határozatára Justh Gyula, a képviselőház elnöke felhívta az országgyűlési gyorsíróda főnökét, hogy a bizottságban meghallgatandó szakértői nyilatkozatainak felvételéről és a lapoknak aznap rendelkezésére bocsátásáról gondoskodják.

Az igazságügyi bizottság ülése. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután Holló Lajos elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen volt Günther Antal igazságügyminiszter és Meskó László államtitkár is. Megválasztották az egyes törvényjavaslatok előadóit, nevezetesen a csekkről szóló törvényjavaslat előadója: Simonyi-Semadam Sándor; a polgári perrendtartás előadója: Bizony Ákos és Csizmazia Endre; Paraguayval kötendő egyezmény a büntetettek kiadása tárgyában: Heinrich Antal; a kereskedelmi üzlet átruházásáról szóló törvényjavaslat: Nagy Emil; a végrehajtási novella: Bakonyi Samu; a büntetőtörvény novellája: Csizmazia Endre; az ügyvédi nyugdíjtörvényjavaslat: Nagy Dezső és a Perczel-Csávossy-ügy előadója: Csizmazia Endre. — A bizottság kedden délután öt órakor ülést tart, amikor is először a Perczel-Csávossy ügyet, azután a büntetőtörvény novelláját, a végrehajtási novellát, a Paraguayval kötendő egyezményt és az ügyvédi nyugdíj-javaslatot veszik tárgyalás alá. Elhatározta továbbá az igazságügyi bizottság, hogy még a legközelebbi napokban megkezdi a polgári perrendtartás tárgyalását.

Gróf Zichy Aladár Temesvárott. Politikai körökben élénken kommentálják a néppártnak újabb elnyomulási kísérletét, amelyre alkalmul Csernoch János néppárti képviselőnek csanádi püspökké történt kinevezését használja fel. Vasárnap, e hónap tizedikén lesz ugyanis Temesvárott Csernoch püspök installációja, amelyen gróf Zichy Aladár miniszter vezetése alatt a néppárti képviselők nagyobb küldöttséggel vesznek részt. Csernoch püspök értesítette gróf Zichy minisztert, hogy ebből az alkalomból több küldöttség kíván előtte tisztelegni. Gróf Zichy, aki eredetileg inkognitóban kívánt Temesvárra utazni, erre való tekintettel tudatta a püspökkel, hogy a küldöttségeket egyedül fogadja. A néppárt tagjai azonban élénken tiltakoztak ez ellen

és annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a miniszter a deputációkat az ő jelenlétükben ünnepiesen fogadja, nem ugyan, hogy — mint mondták — politikai tökéletességnek belőle, de azért, hogy az új püspöknek a néppárthoz való tartozását különleg is demonstrálják. A miniszter engedett a párt kívánságának, amelyet politikai körökben úgy fogtak fel, hogy Csernoch püspök által meg akarják kezdeni a csanádi egyházmegyében a néppárt szervezését.

Egy nemzetiségi képviselő a magyarság ellen. Hodzsa Milán tót nemzetiségi képviselő a külföld előtt gyalázatos orvtámadást intézett a magyarság ellen. A pardubitz-i „haladó-kör” ugyanis felkérte, hogy tartson előadást a tót nép helyzetéről és erre a meghívásra Hodzsa Milán így felelt:

„Értem és méltányolom azokat az érzéseket, melyek a cseh közvéleményt uralták a csernovai gyilkosság után. Még az idegen is kell, hogy lelke mélyében megrendüljön a nemzet ellen Csernován intézett tömeggyilkosság hallatára, ha nincs minden emberi érzésből kivétkeztetve. Aki a csehek közül eddig nem érezte a köztünk és köztetek fönnálló kapcsolatot létezését, annak meg kell azt éreznie most, amidőn szíve vérezett miattunk. A ti rokonérzések reánk nézve mérhetetlen becses bir, mert a tót földön történt első vérengzés után az értelem és gondolatok oly körében jelentkezik velünk szemben a cseh közvélemény, amelyen kívül másban nem találhatja föl saját nemzeti és művelődési egyensúlyát. A csernovai vérengzést nem szabad a sovinizmus cselekedetnek tekintenünk, még kevésbé róhatjátok föl a magyar fajnak. (Racc.) Csernován a rendszer gyilkolt, melynek alapja az arisztokráciának általában a nép és különösen a tót nemzet ellen való gyűlölködő szövetsége és alapja a hierarchia abszolutizmusa. Ez a szövetség a rossz forrása; ez szította föl a magyar sovéniséget és miután már vesztét érzi, ez vezet félre, csal, leigáz, koldusbotra juttat, perzekvál és — gyilkol. Privát pechjük a magyaroknak, hogy a gyilkosságuk az ő rovásukra folynak. Sajnos, hogy ily esetekben nehéz a distinkció, azonban Magyarország nagy része — amennyiben még nincs demokratizálva — szintoly bűnös abban, hogy a rendszert türi és vakágában nem látja, hogy ugyane rendszer szedi áldozatait a magyarok között is. Ily körülmények közt felelősséggel teljes föladatok hárulnak reánk, népünk nevelőire is. Abban a kultúrában, amely tót és csehtót, kell nemzeti lételem okait fölhalálnunk. Halálos veszedelem környez, azért véteznénk, ha nem erősiténők meg nemzeti alapjainkat minden irányban, amelytől függ s amiben nyilvánul a tót nemzeti jelleg. Itt pedig szükségünk van, még pedig szorgos és elkerülhetetlen szükségünk a cseh nemzet erkölcsi támogatására, amelytől ugyan el vagyunk választva politikailag, — ezt respektáljuk is, — de amelynek mindamellett integráns részei vagyunk egy művelődési, mint erkölcsi tekintetben. Ezt a tudatot terjesztették, urak, a cseh nemzet között, kitartó munkával mindaddig, amíg a cseh népet át nem járja annak tudata, hogy amikor Csernován gyilkolnak, ott a ti véreteket is ontották, ott a ti életetek is kioltották...”

A magyar politikai világ és az egész közvélemény bizonyára módot fog találni arra, hogy Hodzsának ezt az alávaló hazaárulását méltóan megtorolja.

A metropolita-választás királybiztosa. Ujvidékről jelentik, hogy kedden, e hó 12-én ül össze Karlóczán a kongresszusi választmány, mely a legközelebbi kongresszus napirendjének megállapításával fog foglalkozni. E kongresszuson megy végbe a patriárchaválasztás is. A kongresszus vezetésére királyi biztost fognak kiküldeni. A kongresszusi választmányi tagok között erősen tartja magát az a hír, hogy a királyi biztos gróf Batthyány Tivadar lesz, kinek személye iránt a szerbek osztatlan bizalommal és rokonszenvvel vannak.

Lengyel Zoltán levele pártelnökéhez. Dr. Lengyel Zoltán ma a következő levelet intézte Szapannos Istvánhoz, az országgyűlési negyvennyolczas balpárt elnökéhez: Kedves Pista bátyám! Remélem, hogy az új ülészek kezdetével teljes politikai akciószabadságot visszanyerem és csekély erőmet a balpárt és függetlenségi hazafias törekvéseink érdekében újból a maga egészében rendelkezésetekre bocsáthatom. Most azt látom, hogy a nagy harcznak, amibe fogtam, még nincsen vége. Minden erőmet, képességeimet és időmet annak a feladatnak kell szentelnem, amelyre a legönzetlenebb intencióktól vezérelve vállalkoztam. Fél munkát nem szoktam végezni. Ezért kérek, legyetek kegyesek engem nagy harcraim befejezéseig a függetlenségi és negyvennyolczas balpárt munkájában való közreműködéstől felmenteni. A magam akciójának

teljes felelősséget viselni akarom, annak igazságában és sikerében rendületlenül bízom. Hiszem, hogy munkám végeztével teljes odaadással fogom újra kikerhetni részemet a ti hazafias, nemes, nagy jövővel biztató harcraiktól. Kérlek, addig is kegyeskedjél fenti elhatározásomat a párt tudomására hozni. Tiszteelő híved és szerető öcséd: Lengyel Zoltán.

Három szónok. egy interpelláció.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 8.

A költségvetés általános vitájának ma három szónoka volt; Mihályi Tivadar nemzetiségi, Halász Lajos függetlenségi és Supilo Ferencz horvát képviselő. Mihályi Tivadar félő óvatossággal kerül mindent, ami beszédét a tuczatnemzetiségi handa-bandázásoktól megkülönböztetné. Esztendőök óta folyton fölhangzó frázisok, melyeknek alap nélkül valósága régóta nyilvánvaló — ilyen volt Mihályi Tivadar főszóalása. Halász Lajos gondosan megkonstruált beszédjében a városok helyzetével foglalkozott. Azt fejtette, miért oly satnya a városok fejlődése; ennek okát főképpen a túlzásba vitt centralizációban látja. Részletesen is felsorolta a városok bajait és azokat a módokat, melyekkel a legjobban segíteni lehetne. Sürgette az iskolák államosítását, az új városi törvény megalkotását és az adóreformok helyes uton való megvalósítását. Halász erős argumentumait nagy figyelemmel hallgatta a Ház. Supilo Ferencz magyar nyelven, a horvát kérdést taglalta széltében-hosszában. Persze nincsen megelégedve a magyar kormány horvát politikájával és elmondta, hogy az ő vélekedése szerint mit kellene csinálni a Dráván túl. Igen-igen mérsékelt érdeklődés nyilvánult Supilo vélekedése iránt és alig vették komolyan mérges kifakadásait. Az ülés végén Nyáry Béla néppárti képviselő a Dunán-tulon állítólag tapasztalható mozgalmakról interpellált. Gróf Andrássy Gyula lenyesegette az interpelláló túlzásait és megígérte, hogy a zavargásoknak elejét vegyék. A Ház tudomásul vette a belügyminiszter megnyugtató válaszát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.
Jegyzők: Raisz Aladár és Hammersberg László.
Az elnök: Megnyitja az ülést. Jelenti, hogy Nyáry Béla sürgős interpellációt akar intézni a belügyminiszterhez a tolnamegyei aratási sztrájkra való bujtogatás tárgyában. Ő az engedélyt erre megadta. A Ház háromnegyed két órakor tér át az interpellációra.
 Gróf Batthyány József és báró Sztojanovits István, mint az összeférhetlenségi bizottság tagjai, a Ház színe előtt letették az esküt.
Mihályi Tivadar: Azzal kezdte, hogy nem felel meg a valóságnak Károly Józsefnek multkor hangoztatott amaz állítása, hogy ők, a nemzetiségiek mindig kibujnak a felelősség alól. Utal a memorandumra, amikor őket összesen ötvenöt évi állomfogházra ítélték. Pedig az ítélet nem volt igazságos.
Zakariás János: Támadja a magyar bíróságot!
Lukács László: Hát Kossuth Lajost és Jókai Mórt igazságosan ítélték el?
Mihályi Tivadar: A memorandum-pörben ártatlanul ítélték el őket.
Az elnök: Figyelmeztette a szónokot, hogy jogerős ítélettel ne helyezkedjék szembe.
Mihályi Tivadar tiltakozik az irredentizmus védjé ellen. Furcsának találja, hogy sokan azt tartják, hogy Magyarországon a nemzetiségi kérdést csak golyóval és akasztófalval lehet megoldani. A költségvetést nem fogadja el. Indítványt nyújt be a nemzetiségi törvény végrehajtása tárgyában.
Halász Lajos: Figyelemmel hallgatják, mert hálás témát is választott. A városok érdekében szölt. A vidéki városok nem fejlődtek. Minden Budapestért történt eddig. Ezt a centralizációt nem helyesli. A vasúti és tarifa-politikának az egyes vidéki központokat kellene fejlesztenie. A közintézmények elhelyezésénél is helytelen rendszer uralkodott eddig. Nem azok a városok kapták ezeket, amelyek-

nek ezekre szükségük lett volna, hanem politikai és egyéb érdekek érvényesültek. A kormányok íléti intézményeket sem létesítettek a városokban. Szociális téren is a mezőgazdaság többet kapott, mint kaptak a városok és az ipari munkásság. A városok élelmiszeri viszonyainak a rendezésével sem törődtek eddig.

Mindösze Wekerle miniszterelnök foglalkozik újabb a proviantura intézményével. Hiba volt eddig az is, hogy a kormányok a városokban kizárólagos üzemeket engedélyeztek. A városi hatóságokkal állami feladatokat végeztettek s ezzel óriási terhet rónak a városokra rekompenzáció nélkül.

Ujában már a bírói végzések közbesítését is a városokra róta. A nevelés is az állam feladata. Az iskolák államosítása nélkül Magyarország nemzeti államának kicépzéséről beszélni sem lehet. A személyes és vagyonbiztonság megővése is állami feladat s ennek elvállalása is nagy terhet ró a városokra. Amellett a vidéki városokban a rendőrség nagyon rosszul van dotálva. S amellett hátrányos is, főleg nemzetiségi vidékeken, hogy a városfenntartóktól függ.

Az egész rendőrséget államosítandónak tartja. A városok rendezéséről szóló törvény hatálya lejárt, anélkül, hogy az ígért pénzügyi rendezés az állam részéről megtörtént volna. A városok polgármestereinek kongresszusa minden évben memorandumot ad át a kormányoknak. De semmi orvoslás nem történik. Hiba az, hogy Magyarországon külön városi törvény nincs. Ezt a törvényt mielőbb meg kell alkotni s akkor a városok fejlődni fognak. Biztos vidéki empóriumok lesznek. A költségvetést elfogadja.

(A szónokot érdekes és tartalmas fejtegetéseiről igen számosan üdvözlük, köztük Wekerle miniszterelnök is.)

Supilo Ferenc magyarul olvassa a beszédét. A költségvetést nem fogadja el, mert nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, amely Horvátországgal szemben törvénytelenül járt el. A mostani kormányval szemben kénytelenek a horvátok a legrosszabb elenzékbe menni, mert megsértette az ő anyanyelvük szentségét. Rakodezay bánról elismeri azt, hogy meg volt az az ambíciója, hogy tisztességes elemekből akarta megalkotni a kabinetjét, nem a nemzeti párt hulladékaiból.

Az elnök: Tessék a kifejezést megválogatni, különben megvonom a szót!

Supilo Ferenc: Rauch Pál horvát bán személyéről és politikájáról beszél ezután. Bár Rauch szinte örökségképpen követelte a bániságot, holott neki nincs semmi politikai meggyőződése és nemzeti téren semmi érdeme és csak Pontiusról Pilátusig azért szaladgált, hogy bán lehessen. Ismerteti Rauch Pál eddigi politikai szereplését. Elmondta, hogy Rauch valóságos mesterkedésekkel bukatta meg Rakodezayt, csak azért, hogy ő lehessen a bán, sőt a magyar kormányt is félrevezette azzal, hogy neki pártja és emberei vannak. S ugyanakkor Wekerle tárgyalta Horvátország legkompromittáltabb politikájával, Frank Józseffel is, a Staresevics-párt vezetőjével. Ugyanazzal, aki a hírhedt Strasznovval politikai missziókról tárgyalt. Rauch pedig, amikor elvállalta a bániságot, mindent elfogadott, amit Wekerle kívánt. És aztán mielőtt a kormányt alakított. Osztályfőnökké tette Czrnkovic Miklóst, akit visszaélései miatt...

Az elnök: Ismét figyelmeztetem, hogy tartózkodjék az ilyen kifejezésektől. Nem engedhetek távolevékről ilyeneket mondani.

Supilo Ferenc: Kérdezzék meg Kluentól, hogy miért kergette el Czrnkovicot!

Az elnök: Utólagra figyelmeztetem, hogy ilyen irányú kijelentésektől tartózkodjék, különben megvonom a szót!

Supilo Ferenc: Obskurus alakokat mozgósított meg Rauch, hogy jelöltséget vállaljanak. Még soha olyan brutálissal nem vezettek választásokat Horvátországban, mint Rauch.

Általánosságban szólva a költségvetésről, hibáztatja, hogy a horvát érdekek teljesen el vannak hanyagolva az állami beruházásoknál. Horvátországból a magyar államvasúti alkalmazottakat elhelyezendőknek tartja. A magyar iskolákat a horvátok rovására támogatják Horvátországban. Végezetül szól Josipovich miniszteréről, aki egész Horvátországban nem tudott mandátumot kapni. (A magyar képviselők megéljenezték Josipovichot.)

A holnapi ülés napirendjének megállapításához szót kért Hoffmann Ottó: Kéri napirendre kitűzteni a gazdasági bizottságnak azt a jelentését, amely horvát gyorsírók alkalmazását indítványozza.

A ház többsége azonban az elnök által javasolt napirendet fogadta el.

A tolnai mozgalom.

Nyáry Béla terjesztette elő ezután sürgős interpellációját. Tolnamegyében „Szabad Gazdák Egyesülete” címűen párt alakult, amelynek ügyében interpellál. Az izgatott személyt tekintve, az egészét hóhortos dolognak tartja, de a polgármester azt látja, hogy a parasztságot arra biztatják, hogy vegyék el a másét. Tény az, hogy számos levél arról számol be, hogy a parasztság között Tolnamegyében nagy a forrongás. Az izgatások miatt a dombóvári járás

szolgabírója Szemerét kitiltotta, aki a belügyminisztériumtól kérvény útján kérte a határozat végrehajtásának a felfüggesztését. Ezt a minisztérium el is rendelte. Interpellációját a belügyminiszterhez intézte, kérdést intézve a miniszterhez, hogy hajlandó-e ez ügyben sürgősen intézkedni?

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Én azt hiszem, hogy a képviselő ur némileg túlozza ezen izgatások fontosságát. Én azonban, dacára annak, hogy a jelentések szerint valami különös veszélytől aggódnai nem kell, mégis megtettem mindazokat a lépéseket, amelyek szükségesek az esetleges zavarok elnyomására. (Helyeslés.)

Először is gondoskodott a hatóság arról, hogy a csendőrség megszorítottassék. Másodszor gondoskodott arról is, hogy az ügyész felszólítottassék az iratok elkobzásának és a megtorlásnak megindítására. (Élénk helyeslés.) Népgyűlések nem engedélyeztettek. Ami pedig a kitiltást illeti, a képviselő urnak az az információja, hogy a kitiltást a minisztérium ideiglenesen felfüggesztette. Ezt pedig tenni kellett azért, mert a törvény előírja, hogy a rögtön végrehajtás elrendelése indokolandó. Ebben az esetben pedig indokok nem voltak előadva, ennél fogva a minisztérium a formások betartása mellett azt mondta, hogy felfüggeszti a kitiltás végrehajtását, míg a másodfoku határozat meghozatik. (Helyeslés.) Ez a határozat azóta meghozatott, az alispán újra kitiltotta a megye területéről ezt a Szemere urat; ez a határozat most végre is fog hajtani minden nehézség nélkül. Kérem, méltóztassék válaszat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Nyáry Béla: A miniszter ur válaszat köszönettel tudomásul veszem.

Az ülés ezzel háromnegyed három órakor véget ért.

KÜLFÖLD.

A landwehr ujonczkontingense.

Bécs, május 8.

A reichsrathban az irományok felolvasása és a bizottsági pótválasztások megejtése után a ház megkezdte Kolovrat képviselő sürgősségi javaslatának tárgyalását, amely javaslat a felemelt landwehr ujonczkontingensről szól.

Gróf Kolovrat megjegyzi, hogy a tartalékosokról szóló törvényjavaslat az összes pártok hozzájárulására számíthat, miután csupán az állam egyszerű szociális kötelessége jut benne kifejezésre. Ami az ujonczkontingens felemelését illeti, a landwehr jelenlegi állománya szerint a megszavazott ágyúk nem láthatók el a szükséges legénységgel.

Resel képviselő hangsúlyozza, hogy a kontingens emelése a militarizmus erősítését jelenti és ez az egyetlen körülmény is előnti a szociáldemokraták állásfoglalását a kért létszámemeléssel szemben.

Báró Beck miniszterelnök hosszabb beszédben a következőket fejt ki:

A kormány csak azért határozta el magát az ujonczkontingens emelése iránti javaslat benyújtására, mert ebben a landwehr halaszthatatlan kialakításának legszükségesebb eszközt látja. Az a feltevés, mint hogy ha az ujonczkontingens emelése a közös hadsereg dotálása céljából történne, teljesen alaptalan, miután a landwehr maga is teljes mértékben abszorbeálja a felemelt ujonczkontingens. A miniszterelnök ezután rámutat a tartalékosok családjának támogatására, valamint az évenként 500 legénynek szabadságolásáról szóló törvényjavaslatra, miáltal a kért kontingensemelés ugyanezen szám erejéig csökken. Rámutat továbbá a landwehr részére történendő szállások tekintetében tett konzessziókra, valamint a két legutolsó hadgyakorlat szándékolt elejtésére, végül az évenkénti aratási szabadságolásokra, amelyek alapján állítani lehet, hogy a lakosságnak az ujonczkontingens emelésével egybekötött megterhelését teljesen egyensúlyozzák az egyidejűleg életbelépő könnyítések.

A nemzetközi helyzetet érintve a miniszterelnök hangsúlyozza, hogy az egyes politikusok által a legutóbbi események hatása alatt a nyelvkérdést illetően vont komoly következtetéseket nem osztja, tekintve, hogy a nemzetiségi probléma alapvető és döntő tényekben lényeges változás nem történt. A kormány oda törekszik, hogy a megvont törvényes korlátokon belül az igazságnak a politikai nézetek befolyása által veszélyeztetett tekintélyét fentartsa és hogy megakadályozza azt, hogy a nemzetiségi pártszellem a közigazgatásba benyomuljon. Ennek a kötelességnek a kormány a végrehajtó hatalom téren haladéktalanul eleget tett. A legutóbbi események ismét megerősítik azt a meggyőződést, hogy a vitás anyag törvényesen rendezendő, mire néve a kormány alkalmas tárgyalási alapot fog teremteni. Számít ebben a ház egyes pártjainak hazafias támogatására és reméli, hogy a tarthatatlan állapotoknak sikerül véget vetni és a bizonytalan helyébe a törvény szigorú rendjét ültetni. Vé-

gül a tárgyalás alatt álló javaslat sürgős letárgyalását kéri.

A tárgyalást erre megszakították.

A beérkezett iratok közt van Malik képviselő interpellációja, amely szerint állítólag a szász király és a mecklenburg-schwerini nagyherceg udvari különvonatai felé kövekkel dobáltak. A legközelebbi ülés kedden délelőtt 11 órakor.

A svéd király a dumában. A svéd király tegnap ellátogatott a дума ülésére és nagy érdeklődéssel kérdezősködött, hogy ki az, aki éppen beszél. Megmondták, hogy kadetpárti, tehát az ellenzék tagja. A király a beszéd egy részét tolmácsolattatta magának s megjegyzte, hogy az ellenzéknek mindig jó szónokai vannak.

Anglia költségvetése. Az angol költségvetést tegnap terjesztette be Asquith miniszterelnök és kincstári államtitkár. Asquith kifejtette mindenekelőtt, hogy Anglia külkereskedelme 1907-ben terjedelm és érték tekintetében nagyobb volt, mint bármely megelőző évben. Az elmúlt pénzügyi év tényleges fölöslege 4.726.000 font sterlinget tett ki, amelyet bizonyos levonások után az államadósság csökkentésére fogunk fordítani. Az államadósság a legutóbbi pénzügyi évben közel 18 millióval csökkent. A jelen év folyamán az államadósság megközelítőleg újabb 15 millióval fog csökkenni és 1909. márczius 31-én ugyanazon összegre lesz redukálva, amennyit husz év előtt tett ki. (Helyeslés.) Ha tekintetbe vesszük, hogy más országok, amelyekről az a vélemény, hogy pénzügyi rendszerük kedvezőbb Angliáénál, évről-évre kölcsönöket vesznek fel, ez esetben nem kedvezőtlen az a tudat, hogy Angliának három éven belül módjában lesz államadósságból 40—50 milliót lefizetni. A költségvetés 1908/909. pénzügyi évre 152.869.000 font kiadást és a fennálló becslési alap szerint 157.770.000 font bevételt mutat ki, ami 490.100.000 font fölösleget eredményezne.

A miniszterelnök beszéde további folyamán az agkori nyugdíj kérdésre tért át. A kormány 5 shilling heti nyugdíjat javasol oly személyek számára, kik 70 évnél idősebbek és bevételeik nem haladják meg a heti 10 shillinget. Szólt azt hiszi, hogy a nyugdíjasok száma nem haladja majd meg az 500.000-et. Az évenként szükséges összeg nem fogja meghaladni a 6 millió fontot. A cukoradó leszállítása nyers és finomított cukorra május 18-án lépne érvénybe, a cukorárakra pedig július 1-étől kezdődőleg.

A dumából. A дума mai ülésében a vasutigazgatóság költségvetését tárgyalta. Markov, a költségvetési bizottság előadója kifejti, hogy okvetlenül szükséges a szóban forgó egész resszort reformálása, amely célra bizottság kiküldését kéri. E bizottság a birodalmi tanács, valamint a дума kiküldött tagjaiból és a vasutigazgatóság képviselőiből és más illetékes személyekből alakulna. Feladata volna pedig megvizsgálni az állami és magánkezelésben levő vasutak jelenlegi helyzetét és gazdálkodását. A közlekedésügyi miniszter titkára elismerte, hogy a jelenlegi vasutigazgatásnak számos hiánya van. Valamennyi szónok hozzájárult a költségvetési bizottság előadójának javaslatához. A pénzügyminiszter ellenzi a törvényhozási uton kiküldendő bizottság eszméjét, miután véleménye szerint ez késleltetné a vizsgálat megejtését és kormánybizottság alakítását javasolja, amelybe szakértőket a birodalmi tanács és a дума tagjai volnának meghívandók.

A bolgár miniszterelnök programbeszéde. A bolgár miniszterelnök programbeszédet tartott, melynek azon részei, mik a maczedóniai reformra s a balkán vasutakra vonatkoznak, általános feltűnést s a török diplomáciai körökben jó benyomást keltenek.

Amnesztia Portugáliában. A király elnöklésével tartott államtanács ülésen dekrétumot nyújtottak be, amely politikai bűnösök számára, azok kivételével, akik a királygyilkossággal összefüggésben állanak, amnesztiát engedélyez.

A sah fenyegető levelei. Teheránból jelentik, hogy a perza sahot nagyon félti a környezete, mert napról-napra fenyegető leveleket kap s ezért nagyon valószínű, hogy a születésnapjára forduló szokásos ünnepségeit sem tartják meg. A parlament azonban követeli az ünnepség megtartását. Az elégtelenségre valószínűleg az szolgáltatott okot, hogy a Nizam el Saltanch-kabinet ismét kormányra került, mindösze csak a hadügyi tárcaánál történt változás.

Császárnapiok után.

— Német fejedelmek Bécsben. —

Budapest, május 8.

Bécsben véget értek a fejedelmi napok, Ferencz József felső felső vendégei sorra elutaznak az osztrák császárvárosból. A bécsi ünnepek nagy visszhangot keltettek a külföldi sajtóban is, a lapok Európaszerte mint fontos világeseményt kommentálják a bécsi császárnapiokat.

Utóhangok az ünnep után.

A mai délelőtt folyamán Frigyes badeni nagyherceg, a schauburg-lippe herceg, Ágost oldenburgi nagyherceg, Frigyes anhalti herceg és dr. Burghardt polgármester, a Hanza-városok képviselője is hazautaztak.

Vilmos császár, a császárné és Ágost Vilmos herceg két órákor Donau-Essingenbe érkeztek. A pályaudvaron Fürstemberg herceg és neje várták az uralkodó párt, kiknek fogadására a hercegnél vendégként időző Kinsky herceg és neje, Reichschach báró porosz főistállómester és neje, Messel tábornok, gróf Almeida és neje, valamint Ferencz ratibori herceg is megjelentek. A császárné és Ágost Vilmos herceg délután három órákor Strassburgba utaztak, a császár azonban ott maradt és Fürstemberg herceggel fajdkakas-vadászatra megy.

A király gyönyörű akvarell-képet ajándékozott a német császárnak. Ezt a képet egy bécsi művész által festette és azt a kilátást ábrázolja, amelyet a császárné schönbrunni szobájából élvezett.

Az olasz király a következő táviratot intézte a királyhoz:

A folyó évben, amelyben felséged dicsőséges uralkodásának hatvanadik évfordulóját ünnepli, az összes uralkodók és államfők szerencsekívánataikat egyesítik a monarchia lakosságának jóllétét üdvözlésével. Áthatva attól a régi és igaz barátságától, amelylyel felséged iránt viseltem, a legmelegebb örömmel üdvözlöm ezt az örvendetes alkalmat és csatlakozom a szíves érzelmek kifejezéséhez, amelyet ma a német császár, fenkölt szövetségünk és barátunk személyesen fog tolmácsolni felségednek. Viktor Emánuel.

A király választávirata, amelyet Viktor Emánuel olasz királynak küldött, így szólt:

Rendkívül meghatótt felséged gyöngéd figyelme, amelylyel uralkodásom hatvanadik évének alkalmából ugyanazon a napon üdvözöl, amelyen Vilmos császár ő felsége, a mi fenkölt szövetséges társunk és barátunk és a német fejedelmek köröttem gyűltek össze. Midőn felségednek szívből jövő köszönetemet fejezem ki, nagy örömmre szolgál, hogy felséged újabb tannjelét adta a köztünk fennálló szoros szövetséges viszonyunk és benső barátságunk. Ferencz József.

Kitüntetések.

A császárnapiok nyomán még egyre szakad a rendjel-eső. A király Tucher bajor követnek az I. osztályú vaskorona-rendet, Tucher követségi titkárnak a Ferencz József-rend tiszti keresztjét és Tautchoeusnak, a bajor követség titkárának a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta. Gróf Apponyi udvarnagya a porosz vörös sas-rend nagykeresztjét, báró Wetschel, a főudvarmesteri hivatal első udvari tanácsosa az I. osztályú vörös sas-rend gyémántjait, báró Liebig főkonzul és Lindheim lovag a II. osztályú porosz korona-rendet kapták. Luitpold bajor régens-herceg a bécsi ünnepek alkalmából Károly Ferencz József főhercegnek és báró Aehrenthal külügyminiszternek a Szent Hubert házirendjelt adományozta. A régens-herceg továbbá dr. Wekerle magyar miniszterelnöknek, Montenuovo herceg főudvarmesternek, Bolfras főhadsegédnek és Tschirschky német nagykövetnek a bajor korona érdemrendjének nagykeresztjét adományozta. A közös hadsereg rendeleti közlönye ő felsége rendeletét közli, amelylyel a badeni nagyherceget az 50-ik gyalogezred tulajdonosává, a szász-weimar-eisenachi herceget a 80. gyalogezred tulajdonosává és a mecklenburg-schwerini nagyherceget a 6. dragonyosozred tulajdonosává nevezi ki.

Az a jelentés, hogy dr. Lueger Bécs város pol-

gármestere a Rota-kereszt-rendjelet kapta, tévedésen alapszik. Dr. Lueger Frigyes Ágost szász királytól a bécsi ünnep emlékére meissenai porcellánból készült több csoportozatot kapott ajándékba.

Vilmos császár Reimers György udvari színész, a neves drámai művész, a negyedosztályú Sas-renddel tüntette ki, a weimari nagyherceg pedig Zeska udvari színésznek a fehér sólyom-rend elsőosztályú keresztjét adományozta.

Külföldi lapvélemények.

Az Eclair a német fejedelmek bécsi látogatásáról a következőket írja: Mindnyájunkra mély benyomást kell, hogy gyakoroljon az az erő, amely az elhangzott beszédekből kisugárzik. A hármasszövetség így nyer valódi értelmet és alapot. Az osztrák-magyar-német blokk közös érdekeinek nagy súlyánál és tevékeny politikájának befolyásánál fogva megrendíthetetlené vált. Az üdvözlő ünnepség, amelynek szinte vallásos jellege volt és Vilmos császár megható viselkedése által igen megindító képet nyújtott, nem volt közönséges pompa. Ferencz József császár és király méltányolta is az ünnepség nagy jelentőségét, amennyiben a monarchikus elv ünnepies megnyilvánulásaképp tüntette azt fel.

A Tribuna rámutat a bécsi ünnepség nagy történelmi és nemzetközi politikai jelentőségére és kiemeli ő felsége nemes jellemvonásait, politikai bölcsességét és nagy uralkodói és emberi erőit.

Az Italie írja: Rendkívüli lelki nagyságának köszönheti Ferencz József császár és király, hogy ma saját népe szívélyes hódolatával együtt a hódolásra egybegyűlt német szövetségi fejedelmeket is maga körül láthatja, miáltal a minden oldalról megnyilvánuló mély hódolat és csodálat mintegy másodikkoronát fon felséges feje köré. Az olaszok szintén szívélyes és őszinte üdvözlőket küldik a hű barátoknak és szövetségeseiknek, akinek barátsága szintén hatalmasan hozzájárul Olaszország prestigeének emeléséhez és Olaszországnak az európai koncertbe való belépéséhez.

Az Osservatore Romano kiemeli ő felsége fenkölt jellemét és nagy kötelességérzetét és mély hódolattal járul a trón számolya elé.

A Corr. Wilhelm kijelentése szerint a Schönbrunnban tegnap adott disztrakomán sajtósági jelenet játszódott le, mely az összes jelenlévőket mélyen meghatotta. A midőn ő felsége pohárköszöntőjét befejezte, pezsgős poharával kocizott a német császárral és a német császár, a német fejedelmek és a hamburgi polgármester egészségére üritette poharát. A midőn ő felsége poharát az asztalra tette és visszaült helyére, Vilmos császár valószínűleg őszinte tisztelet és barátsága érzelmétől áthatva ő felsége jobbia után nyult és azt meleg szavak kíséretében megszorította. Ugyane perczen a császár ő felsége mellé lépett és azt háromszor megcsókolta. Ő felsége arczán mély meghatottság honolt. Meleg szavakban mondott köszönetet és kezét fogott a német császárral.

A rojalista irányú Gaulois írja: A német szövetségi fejedelmek schönbrunni látogatása a monarchikus eszme hatalmas erősítését jelenti a kozmopolita forradalommal szemben. Az európai uralkodók hódolatot parancsoló seniorának szavait a francziáknak komoly megfontolás tárgyává kellene tenniük.

A Morningpost írja: Az idők folyamán kiönt, hogy az osztrák-magyar monarchia heterogén elemei, az összes nemzetiségek az uralkodó személyében látják azt a közös középpontot, amely körül aspirációik mozognak. Az ünnepektől államfő uralkodását mindenütt a abéke zálogának tekintik.

A Standard hangsúlyozza, hogy Vilmos német császár ama szavai, amelyek szerint Ferencz József császár és király uralkodásának 60 évét népei jólétének és boldogulásának szentelte, a civilizált világ minden részében élénk visszhangra fognak találni.

A Times írja: Nincs Európában egyetlen uralkodó sem, akit az angol nép őszintebben csodálna és tisztelne, mint Ferencz József császár és király. Ő felsége eseményekben gazdag életében mindenkor alkalmazkodni tudott a reformokhoz és pedig olyfokú alkalmazkodási képességgel, amely az állambölcsesség legmagasabb fokát jelenti. Ő felsége erő-

sitette a monarchikus eszmét azzal, hogy bebizonyította annak a reformtevékenységgel való összeegyeztethetőségét. Ekkép Ferencz József császár és király a kontinens valamennyi uralkodóinak tündöklő példaképe, amelynek követése feltétlenül szolgálja saját érdekeit és népeik érdekét.

Oláh vérengzés.

— Oláh és magyar munkások harca. —

Budapest, május 8.

A nemzetiségi izgatás Nagyvárad közelében oláh és magyar munkások közt véres összecsapásra vezetett, melyről a következő tudósításunk érkezett:

A Kronberger-féle bécsi nagy fakereskedő cég Fugyivásárhely határában levő zarándi erdejében kora tavasz óta folyik az erdőbirtás. A vállalat 250—300 munkást foglalkoztat állandóan, akik az erdőben épített barakkokban laknak. A múlt hetekben szaporították a munkásokat. Szilágymegyei és erdélyi oláhok jöttek. A fanatikus románok kezdettől fogva vad gyűlölettel csoportosultak a magyar munkások ellen.

— Kutya magyar! — mondogatták fogcsikorgatva, összeszorított ököllel.

A vállalatnál mindössze száz magyar ember dolgozik. Ezeknek a szerszámai nap-nap után elkallódtak és a munkavezetőknek már napok óta minden erőfeszítésükkel alig sikerült a rendet fentartani. Vasárnap éjszaka a barakkok előtt mulatozás közben az oláh munkások kötekedni kezdtek a magyarokkal, akik nagy tüzet raktak az erdőn.

— Na csizmások, megész-e az oláh a szappant?

Amikor már tüzesedett a hangulat, Boros Mihály munkavezető higgadtágra intette a magyar munkásokat, akik félre is vonultak. Csak Pokol Lukács köböküti születésű munkás maradt a tűz mellett. Nagy szál, széles vállú magyar legény. Egyszerre eléje állott Patoló Gligor márkaszéki, szilágymegyei oláh a baltájára támaszkodva:

— Pusztulj te is büdös magyar, nemsokára ügyis karóba huzunk! . . .

— Ti mertek így beszélni! Gazemberek! — pattant fel Pokol Lukács.

A két ember erre egymásnak ment, miközben Patoló Gligor füttyszóval adott jelt az oláhoknak, akik baltát kapva odarohantak.

— Kutya magyarok, karóba huzunk benneteket! Jön nemsokára a fehér pápa! Majd megmutatjuk, ki az ur ezen a földön.

A munkavezetők közbeléptek Pokol Lukács kiszabadítására. A nekidühödött oláhok ekkor vadul ordítva, fejszéjükkel, tüzes csóvával és parázstól izzó karókkal hadonáltak a védtelen ember körül.

A magyar munkások egy ideig türték az oláhok gyalázkodását, de mikor látták, hogy a társuk életveszélyben forog, nekimentek a részeg oláhoknak és egyenként próbálták őket lefegyverezni. Néhány embertől sikerült elvenni a fejszét, de amikor az oláhok látták, hogy a magyarok lefegyverzik őket, füttyszóval újra vészjelt adtak, mire a czimborák baltákkal a magyarokra vetették magukat.

A magyar munkások védtelenül futásnak eredtek. Az oláhokat Zsupán Alexa és Potoló Gligor lázította és a karókkal, baltákkal fegyverkezett emberek égő csóvával üldözni keztek a magyarokat a rengetegben, ahol a menekülőket be akarták keríteni.

Mintegy husz magyar szembeszállt a százhatvan főnyi oláh csapatával. Az első összecsapásnál három embert leütöttek az oláhok.

Pokol Lukácsnak a balczombjába vágta valamelyik irtóztató erővel a fejszét. A hatalmas fejsze-csapás mintegy husz centiméter hosszú, a csontig érő mély sebet vágott. Ez a sérülés életveszélyes. Széles Imre, Beke Gábor tárkányi embereknek a bordáit törték össze. A két védtelen embert leteperték és megtagosták. Mindkettőt eszméletlenül találták meg.

Az elmenekült magyarokat az oláhok az erdőben üzőbe vették s órákig tartott a rettenetes hajsz. Boros Mihály munkavezető látva a véres lázadást, leváspostát küldött társadói esendőrökért. Két másik ember pedig levon a fugyivásárhelyi esendőrökért vágatott. Szücs fugyivásárhelyi őrsvezető Répa Benjámin csendőrrrel, Tasádfőrel pedig Józsa Imre

Szor
és Dohán
a lázadá
natizálta
csendőrök
lött, de a
riteni a c
csendőr
az oláhok
lyes küz
hokat art
örök hel
emberek
hevítették
tőztatott
kir. ügyvé
őri fedez

Bécs,
szerint a
zett hitel
fel 96.25
sült posta

Newy
B u z a

T e n g e

Csika
B u z a

T e n g e

New-
10.55 (10
gyapot aug
helyb. 10
ban 8.75 (8
8.70 (8.70)
petroleum

Csika
(tegnap 8.
lonna shor
13.65 (tegr

Politi
háziának
fakítja m
ellenzéki
van.

John
gyar köz
ilyen, vez
zött. Senk
urakat, az
nem mind
zódott, ho
lőtte ninc

Nos,
Bannerma
angol m
Burns Já
riumot biz
fogadta a
mert azt
le fog szá
lyet János

De m
hatott a r
szokás, ho
meg kine
denki azt
képviselőj
megalázó
magát. Fra

és Dohány Gábor csendőrök indultak még éjszaka a lázadás elfojtására. Az oláhokat Potoló Oligor fanatizálta s valóságos guerilla harcot kezdtek a csendőrök ellen. A négy csendőr két izben a levegőbe lőtt, de a felbőszült tömeg bujkálva körül akarta keríteni a csendőröket. Időközben Tasádioról még négy csendőr érkezett s így a nyolcz csendőrnek sikerült az oláhok közül husz főczinkost elfogni. Életveszélyes küzdelembe került, míg a felfegyverkezett oláhokat ártalmatlanná teheték. Másnap délre a csendőrök helyreállították a rendet. A súlyosan sebesült embereket szekéren Tasádiorra szállították, honnan bevitték őket a biharmegyei közpórházba. A letartóztatott lázadókat tegnap kísérték be a nagyváradi kir. ügyészség fogházába. Az erdőségben most csendőri fedezet mellett folyik a munka.

TÁVIRATOK.

Százmillió koronajáradék.

Bécs, május 8. A Wiener Abendpost jelentése szerint a pénzügyminiszter a törvényesen engedélyezett hitelekkel 100 millió 4%-os koronajáradékokat vett fel 96.25 árfolyam mellett a Rothschild csoporttal egyezett postatakarékpénztártól.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	máj. 8.	máj. 7.
Buza	locobuza 112	110 ¹ / ₂
	májusra 110 ¹ / ₂	109
	júliusra 102 ¹ / ₄	99 ¹ / ₄
Tengeri	szeptemberre 83	80
	májusra 74	73 ¹ / ₂
	júliusra 74	73 ¹ / ₂
Csikagó.		
Buza	májusra 105 ³ / ₄	102 ³ / ₄
	júliusra 93 ¹ / ₂	90 ³ / ₈
Tengeri	májusra 74	73 ¹ / ₂

New-York, máj. 8. Gyapot New-Yorkban helyben 10.55 (10.55 tegnap), gyapot júliusra 8.84 (9.06), gyapot augusztusra 8.86 (9.03), gyapot New-Orleansban helyb. 10³/₁₆ (10³/₁₆), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, május 8. (Zárlat.) Zsír májusra 8.42 (tegnap 8.45), zsír júliusra 8.51 (tegnap 8.52), szalonna short clear. 7.47 (tegnap 7.49), serlés hus ju liusra 13.65 (tegnap 13.60).

UJDONSÁGOK.

János elvtárs elvei.

Politikus csinálhat rossz politikát, árthat hazájának, amennyit bír: ez népszerűségét nem fajtja meg annyira, mint az az ellentét, mely ellenzéki szavai és aktiv politikai szavai között van.

John Burnsre például emlékezik talán a magyar közönség is. Szimpla munkás volt s mint ilyen, vezérségre jutott az angol munkások között. Senki nálánál jobban szidni és gúnyolni az urakat, az uri osztályt — nem volt képes. Majdnem mindegyik nyilvános szónoklata azzal végződött, hogy a nép, az a magasságos égbolt, fölötte nincsen semmi, alatta van minden.

Nos, megtörtént, hogy sir Henri Campbell-Bannerman (az éppen most nyugalmába vonult angol miniszterelnök) meghívta kabinetjébe Burns János elvtársat és a munkás-minisztériumot bizta vezetésére. János elvtárs örömmel fogadta a méltóságot; hívei szintén örültek, mert azt hitték, hogy no most már bizonyosan le fog szállani a földre az a menyország, melyet János elvtárs annyit ígért.

De mindjárt az első lépése kiábrándítólag hatott a munkásokra. Angliában ugyanis régi szokás, hogy a miniszterek kezesókkal köszönik meg kinevezésüket a királynak. Persze, mindenki azt gondolta, hogy János, a fölséges nép képviselője, nem fogja magát alávetni ennek a megalázó uzusnak. János azonban alávetette magát. Frakkot húzott, mint valami közönséges

bourgeois és czuppanós csókot nyomott Edvárd király kezére.

A nagy tömeget persze igen erősen érintik ezek a külsőségek, holott Burns-nek aljában véve igaza volt. Mert a cél, a munkások helyes érdeket czélzó reform érdekében meg lehet csókolni az angol királyt; és inkább száz czeremóniának vesse magát alá a munkásvezér, semhogy a reform megvalósítását csak egy órával is halogassa.

Még terheli azonban valami János lelkiismeretét. Munkásapostol korában ugyanis azt mondotta, hogy egy embernek legföljebb 300 font (7500 korona) évi jövedelme lehet; ez a maximum. Ha háromszáz fontnál többje van, ugy azt föltétlenül lopta; mert becsületes, tisztességes uton annál többet keresni nem lehet. Mikor kinevezték miniszterré, János elvtárs 2000, mondd kétezer font évi jövedelem birtokosa lett. Nem utasított vissza egy pennyt sem, elköltötte az utolsó szálig. Régi hívei most már nem elégedtek meg azzal, hogy nagyot néztek; hanem kereken kijelentették, hogy János gazember.

De még itt sincs vége a históriának. A legutóbbi angol miniszterválasztás alkalmával újból megállapították a miniszterek fizetését. John Burnsét fölemelték 2500, mondd kétezeröttszáz fontra. Könnyű elgondolni, ki most a legnépszerűtlenebb ember az angol munkások között. Maga János könnyedén veszi a dolgot. Egy előkelő szalonban megkérdezte tőle a ház szeretetreméltó ladyje, vajjon nem boszantják-e a munkáslapok heves támadásai.

— Legkevésbé sem, — válaszolta, — a gyomrom jó, sok mindent meg tud emészteni.

János elvtárs mégis megelégedezik valamiről. Arról, hogy őt a kabinetbe azért vették be annak idején, mert munkás volt és mert a munkássággal egy volt. Most azonban, hogy a munkásság ugy utálja őt, mint akármelyik lordot, mi értelme van az ő miniszterségének? Ezt a „Times“ kérdezte. Ez az újság pedig arról híres, hogy az ugynevezett illetékes körök gondolataiban olvasni tud.

NAPIREND. Napár. Szombat, május 9. — Róm. kat.: N. Gergely. — Prot.: Gergely. — Görög-ország: Április 20. Vazul. — Zsidó: Ijar 8. S. Em. 3. Per. — Nap két reggel 4 óra 33 perczkor, nyugszik este 7 óra 21 perczkor. — A hold két délelőtt 11 óra 54 perczkor, nyugszik éjjel 2 óra 33 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. — A Kőbányai Kaszinó felolvasó estélye 7 órakor. — A Színházakadémia előadása az Urániban. — A Budai Közművelődési Kör felolvasó ülése este 8 órakor a II. ker. Társaskörben. — Tavaszli tárlat a Múcsarnokban nyitva 9-2-ig. Belépődíj 1 korona. — Tavaszli és grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A berliniek kiállítása a Könyves Kálmán Nagymező-utczai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3) nyitva 9-8-ig. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kigő-téri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Goya-kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — A Numizmatikai Társulat kiállítása Kaplony-utca 7. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlékdéki Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-12-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-1-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— Személyi hír. Józsei főherceg és neje visszautaztak Bécsből Budapestre.

— György bajor herceg Budapesten. György bajor királyi herceg, József királyi herceg feleségének, Augusztia királyi hercegasszonynak testvéröccse, testvéreinek meglátogatására, tegnap este Konstantinápolyon át, Budapestre érkezett és egészen vasárnap délig itt marad. A királyi herceg ma délelőtti legelsőbbben is megtekintette a Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatát a városligeti Múcsarnokban. György herceg több mint másfél órában át megnézte minden műtárgyat és melegen érdeklődött a magyar művészet minden mozzanata iránt. A kiállítás megtekintése után a budai Várba hajtattott. Itt testvéreivel és sógorával ma délután találkozott, mert a királyi hercegi pár csak akkor érkezett meg Bécsből.

— A király. Azokkal a híresztelésekkel szemben, amelyek arról szólnak és mindig felujlnak, hogy a király ismét gyengélkedik, Bécsből ezeket jelentik: A király a tegnapi fáradság után és annak daczára, hogy későn feküdt le, csak egy órával aludt tovább, mint rendesen. A király azután rendes foglalkozásához látott és feltizenegyor Ferencz Ferdinánd trónörököszt fogadta. Tizenegy órától tizenkét óráig a király a kamara-kertben sétált.

— A dán király Bécsben. Frigyes dán király, a jövő hét első napjaiban a legszigorubb inkognitóban Bécsbe érkezik.

— Kiténtetés. A király a vallás- és közoktatásügyi magyar miniszter előterjesztésére a Szent Mártonról elnevezett vaskai javadalmas apátságos gróf Vay Péter apostoli protonotariusnak, esztergomi főegyházmezei áldozárnak adományozta.

— Bonaparte a Házban. Bonaparte herceg, Türr István tábornok feleségének unokaöccse Indiából jövet, Marseilleben értesült Türr haláláról. Azonnal Budapestre utazott, hogy résztvegyen Türr temetésén, a temetésről azonban lekészt. Ma délelőtt azután a képviselőházba jött, hogy megköszönje Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek, hogy résztvett Türr temetésén. A herceggel együtt a Házba Türr Raoulnak, Türr István elhalt fiának özvegye is. Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos kalauzolta őket a Ház helyiségeiben. Mivel Kossuth nem volt a képviselőházban, Bonaparte herceg Dessewffyt kérte meg, hogy Kossuthnak adja át köszönetét.

— Halévy meghalt. Nagy veszteség érte ma a francia riódalmat. Halévy Lajos, a párisi akadémia tagja, Offenbach világhírű librettistája és Meilhac társszerzője meghalt. A 74 éves öreg ar halála Franciaország határain kívül is általános részvétet kelt. Halévy Ludovic Párisban 1834. január 1-én született. Egy magában, ugy másokkal együtt számos operethez írt szöveget, továbbá vaudevilleokat, vígjátékokat. Ezek közül a leghíresebbek: Orfeusz az alvilágban, Szép Heléna, A gerolsteini nagyhercegnő és Froufrou című erkölcsdrámája. Írt azonkívül számos humorisztikus, satirikus rajzot, melyeknek tárgyát a politikai és társadalmi életből vette. Tárcaíró, melyek a Temps-ben XX. jegy alatt jelentek meg, összegyűjtve is kiadást értek. Legnagyobb sikerét „Constantin abbé“ című regényével érte el. Az akadémia 1884-ben választotta be a tagjai sorába.

— A Deák-téri lelkézi állás betöltése. Horvát Sándor Deák-téri evangélikus lelkész nyugalmába vonulásával üresedésbe jött a budapesti (Deák-téri) lelkézi állás, amelynek betöltésénél az evangélikus egyház presbiteriuma arra törekszik, hogy az utód, a nyugalmába vonuló kitünő lelkészhez mindenképen méltó legyen. Ebből a célból a magyarországi evangélikus lelkézi kar néhány kiváló tagját vendégszónoklásra meghívta. Ezen vendégszónoklatok sorát vasárnap, május 10-én délelőtt 11 órakor kezdik meg, amikor is a Deák-téri templomban Kapi Béla körmendí lelkész mutatkozik be a hívőknek és fogja megtartani próbaszónoklatát.

— A letört milliomas szerencséje. Egy letört milliomasnak majdnem hihetetlenül hangzó szerencséről szólnak amerikai tudósítások. Amerika jégkirálya: Morse Károly három hónappal ezelőtt megszökött Amerikából. Azóta Angolországban tartózkodott és ott oly jól értékesítette az idejét, hogy már április végén értesítette a hitelezőit, hogy az utolsó czentig kifizeti az adósságait. Beard Anton a jégkirály titkára azt mondja, hogy a jégkirály kol-dusszegényen érkezett három hónappal ezelőtt Londonba, most visszatért Newyorkba. Rokontól kölcsön kért harmadfélmillió koronát és azzal a legvakmerőbb hörzei spekulációkat kezdte. A szerencse is kedvezett neki: harmincz millió koronát szerzett alig három hónap alatt.

— A vérengző szerb trónörökös. Angol lapok szintén közölnek híreket azokról a véres kedvtelésekről, amelyeket a szerb trónörökös megengedett magának. A „Daily Telegraph“ azt írja, hogy György trónörökös agyonlőtte ezredének egy katonáját. A tett körülményeiről a belgrádi lapok eltérő tudósításokat közölnek. Az egyik lap azt állítja, hogy a trónörökös, aki nagyon hirtelen természetű ember és hamar fel szokott fortyanni, a katonát azért lölte le, mert egy parancsát nem elég gyorsan teljesítette. Egy másik verzió szerint a trónörökös a katonát egyszerűen czéltáblának használta.

— **Eulenburg herceg letartóztatása.** Eulenburg Fülöp hercegre nézve mind végzetesebbé kezd válni hamis esküje. Most már — úgy látszik — a sorsa meg van pecsételve és senki sem hiszi, hogy meg tud menekülni. A liebenbergi kastélyban Schmidt törvényszéki bíró tizenegy rendőrtisztviselő jelenlétében Ernstet, a starnbergi tanut szembesítette a herceggel. A kihallgatás tegnap éjjeli tíz óráig tartott. Nasse bűnügyi biztos és az öt kísérő tisztviselők a herceg felügyelete céljából a kastélyban maradtak. Tekintettel arra, hogy a herceg egészségi állapota nem engedi meg távozását a kastélyból, a vizsgálóbíró egy millió márká biztosítékot szándékozik kérni. Riedel tanu egy hírlapírónak kijelentette, hogy a herceg mindent tagad, amit a két tanu Münchenben vallott, azt állítja továbbá, hogy egyiküket sem ismeri és sohasem látta. A tanu a herceggel szemben a következőket jelentette ki:

— De kérem, herceg ur, én önt nagyon jól ismerem és már nyolcszor is elmondtam azt, amit ma vallottam. Ezen ugyan nem lehet változtatni. Hiszen ezt nem szoptam az ujjamból.

Erre a vizsgálóbíró is kijelentette a herceghez fordulva, hogy Riedel tegnapi és mai vallomása semmiben nem tér el és hogy okvetlenül hitelt érdemmel a tanu. A „Berl. Ztg. am Mittag“ jelenti, hogy ma újabb hét tanu jelentkezett, akik ismerik azokat a körülményeket, amelyek között a Riedel és Ernst tanuk által a vizsgálóbíróval közölt tények végbementek. Ugyanez a lap Ernst tanárral folytatott beszélgetést közöl, akit tudvalevőleg tegnap szembesítettek Eulenburg herceggel. Ernstet a kihallgatás módfelelt felizgatta. Nem érti — úgy mond — hogyan állíthatta a herceg azt, hogy semmi sem történt, hogy mondhatta a szemébe, hogy semmi dolga sem volt vele. A herceg így szólt hozzá:

— Jakab, Jakab! Hát pénzt kaptál, hogy így beszélj? Megvesztegettek, hogy ilyen vallomást teszel?

— No már azt senki sem teheti fel rólam — folytatta Ernst — hogy engem megvesztegettek, hogy én jobb tudomásom ellenére vallottam be olyan dolgokat, melyeket lelkem mélyéből szégyelnem kell. Riedel tanu is a legnagyobb mértékben fel van háborodva amiatt, hogy Eulenburg herceg őt nem akarja ismerni és hogy nem akar tudni bizonyos dolgokról, melyekre a tanu emlékeztette. Hír szerint Eulenburg herceget a törvényszék már vizsgálólati fogságba helyezte. A legutóbbi Hardenpör többi tanuit is, amennyiben tudnak az Eulenburg hercegre vonatkozó tényekről, megidéztek Berlinbe, illetve Liebenbergbe, hogy őket Eulenburg herceggel szembesítsék. A herceg starnbergi vilája eladó.

Liebenbergből jelentik a „Lokalanzeiger“-nek, hogy a vizsgálóbíró rendeletére még tegnap este letartóztatásba helyezték Eulenburg Fülöp herceget. Az előszobában a herceg hálószobájának ajtaja előtt tegnap estétől fogva állandóan két titkos rendőr állt, akiket két óránként fölváltak. A mai reggeli első vonattal Nasse rendőrbiztos visszatért Berlinbe, hogy a rendőrségi automobilon jöjjen vissza s azon fogiák beszállítani a herceget a Charitébe. Liebenbergben óráról-órára lesi a nép, mikor jön az automobil a hercegeért. Azt beszélnek, hogy az ügyészség csak 100.000 márká biztosítékot kíván és a herceg elküldte Berlinbe Geritz főudvarmestert, hogy keresse föl a család jogtanácsosát és tétesse le vele az ügyészségnél a kaucziót. A kastélyból kiszivárgott a hír, hogy Eulenburg herceg ma délelőtt készülődött az elutazásra. Ami egészségi állapotát illeti, a házi orvos rég-gel megvizsgálta és úgy találta, hogy minden veszedelem nélkül utazhatik. — Riedel és Ernst tanukat a vizsgálóbíró ma délelőtt újból kihallgatta. Ernst azt mondta, hogy Starnbergben évek óta nyílt titok volt az ő ismeretsége a herceggel, de ő érthető okokból soha senkinek sem beszélt róla. Amikor ismeretes vallomását megtette. Eulenburg herceg a berlini Hardenpörben és meg is esküdött rá, ő mindjárt elcsodálkozott és elképedt, hogy a herceg hamisan esküdött. Riedel ma délelőtt újból jegyzőkönyvbe mondta, amit tegnap a szembesítéskor a herceg jelenlétében is vallott, hogy annak idején a herceg visszaélt vele és körülbelül 1500 márkát kapott tőle

ajándékul. Az ügyész tanácsára Ernst tanu Berlinben Stern álnéven vett lakást egy fogadóban, nehogy a hírlapírók ráakadjanak, de mégis sikerült felkutatni és Ernst készségesen felelt a kérdezősködőknek. Elbeszélte, hogy mindjárt a berlini tárgyalás után elszörnyűködött, mert jól tudta, hogy Eulenburg herceg hamisan esküdött. Kereste is vele a találkozást, de nem sikerült közelébe férkőznie és fiai is kerülték őt. Elmondta Ernst azt is, hogy ismeretes vallomása miatt a müncheni pörben Eulenburg herceg szidta és átkozta őt, a tegnapi szembesítésen mindent tagadott és szemrehányást tett neki, amire ő az felelt, hogy kénytelen volt a tiszta igazságot vallani, mert esküt kell rá tennie. Azokat a tanukat, akik a pörben Eulenburg herceg ellen vallottak, a berlini ügyészség már megidézte kihallgatásra, köztük vannak Rogall csendőrpáncsnok, Vogel Mátyás földműves, Graf molnár, Schöpf altiszt, Vonwerden kereskedő és Hörter Károly fürdőigazgató Starnbergből.

Berlinből jelentik: Délután hat órakor a liebenbergi kastélyból behozták automobilon Eulenburg Fülöp herceget és a Charitéban helyezték el.

— **Tolsztoj Leórol.** Bulgarov pétervári tanár, aki nemrég Jasznaja-Poljanában felkereste gróf Tolsztojt, elbeszélte, hogy az ősz író ismét jól érzi magát. Csak egyetlen egyszer mondotta:

— Nagyon fáradt vagyok most és egyuttal tulajdonosan el vagyok foglalva.

Kora reggeltől késő délutánig dolgozik „Olvasókönyv“-e új átdolgozásán, amelynek nagy jelentőséget tulajdonít, mert egész világnézetét visszatükörzi.

— Gyakran tiszter is átdolgoztam munkámat — mondotta Tolsztoj — mert az én nézetem szerint az íróknak saját műveikkel szemben szigorú bírálóknak kell lenniük. Ez lesz valószínűleg az utolsó művem.

„Szergiusz atya“ című művéről azt mondja Tolsztoj, hogy hat évvel ezelőtt írta és azóta nem foglalkozott vele. Nagy gondot okoz neki követőjének és személyes hívének. Moloskinnak sorsa, akit legközelebb fog felelősségre vonni a szentpétervári kerületi törvényszék Tolsztoj-féle röpiratok terjesztése miatt. Az ilyenmű bűnpercek az utóbbi években mind gyakoribbabbak lettek. Nyolczvanadik születésnapjának megünneplésével most már nem törődik.

— Ünnepelejenek, csak engem hagyjanak békében!

— **Tíz éves találkozó.** Felkérem mindazon volt iskolatársaimat, akikkel együtt érettségiztem 1898-ik évben a lippai felső kereskedelmi iskolában, hogy a tízéves találkozó előkészítése céljából, pontos címetek velem közölni sziveskedjenek. Arad, 1908. május hó 5. Popoviciu Mihály, banktisztviselő.

— **A szédelő párisi bankár.** Rochette bankár szédelőjei még mindig közbeszéd tárgyát képezik Párisban. Részvényesei oly erélyvel küzdenek még most is a fogoly bankár érdekében, amely nyilvánvalóvá teszi Rochette irányában táplált bizalmukat. Tegnapelőtt egy bizottság 30 ezer levetlet küldött szét a részvényesekhez, amelyekben kifejtik annak szükségességét, hogy Rochette letartóztatásának és a „Crédit Minier“ ellen nyitott csődnök tulajdonképpen okai megvizsgáltságának. A vizsgálat hivatva lesz bebizonyítani, hogy a két intézkedés törvénytelen és hogy általuk 25 ezer embert károsítottak meg. A részvényeseket felkérték, hogy ezeket a leveleket aláírva küldjék vissza a bizottságnak, hogy azokat együtt átadják az igazságügyminiszternek. Egyetlen nap alatt körülbelül tízezer aláírás érkezett a bizottsághoz.

Párisból éjjel jelentik: Rochette bankárt ma ketszáz ezer frank kauczió ellenében szabadlábra helyezték.

— **Park-klub Budán.** A budai társadalom színe-java, nagyjából minisztériumi főtisztviselők, azt a tervet vetették fel, hogy Budán, alkalmas helyen, egy park-klubot nyírják helyiséget létesítenek. A szép eszmét nemsokára meg is fogják valósítani, mert eddigelé száznál többen csatlakoztak a mozgalomhoz, összesen pedig kétszázötvenen kellene kivételhez. Park-klubba a Budagyöngye helyiségeit kívánják átalakítani, amely a legjobban megfelel a célnak. A jelentkezéseket a munkálatokat előkészítő bizottságnak ide kell küldeni, egyébként személyesen is mind a mostani évi értekezletre a bizottsággal.

— **Kardpárbaj.** Dr. Dékány Lajos orvos és dr. Burián Tamás ügyvéd tiszapolgári lakosok között párbaj volt a Fodor-féle vívóteremben. A párbajra politikai vitából keletkező összeszólalkozás adott okot. Segédek volt dr. Dékány részéről: Dr. Pap Zoltán a kerület képviselője és Kánicz Géza. Dr. Burián részéről: Matyasovszky Jenő és P. Abraham Dezső orsz. képviselő. A párbaj dr. Burián harc képtelenségével végződött.

— **Hat kivégzés.** Lodzból jelentik, hogy az ottani fogházban tegnap négy munkást, kik egy munkásnő meggyilkoltak és két rablót, összesen hat embert kivégeztek.

— **Vérezgő asszony.** New-Yorkban, Boll-Guinness leégett házának telkén tizenöt munkás ássa a földet tíz láb mélységben, mert a rendőrség biztosra veszi, hogy az eddig talált tizenhárom holttesten kívül a ház tulajdonosnőjének, a szörnyű asszonynak, még több áldozata is van. Egyidejűleg Austinban is elrendelték a vizsgálatot abban a házban, ahol Mrs. Guinness első férjével és két gyermekével lakott, akik rövid időközökben haltak meg. A törvényszék elrendelte az asszony két férje és gyermekei holttestének exhumálását. Eleinte azt hitték, hogy az a fejtől elvágott és megszenesedett női holttest, amelyet a laportei házban találtak, a gyilkos asszonyé, de a vizsgálat megállapította, hogy Mrs. Guinness sokkal magasabb és erősebb volt. A norvég asszonyról ismerősei azt mondják, hogy olyan hatalmas erejű volt, hogy egymaga két mázsás ládát is lecipelt s így nyilvánvaló, hogy nem égett oda, mert a megtalált női holttest egy kocsu és gyöngénő. A pinczében talált holttestek feje hegyes szerszámmal vannak keresztülfúrva, egyik-másik holttest feje a felismerhetetlenségig össze van roncsozva.

A new-yorki rendőrség is kutat a gyilkos asszony után és több jelből azt következteti, hogy valahol Laporteban rejtőzik. A laportei nép felkutat minden zugot, az emberek a környékbeli erdőket járják és biztos, hogy meglincselik Guinnessét, ha ráakadnak.

— Éjjel jelentik New-Yorkból: A rendőrségnek még mindig nem sikerült nyomra akadnia, pedig a titkos rendőrség egész raja és a magán-detektívek száza nyomoznak Mrs. Guinness után. A tizenhárom megtalált holttesten kívül bizonyíték van még hét gyilkosságra. Tegnap letartóztatták Guinnessé egy volt szolgáját, akit azzal gyanúsítanak, hogy része volt a gyilkosságokban vagy legalább is tudott róluk és elfogtak egy Wallace nevű husz éves leányt, aki Laportéhoz közel egy farmban lakott s aki állítólag segítette Mrs. Guinnessnek magához édesíteni a házassulni vágyó férfiakat. A gyilkosságok még 1906-ban kezdődtek. A rendőrség azt hiszi, hogy az asszonyt az utóbbi időben zsarolták olyanok, akik titkát kilesték. A holttestek a pinczében felismerhetetlenek. Annyi bizonyos, hogy Guinnessé három gyermekén kívül egy fogadott leányát is megölte. A meggyilkolt férfiak majdnem mind fiatal emberek. A törvényszéki orvosok sok körülményből azt következtetik, hogy Mrs. Guinness előbb chloroformmal elkábította, aztán szekerczével ölte meg áldozatait. A pinczében, ahol a tizenhárom holttestet találták, sok férfi aranyórára akadtak s a rendőrség most az órák után kutatja, a meggyilkolt férfiak személyazonosságát. Mrs. Boll-Guinness negyvennyolcz éves és a norvégiai Drontheimból való.

— **Házasságok.** A budai Szent Anna-templomban ma délelőtt előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében szép családi ünnep folyt le. Székula Gyula kir. tanácsos, a kassa-oderbergi vasút főfelügyelője és neje, Weissperger Julia leányának, Valériának volt az esküvője, akit Walter Richard niirnbergi gépészmérnök vezetett oltárhoz és ugyanekkor ünnepelték a menyasszony szülei ezüstlakodalmukat. Az esketést Bán Sándor plébános végezte; tanuk voltak Székula Ákos főfelügyelő és Széll Lajos főmérnök. A kettős ünnepen ott voltak többek között: Ráth Péter udvari tanácsos vezetésével a kassa-oderbergi vasút tisztviselői kara testületileg, Száibely Kálmán udvari tanácsos, máv. igazgató, Mentik Ferencz és Török Árpád miniszteri tanácsosok, Vosits Károly és Bódy Tivadar fővárosi tanácsosok, Eszláry előjáró és az összes II. kerületi bizottsági tagok s a budai társadalom számos előkelősége.

Oberhuber Géza e hó 10-én tartja esküvőjét Weininger Vilával.

Novák Károly zenetanár hétfőn, e hó 11-én délután 5 órakor tartja a terézvárosi plébánia templomban esküvőjét dr. Hudacsek József leányával, Marival.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műáros ékszerterelepén Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **L**szekszuál dósítások vádolójak vizsgálati közül az aki 13 év annál nag letartóztat nak állító van. Az kozik, az vizsgálato dott meg jutott. Há ristát bar is ismerik között. Eg czimmel egészen s vetkezett. Néhány é ben műkö volt a m a hatóság líteni, hog kori bécs moru hírt különös b alkalma a hogy mily hasam be

— **B**távirat r bayból. mélyvona tüztől r tólag 250 letes tud érkezett.

— **A**Máramaró kívül nag vizekben folyók fél előntöte a napról-nap az izgalom tani, hog okozni.

— **A**teg s most gesen t lentés tes javaslatait ellen, ha A kórházb gyelés ala

— **L**magzatelha született S Ágostonné, éves szül és a szül egy nevel rencesetlen némben bü

— **H**Fogarás v rövid szer Znoj karnagya után elhun Kuli 48-as és f évében Gr

— **R**tában: C lévő palot lota Lendv tértek egy keresztvas birták kifej ember: téri vasuti holttestet állapították hattyáni f Mészár szállott, de vonat alá tani intéze dítáns

— **Letartóztatott egy operaénekest.** Újabb homoszexuális esetet jelentenek Hamburgból érkezett tudósítások. Pagin Ferdinánd hírneves operaénekest vádolják ezekkel a csunya bűnökkel és ezért már vizsgálati fogságba is helyezték. Az énekes áldozatai közül az egyik 12 éves fiú, halálán van, a másik, aki 13 éves, súlyos betegen fekszik. Az énekes ügye annál nagyobb feltűnést kelt, mert még egész sereg letartóztatás várható. Ugyanis a hamburgi társaságnak állítólag több ismertebb tagja is kompromittálva van. Az altonai rendőrség, amely ez ügyvel foglalkozik, az illetők ellen már megindította az előzetes vizsgálatot. Pagin több, mint tíz évvel ezelőtt házasságot kötött, de körülbelül négy év előtt özvegyesre jutott. Házasságából egy leánya is született. A tenoristát barátai és ismerősei körében ügyes festőként is ismerik s azonfelül a verselgetéssel is megpróbálkozott. Egy kötete is megjelent „A barátság könyve” címmel s ennek „Szerelmi dalok” című ciklusa egészen salátszerű érzéseket árul el, amelyekből következtetni lehet szerzőjének abnormális hajlamaira. Néhány év előtt, amikor Pagin a „Venedig in Wien”-ben működött, ugyancsak egy ilyenfajta botrány volt a művésznél, aki már akkor is szembe került a hatósággal. Mint érdekes körülményt kell megemlíteni, hogy Pagin régebben sűrűn dicsekedett az egykori bécsi német nagykövetség, az azóta oly szomorú hírnévre szert tett Eulenburg hercegnék különös barátságával. Elmondta, hogy gyakran van alkalma a herceggel személyesen is érintkeznie, de hogy milyen természetű ez az ismeretség, arról sohasem beszélt.

— **Borzalmas vasúti katasztrófa.** Szükszavu távirat rettenetes katasztrófa hírére hozza Bombayból. Eszerint Ghaziabad közelében két személyvonat összeütközött és azután a mozdonyok tüztől meggyuladt. A szerencsétlenségnél állítólag 250 ember életét vesztette. Részletes tudósítás a szörnyű katasztrófáról még nem érkezett.

— **Áradások.** Veszedelemes áradás híre érkezik Máramarosból. A havasokról most olvad a hó s ezenkívül nagy esőzések is voltak az utóbbi időben a vizekben tulontul gazdag megyében. A Visó és Iza folyók félelmetesen megdagadtak és a fenyegető ár előntötte a partmenti földeket. A Tisza is megáradt és napról-napra nő a medre. Máramarosban most nagy az izgalom, mert minden pillanatban attól lehet tartani, hogy az árvíz rettenetes pusztításokat fog okozni.

— **A kiütéses tifusz.** Tíz nap óta nem volt beteg s most már biztosra veszik, hogy a baj véglegesen megszűnt. A tiszti főorvosi hivatal jelentést tesz a tifusz egész lefolyásáról s megteszi a javaslatait arra is, hogyan védekezzen a főváros az ellen, ha a járványt újra behurczolják Budapestre. A kórházban még 12 férfit és 8 nőt ápolnak s meggyógyulás alatt van 8 férfi és 5 nő.

— **Letartóztatott angyalsinálók.** A rendőrség magzatelhajtás miatt letartóztatotta Paksra Andrásné született Salek Katalin 53 éves mosónét és Kiss Ágostonné, született Rohnstock Klementin 52 éves szülésznőt, (lakott Ovoda-utca 39.) A mosóné és a szülésznő cselédek baján segítettek. Legutóbb egy nevelőnőn kísérletet tettek meg a mütétet, de a szerencsétlen leány belebetegedett s így kiderült a két némbor bűne.

— **Halálozások.** Jeszeniczei Jankovich Béla Fogaras vármegye volt II. alegyzőséje 64-ik évében rövid szenvedés után elhunyt Fogarason. Znojemszky Gyula a kassai nemzeti színház karnagya életének 60-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Kulifay Gyula gr.-szit.-györgyi ref. lelkész, a 46-as és függetlenségi párt tiszteletbeli elnöke 71-ik évében Gr.-Szt.-Györgyön elhunyt.

— **Rendőri hírek.** Betörők a grófi palotában: Gróf Apponyi Sándornak az Andrássy-uton lévő palotájában a minap éjjel betörők jártak. A palota Lendvai-utcai oldalán másztak be, miután betörték egy kettős üvegajtót. E mögött azonban egy keresztvassal ellátott vasajtót találtak. Ezt már nem bírták kifizetni s odébb álltak. — **Agyongázolt ember:** Tegnap este a kőbányai állomáson a ligetféri vasúti átjárónál a vágányokon egy kettészelt holttestet találtak. A halottnál talált iratokból megállapították, hogy azonos Mészáros János új-hattyáni földművelő. A nyomozat adatai szerint Mészáros Győzőről jött Budapestre. Kőbányán kiszállott, de az ellenkező oldalon s éppen egy tehervonat alá került. A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — **Öngyilkosság a kapitányságon:** A VIII. kerületi kapitányságon

ma délelőtt Kele János rendőr bekísérte idősebb Kapicsnyák János napszámost. Kapicsnyákot a fogházba csukták. Ott, amint magára maradt, a nadrágszíjával fölakasztotta magát az ajtófélfára. Mire rátaláltak, már meghalt.

× **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszitonél Budapest VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

× **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**
× **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

× **Dr. Höng Izso** elektrotherapiai és Röntgen-intézet (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegek (neurasthenia, hysteria) csuszosok, köszvényesek, szívbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsabában, álmatlanságban szenvedők stb., találnak benne balfel ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

× **Tartsunk lépést a korrall!** A mai modern világot nem elégíti ki az, ha csak rendszeresen ruházunk, de megköveteli, hogy az időnyek megfelelő legújabb divatu, színű és szabásu ruhákban járjunk. Nagy érdemeket szerzett e téren az ország egyik legelső vállalata a Neumann M. cs. és k. u. sz. (Budapest, Múzeum-körút 1—3.), mely czég évtizedes fennállása óta a legújabb divatu, kitűnő minőségű szövetekből készült férfi-, fiu- és leányka-ruhákban nagy raktárt tart fen és megbízható készítményei és szabot, mérsékelt áraival a nagyközönség bizalmát méltán kiérdemelte.

A dánosi rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 8.

A bűnpör tizenötödik tárgyalási napján a bíróság fél tízkor vonult a terembe. Első sorban folytatták Lakatos Murza kihallgatását.

— Kipihentet magad, Murza? — kérdi az elnök.

— Igenis.

Ezután a védők és az ügyész intézett több kérdést a fiuhoz. Gleichmann Lajos védő czigányul is felteszi a kérdést a csárdás leány megbecstelenítésére nézve s a fiu erre is megmaradt amellet, hogy a Kuna, a Tuta, meg a Sztolka Bajka erőszakot követtek el a szerencsétlen leányon.

Dr. Veigelsberg védő: Hány revolver volt nálatok, mikor Dánosra mentetek?

— Kettő. De az egyik rossz volt.

K. Nagy Sándor bíró: A Rozi nem volt veletek Dánoson?

— Nem. Ő Kecskeméten maradt.

Következik a kis Lakatos Pista kihallgatása.

— Ismered a Surányi bandáját? — kérdi az elnök.

— Ismerem valamennyit.

— Vannak köztük rokonaid?

— Vannak. A Lulugya az édesanyám, a Luterna, a Tuta és a Márton a testvéreim.

— Hol voltatok a mult télen?

— Egerszalókon.

— Miből éltetek?

— Szénát hordtunk. Aztán meg hoztak tyukot, libát...

Elnök: A másokét, mi?

— Igen.

— Hát onnét hova mentetek?

— Vacs felé. Ott a Parnó elvette a Kolompár Mária lovat.

— Bántották az öreg asszonyt?

— Nem bántották.

— Hát mi történt azzal a lóval?

— Megrihesedett; aztán Félegyházán agyonlőtték. Parnó a bőreért 5 pengőt kapott.

— A Parnó kapott 5 pengőt? Hiszen nem az övé volt a ló!

— De igen. Mert ő vette el.

— Hát aztán hova mentetek?

— Pestmegyébe.

— Gyónra honnét mentetek?

— Matkó pusztáról.

— Gyónra mindnyájan mentetek?

— A férfiak mentek, az asszonyok közül Luterna, Csoroszlya és a Trokár Marcsa. Összesen kilenczen voltak.

— Te nem voltál velük?

— Én nem. Hanem hallottam az esetet, mikor visszajöttek.

— Mit beszéltek?

— Azt, hogy megvertek egy öregasszonyt, egy embert meg egy fiatalasszonyt. A Trokár Marcsa 5 forintot is hozott.

— Aztán mit csináltak?

— Mentünk a Szentkirályi-pusztá felé.

— Megbeszéltek azt, hogy most Dánosra mennek?

— Igen. A Trokár Marcsa biztatta őket.

— Kik mentek Dánosra?

— A Parno, a Kuna, a Dola, a Tuta, a Trokár Marcsa, a Luterna, a Csoroszlya és a Murzsa.

— És mikor jöttek vissza?

— Három-négy nap mulva.

— Mit beszéltek akkor?

— Hogy hoztak sok pénzt.

— Mit csináltak vele?

— Elásták a kécskei határban, amikor észrevették, hogy a csendőrök a nyomukban vannak.

— Hát aztán mi történt?

— Én és a Murzsa a Farkas Máriához kerültünk és ő folyton faggatott, hogy mondjuk meg, hol ásták el a pénzt. De én nem akartam megmondani, mert féltem, hogy aztán nem ad belőle semmit.

— Mikor a férfiak visszajöttek Dánosról, mit láttál náluk?

— A Dolánál egy aranylánczot és órát, a Parnónál ugyancsak egy órát és egy revolvert.

— Hát az asszonyoknál?

— Fülbevalót.

— Ez volt az a fülbevaló?

— Igen, ez volt.

— Hát az órák?

— Ezek voltak.

Ezután a kis Lakatos Jancsit vezetik be a terembe.

— Hogy hívnak?

— Kolompár János.

— Más neved nincs?

— Nincs.

— Hiszen eddig Lakatos Jánosnak hívtak?

— Nem, én mindig Kolompár János voltam.

— Hát kinek a fia vagy te?

— A Parnóé.

— Hát az anyád kicsoda?

— Kolompár Buer.

— Mivel rokonaid vannak, megtagadhatod a vallomást. Akarsz vallani?

— Akarok! feleli határozottan a fiu.

— Hány éves vagy?

— Tizenkettő.

— Honnan tudod ezt?

— Pusztavacson van a keresztlevelém s az őszszel mondta a jegyző.

— Voltál te ezekkel a czigányokkal a mult télen Egerszalókon?

— Igen.

— Miből éltetek ott?

— Az édesanyám, meg az asszonyok kéregettek.

— A Kolompár Marit ismered?

— Igen.

— Volt ennek lova?

— Volt, de elvették tőle.

— Ki vette el?

— Az öreg Surányi, mert Kolompár Mari tartozott neki.

— Hogy vették el tőle?

— Kolompár Marinak mondták, hogy adja oda nekik s az odaadta.

— De a Kolompár Mari azt mondta, hogy a nyakára is hágtak, meg a földre teperték, úgy vették el tőle.

— Az nem igaz, azt a szemébe is megmondom neki.

— Mi történt azután ezzel a lóval?

— Agyonlőtték, mert rihás volt.

— Hát azután hová mentetek?

— Elmentünk erre, Pest felé.

— Hol beszéltek meg azt, hogy Gyónra mennek?

— A matkói pusztán.

— Kinek jutott az eszébe először, hogy Gyónra mennek?

— A Trokár Marcsának.

— Hát aztán kik mentek el Gyónra?

— A férfiak.

— Mind elmentek?

— Csak a Tuba maradt ottlön, mert meg volt löve a lába.

— Beszéltek-e arról, hogy Dánosra is elmennek?

— Igen.

— Ki mondta először, hogy menjenek oda?

— A Trokár Marcsa.

— Miért éppen a Trokár Marcsa?

— Csak az ismerte a csárdát.

— Hát azután kik mentek el?

A fiu sorra megnevezi a vádlott czigányokat.

— Hát kitől hallottad azt, hogy ezek ott voltak?

— Mikor visszajöttek, láttam, hogy véres volt a ruhájuk.

— Hát azt hallottad-e, hogy mit csináltak ott?

— Igen, megölték a csárdást, a kocsiat, egy öregasszonyt, meg egy nagy leányt.

— Hallottad-e, hogy a leánnyal mit csináltak még?

— Erőszakot tettek rajta.

— Kik?

— A Tuta, a Sztojka Bajka, meg a Kuna, az én apám is akarta, de a leány már akkor meg volt halva.

— Az apától hallottad ezt?
— Igen.
— Mondták azt, hogy hány helyen gyujtották fel a csárdát?

— A négy sarkán
— A Futtina azt mondta, hogy csak az egyik sarkán...

— Az nem igaz, mert mind a négy sarkán felgyujtották.

— Hát az osztozkodásról tudsz-e valamit?

— Az utközben történt.

— Hát a pénzzel mi történt?

— Azt elvitték az asszonyok.

— Hát valami cipőt vagy ékszereket láttál az asszonyoknál?

— Láttam, a Luternánál volt egy fülbevaló s nála volt egy cipő is.

— Hát tükröt láttál-e valamelyiknél?

— Igen, láttam. Egy kép is volt a hátán.

— Milyen kép?

— Olyan csendőrkép.

— Nem csendőrkép volt az, hanem ő felsége, a király arcképe — mondja az elnök.

— Hát órát, meg láncot láttál-e valakinél?

— Az édes apámnál volt egy festett óra, meg egy arany láncz.

— Láttad-e azt, hogy valami bankót is mostak?

— Igen, egy viz mellett mosták a bankókat, mert véres volt a szélük.

— Hol vagy te most?

— A menedékhelyen.

— Jó dolgod van ott? Meg vagy elégedve a sorsoddal?

— Igen.

— Nem szeretnél visszamenni a cigányok közé?

— Nem, mert mesterséget akarok tanulni.

— Milyen mesterségre volna neked kedved?

— Borbély.

A védők kérdései következtek volna ezután, de mivel a fiu nagyon kifáradt, az elnök a kihallgatás folytatását holnap délelőttre halasztotta.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. Arnoldson Sigríd ilyenkor májusban évről-évre ellátogat hozzánk és törekszik felfrissíteni a fáradt tavaszi repertoirt. Ma este ismét „Mignon”-t énekelte. Mi nem untuk meg a szerepet, csak azt csodáljuk, hogy a művész képes arra, hogy egy évtized óta állandóan a „Mignon” kopott ruhájában jelenjen meg közönségünk előtt. Végre is, az izlés fejlődik, az emberek igénye növekszik és a művészi érzés publikum szeretne már valami újat hallani. Arnoldson Mignonjának összes sablonjait már ismerjük. Annyira megszoktuk ezt a szerepét, hogy ami zseniális van benne, az is ósdinak tűnik. Egyebekben szívesen konstatáljuk, hogy a művész még ma is fiatalnak látszik és kitünően palástolja hangjának régi fogyatékosságait. A romokat törekszik eltakarni, ami nem mindig sikerül. A többi szereplők közül Sándor Erzsébravros Philinje, Takács mesteri Lotharioja és Gábor ifju, szépen megjátszott Meister Vilmosa érdemelnek említést. Márkus Dezső a zenekar élén ismét finom fel fogásáról és izléséről tett tanúságot.

e. a.

(*) 1001 éj. És Seherezád mesélt. Mint negyven év előtt. Mint apáinknak mesélt. Legördült a jó öreg rekvizitum, a mesék, álmok szimbólionja, a sűrű organ-tin-fátyol, melyet ezennel mi is ráborítani szeretnénk a Népszínház-Vigopera mai előadására. A négy év-decennium alatt nemcsak színpadi technika változott nagyot, de megváltoztunk mi is, akik az olcsó anakronizmusokon, trikós egzotikumokon nehezebben hevülünk, illuziók kielégítését máshol és másban keressük, nemcsak a kulisszák aranyozásán, még akkor is, ha nem egészen izléses pestizmusokkal és bécsi sötálansággal akarják a fejlődöttebb izlést félretelni. Vagyis az a vérszegény mese, mely a Herminaféreg öreg színház jámbor törzspublikumából talán még őszinte sóhajokat tudott kisajtolni, ma még a moder-

nizátorjai egyességtel segítséggel sem tudott az unalomtól egyebet a széksorokban ellátni. A muzsika természetesen ezuttal sem tagadta meg mesterét: Strauss Jánost. Az, amit Seherezád ma a komponista nyelvén mondott el, a lágy, tovalebbendő kerincsek, háromnegyed taktusban eldudolt melódia-mesék, részint csak elfelejtett akkordokat esendítettek meg az emlékeinkben, belehangoltak az egymásba folyó strauszi ritmusokba, szóval érdekelték, lekötöttek és feledtetni törekedtek a szöveg sivár ütemtelenségét. Az ensemble laposságából markánsan domborodott ki a Ney Leonora és Környei alakításának relieffe. Ők ketten képviselik a hangtudást e házban, mely tetszeshonoráriumát jórészt e két kitünő művésznel juttatta. Természetes kórikumának ötletes és diszkrét kihasználásáért dicséret jár még Dóbinak. A tapsból természetesen a többi szereplőnek is kijutott, akiknek neveivel a színlap szolgál. A zenekart Mader Raoul ismert stílusérzékével és erélyével vezette. A kiállítás gazdag volt a színekben, de inkább csak mennyiségileg gazdag. Egyébként pedig Seherezád tovább tántoríthatatlanul mesélt és mesélt. Mesélt majtizenkét óráig. Ami elvégre még mesének is sok.

—elle.

(*) Az Országos Zeneakadémiában ma este volt az első nyilvános vizsgálati hangverseny. A vegyes műsor zongora-produkcióival kezdődött és végződött. Volt azonkívül ének-, hegedű-, gordonka- és fuvola-szám. Albrecht Sándor, aki Beethoven 106. op. számú szonátájának első tételével nyitotta meg a hangversenyt, tehetségének kétségtelen bizonyítékát adta, ha nem is bírt még behatolni Beethoven utolsó művének szellemébe. Tóth Alice pedig nagyon szépen fejezte volna be a hangversenyt Chopin h-moll szonátájának első tételével, ha az átmenetnél nem hagyta volna cserben az emlékező-tehetsége. A három fiatal énekesnő közül, akit ma hallottunk, nemcsak a sorrendben, hanem a kvalifikáció tekintetében is első helyen állott Kiss Margit, aki Mozart „Figaró lakodalmá”-ból a grófnő áriáját nagyon szépen énekelte. Csengő, erőteljes szopránja ugyan még kissé éles, de iskolája kifogástalan és nem utolsó érdeme az értelmű szövegkiejtés sem. Bader Dórának — úgy látszik — nincsen hallása, mert nagyon hamisan énekel. Sebők Ilona Verdi „Bolero”-jában kedves hangot és fejelet koloratúrát mutatott be, de ő sem intonál mindig tisztán. Domanczyk Teréz alapos készütséggel játszotta Popper gordonka-versenyének első tételét. Bátky Margit és Devecseri Béla szolid technikát fejtett ki Spohr két hegedű számára írt versenyművének előadásánál. Demeter Lajos pedig nagyon ügyes és hosszú lélegzetű fuvolásnak bizonyult.

(*) A csodaváza. A m. kir. Operaházban ma délelőtt tartották meg Hüvös Iván „A csodaváza” című japán tánczkölteményének főpróbáját, amelyen csak a sajtó képviselői voltak jelen. Az újdonság szövegét és koreográfiáját Guerra Miklós balletmester állította össze. A főszerepeket Nirschy Emilia és Kranner Ilonka adják. A zenekart Szikla Adolf karnagy vezényli. A bemutató előadás holnap — szombaton — lesz.

(*) A Félzerelem főpróbája. A Vígshízházban ma délelőtt volt a Félzerelem főpróbája. Csörgő Hugó színműve, amely teljesen lebilincselte a hallgatóságot, arról a küzdelemről szól, amelyet a férfi szíveért folytat az előkelő és gazdag, de a társaság léha kedveléseinek hódoló uriaszony és a szerénysorsu, de tisztalelkű, ártatlan leány. Góthné-Kertész Ella és M. Harmat Hedvig vivja meg ezt a küzdelmet a két női főszerepben. Tombor zeneművészt, aki körül a harcz folyik, Góth Sándor játszza. Érdekes szerepe jutott Hegedűs Gyulának; bírót játszik, akinek különleges szakmája a válópör. A Félzerelem bemutatója holnap, szombaton, lesz.

(*) Népszínművek a Népszínházban. A Népszínház az alapító oklevél rendelkezései szerint is egyik főfeladata a magyar népszínművek kultiválása. Ezt a feladatot azonban a Népszínház az utóbbi időben teljesen elhanyagolja. A népszínházi bizottság dr.

Bárczy István elnökle mellett ma tartott ülésben Márkus Miksa indítványára kimondotta, hogy szükségesnek tartja a magyar népszínművek erőteljesebb felkarolást és sürgősen felhívja Mader Rezső igazgatót, hogy a bizottság határozatához képes állítsa össze a Népszínház műsorát.

(*) A víg özvegy Budán. A budai nyári színházban vasárnap lesz A víg özvegy című operettnél első előadása. A czimszerepet, Glavari Hannát Főt Frida, Danilo grófot Virágh Ferencz, Valenciennt B Répássy Gusztí, Rosillont Bejczy, Nyegust Latabár, Zétát Tábori játszza. Krecsányi igazgató stilszerű jelmezeket és fényes díszleteket készítettett a darabhoz. — Vasárnap délután Deréki Antal A napraforgó című eredeti népszínművét adják mérsékelt helyárrakkal.

(*) A római nagy művészeti díjak. Az Országos Képzőművészeti Tanács a szobrászati díjat Riegele Alajos pozsonyi származású fiatal szobrászművészenek, a két festőművészeti díjat pedig Szmigelszky Oszkár és Coulin Arthur festőművészeknek ítélte oda. A pályanyertes művészek ez év őszén foglalják el műtermeküket a római magyar művész-otthonban.

(*) Felvételi vizsgák a színészegyesületben. A színészegyesület rendez évi felvételi vizsgáit ebben az évben június hó 10-én és 11-én tartja meg.

(*) Andrassy és Jupiter. Az Andrassy-ut és a Teréz-kört egyedüli látványosságai és kellemes szórakozó helyiségei az Andrassy- és Jupiter-színházak, amelyekben naponként változó, remeknél-remekőbb képeket ölel fel a pazar műsor. A mozgóképek gazdag tárházát mutatják be ezek a színházak, melyek olyan programmal rendelkeznek, hogy nem csak szórakoztatnak, de oktatnak is.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Polonyi-Lengyel-pör tárgyalása alkalmával több újság h iradása szerint főmagánvádoló oly okmányokat mutatott volna fel, melyeket neki állítólag Rupp Zsigmond kir. közjegyző szolgáltatott ki, minek kapcsán ugyancsak az újságok h iradása szerint a tárgyalást vezető elnök oly megjegyzést kockáztatott volna, melynek értelmében Rupp Zsigmond eljárása törvénybe ütközőnek tűnhetett fel. Rupp Zsigmond kir. közjegyző ennek okából maga ellen vizsgálatot kérvén, a budapesti kir. közjegyzői kamara e hónap 2-án dr. Weinmann Fülöp elnökle alatt tartott ülésében az ügyet megvizsgálta és megállapította, hogy Rupp Zsigmondnak a Beke-Nákó-ítele ügyben a felek megkeresése folyán annak idején teljesített egész hivatalos eljárása minden tekintetben törvényes és kifogástalan volt.

§ Istenes Horváth János pörújítása. Megirtuk a napokban, hogy a Kuria Istenes Horváth János megkeresési pörében pörújítást rendelt el. Horváthot azzal vádolták, hogy anyját, Kalocsai Erzsébetet megmérgezte, hogy így a temetkezési járulékot felvehesse. A szegedi törvényszék 15 évi fegyházra ítélte Horváthot és ezt az ítéletet a felsőbb bíróságok is jóváhagyták. Horváth János, aki folyton ártatlanságát hangoztatta, 12 évet töltött ki büntetéséből már Illaván, míg védője, dr. Ballasa Armin pörújítást eszközölt ki. A védő egyuttal Horváth szabadlábra helyezését is kérelmezte a szegedi törvényszék.

§ A bíboros zsarolói. Boroszlóban a második büntetőkamara ma kezdte tárgyalni Weisz Vilmos ügynök és két vádlott társa bűnpörét, akik rágalmakkal meg akarták zsarolni Kopp bíbornokot. Az ügyészség a három vádlott ellen csalás, sikkasztás, becsületsértés és zsarolás miatt emelt vádat. Huszonöt tanu van beidézve a tárgyalásra és két orvoszakértőt is ki fognak hallgatni. Mindjárt legelejen erkölcsi szempontból elrendelte a törvényszék a zárt tárgyalást, csak a közoktatási miniszter képviselője és egy bünygyi rendőrtisztviselő van jelen a tárgyaláson. Dr. Kopp bíbornokot, aki mindjárt a tárgyalás elejére érkezett, tanuként fogják kihallgatni.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajcsoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

ól. A bíróság ezt el is rendelte. Istenes Horváth János tegnap este hét órakor már el is hagyta a fegyházat és Szegedre utazott rokonaihoz, ahol várja pörének új tárgyalását.

§ A buffet-kocsik tolvaja. A nemzetközi vasuti hálóközi és európai expresszvonat-társaságnak a keleti pályaudvaron vesztelő étkező- és buffet-kocsijait egy éven keresztül dézsmálgatta Horváth József máv. kocsirendező. Az estéli órákban a lakattal lezárt kocsi ajtaját felfeszítette s így lopta el onnan a szivarokat és italneműeket. Utolsó látogatását február 7-én éjjel tette, de ekkor a lesben álló Velsz István és Ükös János tettenérték s elfogták. A letartóztatott kocsirendezőt ma vonta felelősségre a büntetőtörvényszék dr. Bakonyi táblai bíró elnöklete alatt. A bíróság Horváth Józsefet lopás büntetéseért egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Negyedik nap. —

A tavaszi meeting holnapi negyedik napjának két kiemelkedő száma az Asszonyosságok díja és az 1000 méter távolságu Májusi handicap. Az elsőt, melyben urlovasok mérkőznek, csak nagyon kis mezőny várható starthoz és győztese a most kiváló jó formában levő Orphelin lesz. A Májusi handicapban évről-évre nagy mezőny indul és az idén is körülbelül 15-16 fő vesz részt benne. A súlyelosztás kitünően sikerült és így nagyon nehéz a győztest kihámozni. Faragó, Kondor, Alnok és Bisamberg közel egyforma eséllyel indulnak és csak impresszió dolog, ha a győztest Faragó és Kondor között keressük, megjegyezvén, hogy ily nagy mezőnyben a startszám is döntő szerepet szokott játszani.

Jelöltjeink:

- I. Togo - Hírnök II.
- II. Kaczér - Bataver
- III. Orphelin
- IV. Faragó - Kondor
- V. Day Star - Lobar
- VI. Míez - Saba
- VII. Julietta - Ilona

() Lovaspólo-mérkőzések. A Budapesti Pólo-Club, mely alig néhány éves fennállása óta a kontinens legkiválóbb klubja lett és számos külföldi győzelmet aratott, május folyamán nagy pólo-meetinget tart, melyen bécsi, frankfurti és hamburgi csapatokkal mérkőzik. A matcheket május hó 11., 13., 15., 18. és 20-án tartják meg, mindenkor délután 4 órakor. Első mérkőzése ma délután volt, melyen a következő csapatok mérkőztek: A team: gróf Sigray Antal, gróf Andrássy Manó, Rohonczy Lőrincz és gróf Andrássy Géza. B team: gróf Széchenyi László, gróf Andrássy Károly, Ritch Herbert, gróf Bánffy Miklós. C team: gróf Teleki Géza, gróf Wenckheim József, örgróf Pallavicini György és gróf Károlyi Lajos.

() MAC—MTK-match. A bajnoki footballmérkőzések legérdekesebbjénél, a MTK döntő mérkőzésénél a rendező egyesületek szem előtt tartva a közönség óhaját, úgy határozott, hogy a Királydíjra való tekintettel a mérkőzést pontban 1/2 órakor fogja megkezdeni, mikor is a nagy díj lefutása után még mindenki kényelmesen oda érkezhetik a szomszédos millenárius pályára. Tekintettel a várható óriási torlódásra, figyelmezteti a közönséget, hogy jegyeiket lehetőleg előre váltsák meg a millenárius pálya pénztáránál, nehogy a mérkőzés talán legérdekesebb mozzanatait a pénztár előtt való várakozás miatt kelljen elmulasztania. Minden eshetőségre számítva, a rendezőség a vasárnapi mérkőzésre a jegykiadó személyzetet lényegesen szaporította.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. HARMAT GYULA

tüdőbajosok rendelő-intézete

nhaloratorium Budapest, Rákóczi-ut 82 sz

Tüdő, mellbajok, tüdővész, tuberkulózis, vörköpés, tüdőmetsesurult kitérés eredetűnonyfel gyógyítanak inhalációkkal és szóróoltásokkal. Rendel 11-12 óra 1-4-ig.

KÖZGAZDASÁG.

Kornfeld Zsigmond lemondott a tőzsde elnökségéről.

Budapest, május 8.

A tegnapi nap nagy föltételes szenzációja, Kornfeld Zsigmond lemondása a budapesti áru- és értéktőzsde elnökségéről, ma délután ténylegesen valóra vált. Kornfeld Zsigmond ma délután a tőzsdetanácsnak elküldötte lemondó levelét, amely a tanács tagjai sorában mély megdöbbenést keltett. Aki ma délután a tőzsdén járt, ugyanazzal a képpel találkozott, mely nagy és végzetes hatású válságoknál szokott csak előfordulni. A rideg üzletemberek izgatott csoportokban tárgyalták a szenzációt és szinte elhanyagolták az üzletet magát.

A lemondás annyira váratlanul érte a piacot, hogy most a legnagyobb tájékozatlanságban van mindenki a lemondás oka felől. Találgatásokból ezerféle változata forgott közkezen az esemény okának: a legtöbb mégis csak oda lyukad ki, hogy a szokásos „egészségi okok” szerepelnek Kornfeld pecsétes levelében is. Az aggodalmaskodók azonban többet látnak ennél s máris azt hiszik, hogy súlyos válság előszelét érzik. Tévednek azonban azok, akik azt hiszik, hogy Kornfeld lemondásának oka azokban a híresztelésekben van, amelyek egy idő óta a tőzsdéről forgalomba kerültek. Kornfeld, ki hosszú idő óta óriási munkát végzett a tőzsde tekintélyének és hírnevének emelése és megszilárdítása érdekében, aligha tért volna ki ezeknek az apró-cseprő szóbeszédeknek, hiszen pusztán az a körülmény, hogy Kornfeld Zsigmond ült a tőzsde elnöki székében, bizonyos vértet és garanciát nyújtott arra, hogy a nemzetközi közgazdasági fórumok osztatlan bizalommal legyenek a magyar tőzsde iránt. A találgatásoknak nem sok értelmük van. A holnapi nap, legalább formailag, bizonyosságot hoz az ügybe. A tőzsdetanács holnapi ülésében fogja tárgyalni az elnök lemondó-levelét és határoz a további teendőkre nézve.

Az bizonyos, hogy rég volt a tanácsnak ülése, amely iránt ekkora érdeklődés nyilvánult volna. És bár mindenki tisztában van azzal, hogy a tőzsdetanács a lemondást semmiképpen sem veheti tudomásul: mindazonáltal az emberek izgatottan lesik a fejleményeket s lelkes kitartással erősítetik, hogy Kornfeldnek „nem szabad lemondania.”

Nem szabad lemondania! Ez az őszinte népies mondás a helyzet szignaturája. Kifejezi azt a köztudatot, hogy Kornfeld Zsigmondra a hazai közgazdasági életnek a tőzsde élén oly nagy szüksége van, hogy neki — bármennyire szeretné is — „nem szabad lemondania.” Súlyos és válságos időkben került a tőzsde kormányzó székébe. A tőzsdei helyiségek meg nem felelő volta miatt amúgy is szétválási törekvések voltak a gabonatőzsde és az értéktőzsde között s agrárius oldalról is támadták az intézményt. Mikor a már három éves alelnök, Kornfeld 1900-ban a tőzsde élére került, erélyes kézzel ragadta meg a vezetést. Bámulatlan energiával megteremtette a mai egész Európában híres modern tőzsdepalotát s ezzel az áru- és értéktőzsdének olyan együttes otthont nyit, amelyet méltán irigyelnek tőlünk a külföldi rokonintézetek. A budapesti piacot sikerült fölszabadítania a külföldi befolyás alól s egyenesen az ő működésének köszönhető, hogy a nemzetközi viszonylatban is mérvadó helyet vívott ki magának a budapesti börze, melynek Kornfeld elnöksége csak díszére vált.

A múlt évi súlyos pénzügyi krízis hazánk föltött aránylag simán vonult végig. Az a fölfordulás, amely a világ összes tőzsdéivel valószínű vitustáncot járatott, a budapesti tőzsdét nyugodtan hagyta. Csak ekkor, a nagy nemzetközi válság idején tünt ki, hogy milyen erőssége piacunknak olyan hatalmas vezérő egyéniség, mint Kornfeld Zsigmond. A hazai gazdasági piac még mindig nem jutott el a végleges megszilárdításig. A gazdasági önállóságra való áttérésünk még mindig viharfelhőket rejteget méhében: Kornfeld Zsigmond visszavonulásának ideje még nem érkezett el.

Nagy és fontos közgazdasági érdekek kívánják, hogy továbbra is ő maradjon meg a tőzsde élén!

A Magyar Távirati Iroda írja: Beavatott helyről jelenthetjük, hogy Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a budapesti áru- és értéktőzsde elnöke ma levelet intézett a tőzsdetanácshoz, melyben az elnöki állásáról való lemondását bejelentette. A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa holnap délutánra rendkívüli ülést hívott egybe, melynek egyedüli tárgya az elnök lemondó-levelével szemben való állásfoglalás. Mint a Magyar Távirati Iroda értesül, úgy a tőzsdetanács tagjai, valamint a budapesti tőzsde tagjai körében a lemondás mély hatást tett és elhatározták, hogy nagy küldöttség fog az elnöknel tisztelni, hogy lemondásának visszavonására bírják.

Vörös László a Vacuum Oil elnöke. Már volt hír arról, hogy Vörös László volt kereskedelmiügyi miniszter a Vacuum Oil Co. elnöke lesz. Megbízható helyről úgy értesülünk, hogy Vörös László a társasággal már végleges megállapodásra jutott, a szerződést mindkét fél alá is írta s Vörös László már hétfőn, a hó 11-én el is foglalja állását a Vacuumnál, ahol ügyvezető elnök-igazgató lesz. Vörös László ki-nevezését a június 20-án tartandó közgyűlés fogja szankcionálni. Együttal azt is megemlítjük, hogy Vörös László érdeme az, hogy a Vacuumot hazánkban letelepítésre bírta s ezzel tizenötmillió korona amerikai pénzt hozott hazánkba.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket közli: Bornát Arnold kereskedő, Soltvadkert; Maggini Virgilio kaplakereskedő, Fiume; Polgár Vilmos bel. kereskedő, Dragovac; Henka Mihály, be nem jegyzett kereskedő, Becva.

Az ipari szeszgyárak és a vidéki városok. A szeszgyári telepekkel bíró vidéki városok kiküldöttjei a múlt év június havában Budapesten B árczy István polgármester elnöklete alatt értekezletet tartottak s elhatározták, hogy emlékiratot terjesztenek a képviselőház, a földmivelési és pénzügyminiszterek elé, s ki fogják fejteni az okokat, melyek az ipari szeszgyárak kontingensének fentartását szükségessé teszik. A pénzügyi kormány tényleg terembe vette az ipari kontingens kisajátítását, azonban e tervezés elé oly legyőzhetetlen akadályok ütköztek, hogy legjobb esetben is csak az ipari kontingens részleges és csekély mérvű kisajátításáról lehet szó. Ez a kisajátítás is — amint Wekerle miniszterelnök a szeszankéten kifejtette — csak méltányos rekompensáció mellett történhetik. A szeszankét után természetesen tárgyalanná vált a vidéki városok akciója is, mert az ipari kontingens meghagyásával a vidéki városok anyagi érdekeikben csorbitva nem lesznek. A városok értekezlete határozatából készített emlékirat most nyomtatásban is megjelent s kimerítően foglalkozik a szeszadó-reformmal.

Uj mezőgazdasági szesziföldék. A pénzügyminiszternek évente kilenczezer hektoliter kontingens áll rendelkezésére ujonnan alakuló mezőgazdasági szeszgyárak között való kiosztás végett. Ez a kontingensmennyiség az 1900. évi IX. törvénycikk életbelépte óta minden évben kiosztás alá került s az 1908. évben tizenhét új szesziföldé részessül kontingensben és pedig Horváth Elemér, Jernye, Sáros megye, 331 hl.; Rákosi Lajos Berzete, Gömör megye, 720 hl.; Csernyus Zoltán és Kriszten Sándorné Nyírmeggyes, Szatmár megye, 307 hl.; Scholz József és Szarka Lajosné Csaroda, Bereg megye, 331 hl.; Jármay Andorné Nagydobos, Szatmár megye, 460 hl.; Bónis Elemer Kobólkut, Bihar megye, 480 hl.; dr. Tilles Béla Felsőzellő, Nógrád megye, 640 hl.; Eltető Albert Magyarrégen, Marostordamegye, 720 hl.; Barcza László Csabrendek, Zalamegye, 720 hl.; Sacher Vilmos és neje Losonc 720 hl.; özv. gróf Draskovich Györgyné Püspöki, Pozsony megye, 260 hl.; ifj. báró Jósika Gábor Alsószentmihályfalva, Torda-Aranyos megye, 386 hl.; Vita Ödönne Diód, Alsó-Fejérmegye, 420 hl.; Háromfalusi Gazdakör Szövetkezet Tatrang, Brassó megye, 444 hl.; Marton János Nyárádszereda, Marostordamegye, 480 hl.; gróf Bom-Belles Márk Zelendvor, Varasd megye, 720 hl.; Pozsega város szeszgyára Pozsega 728 hl.

A német tőzsdetörvény és a terménytőzsde. Még élénk emlékezetünkben van az a harc, melyet a berlini tőzsdések az új tőzsdenovella ellen folytattak annak parlamenti tárgyalásai folyamán. Akkoriban szó volt a német tőzsdékörökben arról, hogy ha a törvényjavaslatot a parlament törvényerőre emeli a tőzsdések nyilt sztrájkba törnek ki, ami egyenes

guzsbakötése volna a kereskedelem szabadságának. Mint már megírtuk, a német birodalmi gyűlés a börze-törvényt mégis megalkotta s a tőzsdék ennek dac-zára sem váltották be fenyegetésüket s most a ber-lini terménytőzsdén az üzlet rendes mederben folyik. Mint Berlinből értesülünk, az effektív tőzsdéi üzletre elég jó hatással van az új törvény, mert gátat vet ama visszaéléseknek, melyek a tőzsdén oda nem való ártékos-elemek üzérkedései folytán elburjánzottak. A német agrárius körök a maguk részére vindikálják az új tőzsdetörvény minden előnyét s a látszólag kedvező tőzsdéi helyzetet kihasználják most arra, hogy a fedezetlen határidő-üzleti árték teljes eltör-lésére fegyvert kovácsoljanak.

Magyarország selyemtenyészése 1907-ben. Az országos selyemtenyészési felügyelő Darányi Ig-nác földművelésügyi miniszterhez terjesztett jelen-tésében számol be az ország selyemtenyészésének 1907-ik évben elért eredményeiről. A jelentés szerint 1907-ben 2914 községben és pusztán 73.176 család foglalkozott selyemtenyészéssel. A termelt selyem-gubók súlya 1.407.155 kilogramm volt s a termelt se-lyemgubók után 2.874.032 koronát kerestek. A selyem-iparral foglalkozók a gyárakban, raktárakban 1 millió 600.000 korona keresethez jutottak s így a selyem-tenyészéssel és selyemparral foglalkozóknak össze-sen 4.474.032 koronát fizettek ki.

Közös ebéd a Központi Takarékpénztárnál. Már régebben megemlítettük, hogy a Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága komolyan foglalkozik a közösbéd kérdésével. Ma arról értesül-ünk, hogy az igazgatóság legutóbbi határozata szer-int május 11-én lép életbe ez a reform. A tisztvi-selők az intézet épületében 60 fillért kapnak négy fogásos ebédet, míg az egyéb kiadásokat körülbelül személyenként 40 fillért az intézet fedezi.

Csatornázási és kövezési munkák. Budapest fő-város-tanácsa több rendbeli-csatornázási és kövezési munkálatokra pályázatot hirdetett. Ennek eredmé-nyeképp a VI. ker. Szent László-utcai csatornázást Melocco Péter r.-é. építi 44.810 koronáért, az I. ker. Ménesi-ut és Mogyoró-utczában a csatorná-zást Schaffner és Wellisch cég 19.998 koroná-ért, ugyanez építi a Vas-utczában is a csatorná-zást 8.443 koronáért, a Mohács-utca és a Lehel-téri csatornázást Pessi G. és társa cég vállalta el 7872 koronáért. A kövezést a Mohács-utca és a Lehel-téren Pesel Lajos kövezőmester 8172 koroná-ért, ugyanez kövezi a IX. ker. Földvári-utczát 4922 koronáért, a VI. ker. Lehel-utca és az Aréna-utat 44.435 koronáért, míg a VII. ker. Erzsébet-uton levő kövezést Ámon Antal vállalta 5916 koronáért.

A beruházási kölcsön. Megemlítettük annak ide-jén, hogy a kormány tervebe vette, — ha a pénz-piacz helyzete javulni fog — új beruházási kölcsön felvételét. Különben maga Wekerle Sándor miniszter-elnök is tett a képviselőházban hasonló kijelentést. Most, hogy az Osztrák-Magyar Bank leszállította a kamatlábát, előrelátható, hogy a pénzpiacz helyzete javulni fog, mely javulás — valószínűleg — tartós-nak fog ígérkezni. Szinte természetes tehát, hogy a szakkörök komolyan foglalkoznak az esetleges kölcsön ügyével, úgy, hogy a budapesti tőzsdén erre a hirre a koronajáradék árfolyama — amely eddig nagyon alacsonyan állott — 1/2 százalékkal fel-szökött.

Árad a Duna. Miután a Duna folyom a felső szakaszon rohamosan árad és ennél fogva tartani lehet attól, hogy a budapesti alsó rakpartok viz alá kerülnek, a Dunagőzhajózási társaság felkéri az ér-dekelte feleket, miszerint a megérkezett és avizált árukiutdeményeket sürgősen elszállítsák, minthogy azokat esetleg a czimzettek költségére és veszélyére biztonságba kellene helyezni.

Az új dohánygyár építői. Ismeretes, hogy a m. kir. dohányjövendéki központi igazgatósága pályáza-tot hirdetett a Lágymányoson felépítendő dohánygyár építési munkálataira. A pályázat már le-járt s az egyes munkák teljesítésével a következők bizattak meg: a föld-, kőműves- és elhelyező-mun-kák, vasbeton- és válaszfalak, gyárkéményépítéssel Koch Károly építőmester 1.794.463 korona 05 fill-érért, kőfaragó munkákkal Eichbaum Mór kőfa-ragó mester 78.178 koronáért, vasneműek szállítását

Oeti Antal gyáros nyerte el 71.765 koronáért, asz-talos munkákkal Madary Gábor asztalos bizott meg 60.174 koronáért, lakatos munkákkal Márkus Lajos lakatos 111.473 koronáért, mázoló munkákkal Fischer és Hartmann cég 25.099 koronáért, bádogos munkákkal Herz Henrik bádogos 50.968 koronáért, facementfedéssel Biehn János gyáros 5183 koronáért, házementes padlók szállításával Wippler és Társa 27.498 koronáért, linoleum-burkolat Elsinger M. J. és fiai cég 2938 koroná-ért, szobrász munkákkal Ney Simon szobrász 14.995 koronáért, parkett munkákkal Politzer és Okleiszky cég 7991 koronáért, villámhárító és villamoscsengő berendezéssel Szalai és Deutsch cég 4750 koronáért, felvonók szállításával a „Lift”, magyar felvonógyár 59.000 koronáért és végül aítő-csukó berendezésekkel Márkus Lajos lakatos 1300 koronáért. Az új dohánygyár építését a közeli napokban megkezdik.

Sorsolás. A pénzügyminisztérium 1906. évi 77723. számú rendeletével a Magyar posta- és táviráda al-fizetek és szolgák országos egyesülete részére épülő egyesületi ház javára engedélyezett tárgysorsjáték 1908. május hó 1-én megejtett húzása alkalmával 10.000 korona értéket nyert 15048 szám, 1500 korona értéket 21404 szám, 1000 korona értéket 91722 szám, 800 korona értéket 85665 szám, 200) korona értéket nyertek 15980, 20404, 17081, 11989, 40516.

Közszállítási ügyek. A kereskedelmi miniszter ál-tal megküldött hivatalos kimutatást, mely a hadsereg tüzérügyi szükségletéről szól, ma tárgyalta az Ország-os Iparegyesület gyáripari szakosztálya Ullmann Adolf elnöke mellett. Beható tanácskozás és töb-beknek felszólalása után az ülés pontokban foglalta össze kívánásait, melyek mind a magyar iparosok érdekeit védik. Frommer Rudolf indítványára fel-kerlte az értekezlet az Országos Iparegyesület végre-lajtó bizottságát, hogy a közszállítási ügyekben a magyar ipar érdekeinek állandó képviselője czéljából külön közszállítási szakosztályt létesítsen, mely szükséges információval lássa el az iparosságot mindennemű közszállításonkál. Az elnökség a javas-latot nagy rokonszenvvel fogadta és sürgős előter-jesztést tett a felvetett észme megvalósítása érdeké-ben.

Új hajóösszeköttetések Rio de Janeiroval. A ham-burg-délamerikai gőzhajózási társaság és a Hamburg—Amerika vonal igazgatóságai — írják — elhatároz-ták, hogy azon nagy hajók, amelyek eddig csak La Plata és Európa között közlekedtek és amelyek Rio de Janeirot eddig nem érintették, a jövőben ki fog-nak könni Rio de Janeiroban is. Ezek a hajók a Cap Arcona, König Wilhelm, Cap Vilano, Cap Ortegál, Cap Blanco. Ezek a hajók egyenként 10—12.000 ton-násak, kettős gépük van és óránként 14—16 tengeri mérföldet tesznek meg, be vannak rendezve a drót-nélküli távirásra is. Ennek a megállapodásnak nagy a jelentősége Németországnak Braziliával folytatott kereskedelme szempontjából. A brazilaiak most már mind gyakrabban eljárnak Európába és a mellett a sárgaláz sem végez oly pusztítást már, mint eddig. S ez a két körülmény birta reá a két társaságot, hogy tekintetbe vegyék járataik berendezésénél a rio de janeiro igényeket is. Még az Argentínából Európába utazóknak sem lehet kifogásuk az el-len, ha utközben Rio de Janeirot is érintik. A két köztársaság fővárosai között élénkebb forgalom fej-lődik. Egyébiránt a Royal Mail és a francia mes-sageries maritimes hajói már régebben érintik a ki-kötőt. Jó volna az Austro—Americana hajójárait is akként berendezni, hogy Rio-t is érintsék. Azoknak a hajózási vonalaknak, melyek Rio de Janeirot Európával egybekötik, legközelebb szaporodott a számuk. A hollandi Lloyd első hajója, a 3628 tonnás Rijland szaporította a számot. Ennek a társaságnak három hajója van, egyformán 3—4000 tonnataralommal. A hajó három havonként egyszer fordul meg Amster-dam és Buenos-Ayres között. Ez a járat utközben Dünkirchent, Vigot, Lissabont, Bahiát, Rio de Janei-rot és Santost érinti. A társaságnak nagyobb, most épülő hajói is vannak e járatba való bocsátásra szánva. Annak a tarifaszabványnak, melyet a német hajózási társaságok a Lampart & Holt vonalal folytat-tak, béke lett a vége. Márczius hó 11-étől kezdődő-leg a Royal Mail Steam Packet Company és a Char-guers Rénis egyaránt 40 frankot és 10%-ot számít Havreba 800 kiló után, Londonba pedig 40 sh.-t és

5% 1000 kiló kávé után. Április hó 3-tól kezdődőleg még a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg—Délame-rika hajózási társaság is viszne innét kávé (1000 kiló) 40 sh. és 5%-ért Londonba.

Az Első Magyar Biztosító forgalma. Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság”-nál 1908. év április havában 7.688.213 korona tőkéről szóló élet-biztosítási ajánlat nyújtott be, melyből 6.244.313 korona biztosítási tőkéről szóló ajánlat kötvény-ki-állítás által lett elintézve. 1908. év január elsejétől 31.497.006 korona tőkéről szóló életbiztosítási ajánlat lett beteriesztve és 26.630.906 korona tőkéről szóló kötvény lett kiállítva. A folyó év január elseje óta bekövetkezett halálesetek folytán 1.493.323 korona biztosítási tőkéről szóló kár lett bejelentve. Mult év december 31-dikével 417.298.409 korona biztosított tőkéről és 1.437.974 korona életjáradékról szóló 119.692 darab életbiztosítási kötvény volt érvény-ben, melyre 111.471.258 korona gyűjtött díjtartalék van kimutatva. Életbiztosítási károk czimén az 1907. évben 4.140.193 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítása óta (1857) az évenként közzétett kimutatá-sok szerint, az összes biztosítási ágazatban előfor-dult károkért 473.589.398 korona összeg fizettetett ki.

VIZÁLLAS.

		m é t e r		m é t e r			
		máj. 7. máj. 8.		máj. 7. máj. 8.			
Inn	Sharding	2.92	2.99	Istsz	M.-Sziget	1.20	1.70
Duna	Passau	4.60	4.77		Tekoháza	1.28	1.78
	Linz	2.11	2.27		V.-Namény	2.31	3.40
	Bécs	2.57	2.61		Tokai	3.24	3.24
	Pozsony	0.62	3.90		Tiszafüred	3.92	3.62
	Komárom	4.18	4.23		Szolnok	4.48	4.90
	Budapest	3.72	3.92		Csongrád	4.65	4.45
	Paks	3.52	3.94		Szeged	5.02	4.90
	Mohács	3.95	4.16		T.-Bocsa	4.42	4.85
	Gombos	3.58	3.67	Óndava	Hód	0.77	0.85
	Ujvidék	4.48	4.44	Tapolc	Bárfa	0.91	0.91
	Pancsova	4.26	4.27	Rodreg	Ladócz	3.20	3.20
	Órszova	1.42	1.87	Sajó	Zsoltza	1.91	1.91
Norra	Morvafalu	1.90	3.81	Bornád	H.-Námeti	0.80	0.80
Vág	Zselna	1.22	2.50	Borottyó	Margitta	0.23	0.23
	Trencsén	1.89	2.06		B.-Ujfalva	0.05	0.05
	Szered	0.08	0.04	Körte	Causca	0.76	1.80
Rába	Srt.-Gothárd	0.58	0.34		N.-Várád	0.74	0.68
	Sárvár	3.48	3.58		Belenyes	0.78	1.40
	Győr	2.45	2.58		Tenke	0.2	1.80
Dráva	Várasd	1.16	1.84		Gurahono	0.47	0.72
	Zákány	2.11	2.22		Borosjenő	0.1	0.20
	Bares	2.59	2.92		Békés	1.53	1.70
	Eszék	2.28	2.88		Gyoma	2.88	2.93
Nara	M.-Szerdah.	0.80	0.70	Háros	Gy.-Pehérvár	0.93	1.10
Száva	Zágráb	2.75	2.70		Branyicska	0.1	0.1
	Sziszek	5.63	5.59		Soborsán	0.18	0.24
	Mitrovicza	1.02	2.23		Árad	0.18	0.24
	Décs	1.52	2.10		Makó	1.48	1.82
	Szentmár	0.1	0.1		K.-Kostály	1.98	1.88
	N.-Máltény	0.42	0.56		Kiszéltó	1.98	1.13
Szamos	Munkács	0.20	0.30		Temesvár	0.10	0.10
	Homonna	0.20	0.30		Bocskerec	0.80	0.98
Kraszna	Perecseny	0.42	0.1				
Latorca							
Labores							
Úg							

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

- Gyógytényezők:**
- Elektromágneses gyógyítás.
 - Röntgen sugarakkal való kezelés.
 - Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizatio).
 - Kék fényvel való kezelés.
 - Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
 - Villamos fényfürdők.
 - Villamos massage (Vibratio).
 - Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 - Villamos vízfürdők.
 - Szénsavas fürdők.
 - Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
- Ideggyengeségi állapotok**
- Almatlanság.
 - Hűdés (Paralysis).
 - Idegfájdalmak, idegzsák (Neuralgiák, Ischias).
 - Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
 - Szívbetegségek.
 - Véredényelmeszesedés.
 - Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
 - Székrekedés.
 - Anyagserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérértelenség).
 - Bőr-bajok. Bőrvízketeg.
 - Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
 - Aranyeres csomók.
- Rendelés d. o. 8—11-ig, d. n. 2—6-ig, Kezelés egész napon át. — Kivánatra prospektus.

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Detail 26-27. 75-26, Engros 164.

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78. szám.

Sürgönyosalm: ANTRACIT BUDAPEST

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ARU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDÉ

Gabonatőzsde.

Budapest, május 8.

A valamivel hűvösebb, szeles időjárás a helyi spekulációt ma további vételekre ösztönözte. Októberi buza és rozs nagyobb tételekben, emelkedő árak mellett került forgalomba és a májusi buza árszmét elérte a 12 koronás árnívót. Érdekes, hogy a vidék véleménye az idén ellentétben áll a helyi spekuláció véleményével. Az ország fő termelővidékein nem látják igazoltnak a termés-kilátások iránt kiirtott aggályokat, sőt a Bácskából és Bánátról, valamint a Tisza-vidék nagyobb részéről határozottan jó tudósítások és ezzel kapcsolatban eladási megbízatások érkeznek. A készáru-piaczon a határidőpiaczi árfolyama annyira volt befolyással az üzletre, hogy a forgalomba került 14 ezer mázsa búzát 50 kilónként 20 fillérrel kellett drágábban megfizetni. Rozs 10 fillérrel, tengeri 5 fillérrel drágult csekély forgalom mellett.

Felmondott 1000 mm. buza, 3000 mm. rozs, 7000 mm. tengeri és 1000 mm. zab f. hó 13-án leendő átvétele, mely kis mennyiség átvételre is kerül.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 450 mm. 78 kg. 24.40 korona, 200 mm. 77 kg. 24.55 korona, 300 mm. 75.5 kg. 24.55 korona, 400 mm. 77.7 kg. 24.55 korona, 1000 mm. 77 kg. 25 korona, 150 mm. 77 kg. 24.10 korona, 250 mm. 76.5 kg. 24.35 korona, 100 mm. 76.5 kg. 24.10 korona, 200 mm. 76.5 kg. 24 korona, 100 mm. 76 kg. 24.10 korona, 100 mm. 76 kg. 24.30 korona, 500 mm. 76 kg. 24.50 korona.

Fehérmegyei: 300 mm. 78.5 kg. 24.30 korona, 450 mm. 75 kg. 23.60 korona.

Pestvidéki: 200 mm. 76.5 kg. 24 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.90 korona, 240 mm. 75 kg. 23.60 korona.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 46 kg. 24 korona, 300 mm. 78 kg. 24 korona, 200 mm. 76.5 kg. 24.10 korona.

Bánáti: 5500 mm. 76 kg. 24.10 korona.

Budai: 300 mm. 75.5 kg. 23.20 korona, üszkös.

Rozs: 100 mm. 20.40 korona, 150 mm. 20.20 korona, pp.

Zab: 100 mm. 14.60 korona, 100 mm. 14 korona, kpí.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiaczon kötöttek:

Előfordult:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. májusra 11.89, 11.95, 12. —, 11.98.

Buza 1908. októberre 10.11, 10.27, 10.23, 10.31 10.24 10.22.

Rozs 1908. októberre 8.88, 8.97, 8.89, 8.92, 8.87.

Zab 1908. októberre 6.65, 6.67.

Tengeri 1908. májusra 6.50, 6.51, 6.56.

Tengeri 1908. júliusra 6.58, 6.65.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

májusra buza	11.96 - 11.97
októberi buza	10.21 - 10.23
októberi rozs	8.86 - 8.87
októberi zab	6.56 - 6.57
májusi tengeri	6.67 - 6.68
júliusi tengeri	6.65 - 6.66

Délutáni forgalom.

Délután Berlin 3 márkával magasabb kurzusokat küldvén, az árak eleinte néhány fillérrel emelkedtek ugyan, de az üzlet már nem volt élénk, később erősebb visszaesés történt.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	11.90 - 11.92
Buza októberre	10.16 - 10.17
Rozs 1908. májusra	8.81 - 8.82
Rozs új októberi	6.60 - 6.62
Zab 1908. májusra	6.52 - 6.53
Zab októberre	6.60 - 6.61
Tengeri 1908. májusra	6.52 - 6.53
Tengeri júliusra	6.60 - 6.61

Budaapesti gabonaforgalom.

1908. május 5-től május 6-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	12951	—
Rozs	446	100
Arpa	324	—
Zab	15880	—
Tengeri	34983	9386
Liszt	308	12652
Korpa	—	2198

Értéktőzsde.

Külföldi jelentések hatása alatt indult ma az üzlet az értéktőzsdén. Mivel Bécsből a bányáértékek hanyatlását jelentették, az irányzat lanya volt, kedvetlenséget teremtett és az árfolyamok csekélységgel gyengültek. A kamatláb leszállításának még mindig nem mutatkozik hatása, mert az elvész a kedvezőlen külföldi jelentések befolyásával szemben. A déli tőzsdén némileg javult a helyzet a berlini magasabb jegyzések hatása alatt. A forgaiom valamivel élénkült, azonban a javulás nem jutott eléggé kifejezésre az árfolyamokban, miután az előtőzsdén az értékek egy-két koronával estek. Élénk érdeklődés mutatkozott — talán az új beruházási kölcsön híre — a koronajáradék iránt. Némely forgalom volt a Danubius, a Városi vasut és az Adria részvényeiben. A járadékpiaczi valamivel szilárdult, de lényeges javulás még nem mutatkozott. A leszámítolási piaczon valamivel élénkült az üzlet, a kínálat észlelhetően emelkedett, minnek következtében a magánkamatláb valamivel esett. Az utőtőzsdén a forgalom szűk térre szorult, az irányzat nyugodt volt. Változás alig jelentkezett.

Az Osztrák hitel 629 és 630 korona között, a Magyar hitel 741 és 742.25 között, az Államvasut 694.25—693.75 között ingadozott. Forgalmomba került továbbá: Leszámitolóbank 468.50 koronán, Jelzálog 428.25—429.50 koronán, Rima 544.50—543.— koronán, Városi villamos vasut 266.—266.50 koronán, Közuti 544.75—545 koronán, Magyar koronajáradék 93.55—93.60 koronán, Salgó 582.— koronán, Hazai bank 276.— koronán, Adria 404.— koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde kissé javult. Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 629.— Magyar hitelrészvény 741.— Osztrák-magyar államvasut 693.75—694.25. Rimamurányi vasmű 543.—544.50. Jelzálogbank 428.25—429.— Városi villamos vasut 266.—266.25. Magyar koronajáradék 93.50—93.55. Hazai bank 276.—

Déli tőzsde.

Déli tőzsde barátságos. Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 629.25—630.— Magyar hitelrészvény 742.—742.50. Osztrák-magyar államvasut 693.75—694.25. Rimamurányi vasmű 543.50—544.— Magyar leszámítoló-bank 468.50—469.— Jelzálogbank 429.—430.50. Közuti vaspálya 543.—545.— Városi villamos vasut 266.25—266.75. Magyar koronajáradék 93.50—93.65. Danubius hajógyár részvénytársaság 211.—213.— Adria tengerhajózási részvénytársaság 404.50—405.—

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 20—22 K.

Utőtőzsde.

Kötöttek 4 százalékos magyar koronajáradék 93.55. Rimamurányi vasmű 544.— Danubius hajógyár r.-t. 613.50.

BÉCSI GABONATŐZSDÉ.

Bécs, május 8. (Saját tudósítónk jelentése.) A mértékadó külföldi tőzsdék részben változatlan, részben gyöngye árjegyzéseket jelentettek, az itteni piaczon az árak némileg emelkedtek, de mivel a konsum ma is szigorúan ta tőzkodott a vásárlástól, az eladók beérték azzal, hogy a buza árát 10, rozsét és tengeriét csak 5 fillérrel emelték. Zab ára nem változott, de még ilyen alapon sem fejlődött ki üzlet és a piaczon a forgalom majdnem egészen szűnelt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.45—12.85 korona, mosoni 11.85—12.25 korona, tótfelvidéki 11.80—12.30 kor., déli vasuti 11.80—12.20 korona, marchfeldi 11.60—11.90.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60—10.90 korona, csepeli 10.45—10.75 kor., pestmegyei 10.65—10.90,

déli vasut 10.55—10.75 korona, különféle magyar 10.55—10.80 kor., osztrák 10.70—10.90 korona.

Arpa: morvaországi 7.40—7.90 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki 7.50—8.20 kor., tótfelvidéki 6.75—8.30 kor., csepeli — kor., győri 7.10—7.70 kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 6.90—7.10, új — korona, cinquantin 8.—8.55, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 7.55—7.85 korona, elsőrendű 7.80—8.05 kor., válogatott 8.05—8.40 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, május 8. A piac figyelmét ma is csaknem kizárólag a vasértékek hanyatlása vette igénybe. Alpési bányarészvényeket időközben erősebben kínáltak és 5 koronával hanyatlottak. A prágai vasműrészvények árfolyama 38 koronával gyengült. Hitelrészvények és államvasuti részvények is gyengültek. A déli tőzsde nyugodtan, kevéssé változott árfolyamokkal indult. Alpési bányarészvény kissé javult. A többi értékek irányzata nyugodt volt.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 629.50, Magyar hitel. 739.25, Länderbank —, Államvasut 694.50 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 136.50 —, Alpési bányatársulat 639.50. Rimamurányi 543.—, Májusi járadék 97.30, Magyar koronajár. 93.55, Orosz érték —, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.63.

1 órakor jegyeztek:

Osztrák hitel 629.50, Magyar hitel 741.— Länderbank 433.50, Unio-bank 537.50, Államvasut 694.50, Anglo-bank 298.50, Bankverein 521.—, Déli vasut 136.75, Gőzhajó —, Alpési bányarészvény 639.50, Májusi járadék 97.40, Magyar koronajáradék 93.55, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.63, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 543.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, május 8. (Osztrák értékek zárulata.) 4*2 százalékos papír-járadék 97.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.—, 1860-as sorsjegy 151.— Osztrák hitelsorsjegy 453.— Angol osztrák bankrészvény 297.50, Bécsi Bankverein 521.25 Osztrák-magyar bank 1728.— Déli vasut 135.60 Dunagőzhajózási társ. 1017.— Dohány rész. 407.— Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.67 Osztr. Lloyd 421.50 4.2 száz. ezüst. jár 97.50—99.20, Osztr. koronajáradék 97.50, 1864-es sorsjegy 262.50, Osztrák hitelintézeti részvény 628.75, Union-Bank 536.— Osztrák Länderbank 433.50, Osztrák-magyar államvasut 694.—, Elbavölgyi vasut 443.—, Alpési részvény 640.50, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.35, Lipótkohó 448.—, Töröksorsjegy 187.35. Csendes.

Bécs, május 8. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.25. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 145.45, Magyar hitelbank részvény 739.75, Magyar leszámítoló és váltó részvény 468.—, Rimamurányi 542.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 401.—, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.70, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelz. bank 428.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, május 8. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde meglehetősen szilárd irányzat mellett nyílt meg, miután Amerikából kedvező aratási kilátásokról érkezett jelentés, aminek következtében az amerikai vasutak iránti kereslet meglehetősen fokozódott. Kohórészvények egyetlen papír kivételével, kivétel nélkül alacsonyabbak voltak. A bankpiac nyugodt irányzatú, az árfolyamok majdnem változatlanok. Járadékokban általánosságban csekély üzlet fejlődött ki. Csak orosz értékek emelkedtek, miután egy ottani cukorgyár fizetéseinek beszüntetését ma már nem itélik meg oly kedvezőtlenül. Gőzhajózási részvények eleinte nem vonhatták ki magukat a lomha irányzat alól és szintén veszítettek árfolyamukból, zárulást felé azonban fedezésekre emelkedtek. Déli vasut-részvények bécsi eladásokra visszamentek. Napipénz 4%, magánleszámitolási kamatláb 4%.

Zárulatkor jegyeztetik: 4*2 százalékos papírjara-

Románbanktól

Tisztviselők

Földbirtokra

Házakra

Képviselet

Urszagos Földhitel

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

5—40 évre.

4%-ra az érték 65—80%ig.

I. II. és III. helyre.

Buza	Kilós	100 kilogramm ára		Kilós	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
tiszavidéki uj	75	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	76	24.00	24.30	80	21.60	24.30
" " " "	77	24.20	24.50	81	21.60	24.30
" " " "	78	24.40	24.65	81	21.60	24.30
fehértaljai uj	75	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	76	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	77	23.90	24.15	71	21.60	24.30
" " " "	78	24.10	24.30	71	21.60	24.30
pestvidéki uj	75	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	76	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	77	23.95	24.20	71	21.60	24.30
" " " "	78	24.15	24.35	71	21.60	24.30
lónagyi uj	75	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	76	23.80	24.10	70	21.60	24.30
" " " "	77	24.00	24.30	80	21.60	24.30
" " " "	78	24.20	24.45	80	21.60	24.30
bácskai uj	75	23.75	24.05	70	21.60	24.30
" " " "	76	23.95	24.25	70	21.60	24.30
" " " "	77	24.15	24.45	70	21.60	24.30
" " " "	78	24.35	24.60	70	21.60	24.30

Allamadósság közközlésnök

Magyar aranyáradek 4%	111.25	111.75
koronajáradek 8 1/2%	82.80	83.30
koronajáradek 4%	95.60	96.10
All.kö. Vaskapu celj. ar. 6.3%	79.00	80.00
1870. nyereséniy köles. 100 fr	133.00	134.00
Hov.-szlav. reg.-kari. k. 1 1/2%	188.00	189.00
M. földherment. köv. 4%	92.50	93.00
Hov.-szlav. 4%	95.75	96.25
Fizsai szegedi nyer. köles. 4%	116.00	117.00
Hov.-szlav. jelz. földi. köv. 4%	101.00	102.00
Konv. osztr. adóm. koronai. 4%	97.25	97.75
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	99.00	99.50
ezüst 4 1/2%	99.00	99.50
Osztrák aranyáradek 4%	115.00	116.00
koronajáradek 4%	97.25	97.75
All.-sors. 1880. 1000 K 4%	170.25	171.25
1880-ból 25 K 4%	214.00	215.00
1884-ből 200 K 4%	203.00	204.00
1861-ből 100 K 4%	263.00	264.00
Bosz.-berc. orsz. k. 1895. 4%	91.75	92.25
vasutj 1898. 4 1/2%	99.00	99.50
1902. 4 1/2%	99.00	99.50
Bpest. szikes-föv. köles. 4%	91.00	91.50
Bpest. szikes-föv. köles. 4%	91.00	91.50
Orosz államkölcsönmáj. v. 5%	94.25	94.75

Záloglevélek. Elsőbbségek

Belvár. tkpl. r.-l. 4 1/2%	99.00	100.00
Egyesült. föv. tkpl. 4 1/2%	99.50	100.50
korona ert. 4%	101.00	102.00
Kisbirt. orsz. földh. 84 év 5%	101.00	102.00
60% évre 4%	98.00	99.00
50% évre kor. ert. 4 1/2%	94.25	95.25
M. agrár-jár.-b. szőlőköv. 4%	98.00	99.00
járadek vt. 4 1/2%	98.00	99.00
záloglevél köles. 4 1/2%	98.00	99.00
M. áll. tkpl. r.-l. 50 évre 4%	94.00	95.00
65 évre 4%	94.00	95.00
Magy. földhitelint. 41 évre 4%	97.00	98.00
60 évre 4%	92.00	93.00
63 évre 3 1/2%	84.50	85.50
szab. és talajjav. 4%	90.25	91.25
M. jelz. nitelb. frt.-ban 4 1/2%	90.25	91.25
ugyanaz 50 évre 4 1/2%	90.50	91.50
forint értékben 4%	90.50	91.50
60 évre kor. ert. 4%	90.50	91.50
közs. köv. 60 évre 4 1/2%	90.50	91.50
ugyanaz 50 évre 4%	90.25	91.25
60 év vt. 110 lit. 4%	99.00	100.00
60 év 100 frank 3 1/2%	118.50	119.50
nyer. köv. frt. 4%	124.00	125.00
osztr. felülb. 4%	100.00	101.00
nyer. köv. kor. 8%	98.25	99.25
M. leszám. pztitk 50 évre 4%	93.25	94.25
65 évre 4%	93.25	94.25
M. tkpl. közp. jelz. 4 1/2%	98.75	99.75
közs. köv. 80 évre 4 1/2%	98.75	99.75
közs. köv. 70 évre 4 1/2%	97.75	98.75
Orsz. közp. hitelez. kor. 4%	100.00	101.00
Osztr.-m. bank 50 év kor. 4%	98.40	99.40
P. házic. tkp. közs. frt. 4 1/2%	98.00	99.00
100 K n. e. nykvt. 4%	100.50	101.50
Adria tengerhajóz. r.-l. 4 1/2%	99.25	100.25
Bpesti közuti vaspálya 4%	94.25	95.25
Déli vasut 100 márkos ert. 4%	111.00	112.00

Pénz	Aru	Pénz	Aru	Pénz	Aru
1889 arany márká ert. 4%	111.80	112.80			
1891 ezüst frt. ert. 4%	96.00	97.00			
1891 arany márká ert. 4%	111.80	112.80			
osztrák vonal frt. ert.	96.50	97.50			
M. folyam-igh. r.-l. k. ert. 4%	99.00	100.00			

Pénz	Aru	Pénz	Aru	Pénz	Aru
Első m. gazdasági gépgyár 5%	880.00	890.00			
Danubius-hajógyár 5%	212.00	218.00			
Fegyver- és gépgyár r.-l. 5%	980.00	985.00			
Ganz és társa vasöntő	2800.00	2850.00			
Magyar béga fémipargyár r.-l.	300.00	310.00			
Nicholson gépgyár részv. társ.	212.00	220.00			
Rimamurvaszmú máj. k. 6%	544.00	547.60			
Schlick-féle vasöntő	400.00	410.00			
Weitzer J. gépgyár r.-l.	285.00	287.00			
Franklin-lársulat	400.00	407.00			
Brassócellulose gyár r.-l. 4%	410.00	419.00			
Bpesti áll. villamosgyár r.-l. 5%	310.00	313.00			
Első magyar betonöntő	820.00	840.00			
Első magyar gyapjamosító	780.00	820.00			
Első m. részv. serfőződa	4500.00	4600.00			
Első m. serfőzészaló	420.00	440.00			
Első magyar szálloda r.-l.	475.00	485.00			
Fiumei rizshántoló kem.-gy.	2800.00	2840.00			
Gschwind-féle szeszgyár	1300.00	1350.00			
Hungária mltárgyagár	85.00	86.00			
Kőbányai polgári serfőző	85.00	86.00			
Magyar cukoripar 4%	1700.00	1720.00			
Magyar vasuti forg. r.-l. 5%	865.00	868.00			
Magyar villamosági rvl. 5%	277.00	279.00			
Tomzék. villamos társ.	580.00	590.00			
Szegedi kenderfonógyár r.-l.	945.00	948.00			
Adria tengerhajózási r.-l. 5%	404.50	409.00			
Bpesti közút vasut máj. k.	544.50	549.00			
Bpesti vill. városi vasut 6%	910.00	920.00			
Bpest-úpest-rákosp. vill. vas.	966.25	968.75			
Déli vasut máj. v.	157.50	158.00			
Dunagőzhajózási társ. 5%	1028.00	1033.00			
Kassa-oderbergi vasut 5%	856.00	865.00			
Magyar h. é. vasutak	250.00	260.00			
Magyar nyugati vasut	401.00	405.00			
Osztr.-magy. államv. máj. v.	694.00	694.50			
Pécs-barcsi vasut	415.00	420.00			

Burgonya

Fehér	Rózsá	Sárga	
			Koronától—koronáig
Dunántuli	4.10-4.80	4.50-4.70	5.10-5.30
Felsőmagyarországi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Nyírségi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Erdélyi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Bán pi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Pesti	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30

Faj

Különb. a termény	Faj	Koronánként	
		Pénz	Aru
disznózsir	budapesti	138	139
szalonna	vidéki	110	111
"	prima, légszárított vidéki	110	111
"	városi légszárított 4 drhos	116	116
"	" 3 drhos	116	116
szilva készáru	füstölt	49	50
"	bosznyai, 1906. évi usance-min.	31	31
"	1906. " " 100 "	31	31
"	1906. " " 85 "	31	31
"	szierblai, 1906. " usance-min.	31	31
"	1906. " " 100 drhos	31	31
"	1906. " " 85 "	31	31
szilvalz készáru	szierblai, 1906.	31	31
"	szierblai, 1906.	31	31
Heremag	luczerma magyar 1906.	140	160
"	vörös aprószemű 1906.	150	170
"	közepesemű 1906.	160	170
"	nagysemű 1906.	170	190

A MODEL

— REGÉNY. —
Írta: EDMOND MITCHELL.

— Jean Baptiste megesküdött nekem — a hölgy szenvedélyes izgatottsággal kezdte a mondatot, hirtelen azonban félbehagyta és megváltoztatta a hangját s kifejezéseit. — Jean Baptiste értészemre adta, hogy bizonyos leveleket ilyen módon fog lepecsételni és egy feltétlenül becsületes, megbízható uriemberhez adja letétbe. Egy pillanatra ismét elhallgatott — Nos? — kérdezte Sterling. — Feltétlenül uriembernek, egy angolnak — folytatta az asszony. — Nem akarta nekem megmondani a nevét. De amint ma a morgueban elolvastam az ön nevét, rögtön az volt a meggyőződésem, hogy ön ez a megbízható barát. — Boesánát — mondott ellent Sterling és büszkén fölgyenesedett — sem bizalom, tehát barátság sem állott fenn köztem és Jean Baptiste között. — Hiszen a levelek önnél vannak letétben, ugye-bár? — kérdezte behízselő udvariassággal az asszony. — Az egészen más dolog. Tisztán szívességből egyeztem bele, hogy egy borítékot elteszek egyelőre. Az ön leírása illik erre a borítékra. A fátvól alól félig elfojtott örömsikoly tört elő, melyben hála és diadal volt együtt. En legálább ugy gondoltam. — Akkor a levelek az enyémek! — kiáltotta izgatottan és kinyújtotta egyik kezét, mintha azt várná, hogy a kívánt dolgot rögtön odaadjuk neki. Sterling zavart, ijedt arccal fordult felém. Láttam, hogy veszélyben van, rögtön enged az idegen nő kérésének. De saját meggyő-

ződésem tiltakozott ilyen megmondatlan cselekedet ellen és nem lett volna helyes befejezése ennek a titokzatos ügynek. Ideje volt, hogy beszédbe elegyedjek most már én is. — Tudja asszonyom a közelebbi adatokat, milyen módon ielte halálát az elhunyt éjszaka Jean Baptiste? — Türelmetlenül és rendkívül boszúsággal fordult most felém az ismeretlen. Ha láthattam volna az arczát, tudom, hogy nem kellemes kifejezést látok azon, bárminő is lehetett ez az arcz. Hiszen a boszuság még egy szép arczot is visszataszítóná tud tenni. — Már mondtam önnek — felelte hűvös hangon, hogy az értesítést az esetről az esti lapokban olvastam. — Nos, Jean Baptiste-t meggyilkolták. — Ezt mindnyájan tudjuk. — És ön azt hiszi, hogy egy meggyilkoltak a papírjait így minden nélkül, a legelső jöttmentnek kiadhatjuk, aki azt kéri? — Ez az érvelés hatással látszott rá lenni. Egy pillanatra elhallgatott, aztán Sterlinghez fordult: — Tudja ön, miféle ember volt ez a Jean Baptiste? — kérdezte egészen közvetlenül. — Nem mondhatom, hogy sokat tudok felőle — felelte Sterling — de azt elgondolhatom, hogy az életmódja nem lehetett éppen a legbecsületesebb. — Egyáltalán van önnek sejtelmé róla, milyen becsületen volt? — szinte sejtelve mondta, olyan izgatottan és gyorsan beszélt. Sterling a kérdezőre pillantott, meglepetve annak izgatottsága miatt, de nem felelt. — Zsaroló, gyáva, megvetendő, gyalázatos zsaroló volt! — kiáltotta az ismeretlen és nagy izgatottságában kélt förtelde és felugrott a helyéről. — Zsaroló! — mormolta Sterling a szakálába. — Most már ő volt ingerült és heves és láttam honokán a harag pirját.

— Ezt egészen komolyan mondja? — kérdezte. — Igen, Jean Baptiste foglalkozásszerű zsaroló volt! — Az idegen nő most már nyugodtabban és megfontoltabban beszélt. Sterling szinte kétségbeesett arccal kelt fel helyéről. — És miután okvetlen igazolnom kell magamat — folytatta a hölgy — hogy miért fordultam önhez — szavainak rejtett fullánkja hozzámm volt intézve — még többet is el kell mondanom. Éppen ezeket a leveleket, melyeket önnél letétbe helyezett Jean Baptiste, ezeket a zsarolásra használta fel. — Az ördög vigye el! — kiáltotta Sterling; hangja remegett a felindulástól, szégyentől, miután megtudta, milyen gyalázatos módon használták ki jólelkiségét. — Esküszöm — folytatta a nő — de most már meghalt a gyalázatos, cselekedeteivel nem árthat többet. Ugyebár? — Közvetlen Sterling mellett állott és a hangjában ismét a kérelem és fohászokadás szívhez szólóan csengett. — Kezdem már az egészet érteni — mormolta inkább önmagának Sterling. — Egy hang a bensőmben azonban folyton azt sugta, hogy sem Sterling, sem én a legesekélyebbet sem értjük még ezideig a bonyolult dologban. — Ezek a nyomorult levelek egy asszony titkát rejtik magukban? — kérdezte komolyan Sterling. — Így van? — Egy pillanatra az ismeretlen nő nem válaszolt. Aztán összerázkódott és olyan kiáltást hallatott, mely mintha félig elfojtott örömtől eredt volna. Olvastam az ismeretlen nő szívében, láthattam az arczát, bár háttal volt hozzám fordulva és arczát elrejtette a sűrű krepp fátvól. (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Szombaton, 1908. május 9-én.

Nemzeti Színház

A biboros.
Színmű 4 felvonásban. Írt: Louis Napoleon Parker. Fordította: Minály József.
Cosimo M. biboros Gál
Guiliano öcsése Garansze-hy
Clarcia édesanyja S. Fal Sz.
Andrea Strozzi Petheo
Bartholomew Chigi Szacsavay
Filiberta, leánya Paulay E.
Maddalena V. Mounar R.
Eppio, harangzó Halda
Honori György I.
Kezdeté 7 órakor.

Nepstánháza-Vigopera

Ezeregy éj.
Operett 5 felvonásban, 4 képben
Írta Lindau. Fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerelte Strauss J. Szelejman szultán) Környei
Mosszu, halász Ney L.
Leila Ney L.
Edm basa Virágh
Wall Della Douna
Oronuz, varázsló Andorffy
A nagyvezér Székely
Zuranda Marosi A.
A kajmakán Diáno
Foly Mezei
Kezdeté 8 órakor

Király színház

Adollárkirálynő.
Operett 5 felvonásban. Írták Willner A. M. és Grünbaum Kriznes; fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerelte Fall Leó.
Személyek:
John Cander, Németh
Alice, leánya Petráss S.
Dok, az unokája Simai
Daisy Gray, unokahúga Ötvös G.
Tom, Cander test. Csizsér
Démcs László Raskó
Schlick Hans báró Dobos
Labincka Olga, Szegedi
Miss Thompson, Önczy Fl.
Kezdeté 8 órakor

Magyar színház

A Sasfők
L' Aigloni Dráma 5 felvonásban
Írta Rostand Edmond, fordította Abrányi Emil.
Ferenccz Törzs
Flampean Csorlos
Metternich Rátkai
Ferenccz császár Réthely
Marmont tabornagy Szirmai
A szabó Z. Molnár
Gentz Garas
Báró Oberhaus Boros
Mária Luiza Porrai R.
Camerata grófné Polzar I.
De Lorgez Teréz T. Halmi M.
Főhercegnő Mészáros G.
Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

M. Kir. Operaház

A nürnbergi baba.
Vig opera 1 felvonásban. Zenéjét szerelte Adam Adolt. Szöveget írták Leuven és Beauplan. Fordította Hav: M.
Cornelius, Kornai
Donathan, Gábor
Miller Henrik, Mihályi
Berta, Szeyer I.
Utána:
A csodaváza.
Vígü

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban
Zenéjét szerelte Mascagni P. szövegét írták Targioni-Tozzetti és Menasci, Ford: Radó Antal
Santuzza Pichler
Lola Ambrusné
Turiddu Bertis
Alfio Váradi
Lucia Valenti
Kezdeté 7 órakor

Fővárosi nyári színház

Fatnicza
operett 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órakor

Vígshízház

Félszerellem.

Színmű 3 felvonásban. Írta Cseregyő Hugó.
Robert Fenyvesi
Olga G. Kertész E.
Margit M. Harmat
Tomber Góth
Bogdan Hegedüs
Ként Szeremi
Klimkó Vendrei
Paski Sarkadi
Szerofin Pécsi P.
Barkos Bárdi
Szobalány Kész R.
Kezdeté fél 8 órakor

Oránia színház

Az országos színművészeti akadémia színiskolájának gyakorlati előadása.
Kezdeté fél 8 órakor

Apoló Projektograt

(Telefon 68-39.)
Davos télen.
Róma látkepe. Az óriás. A kecskepásztor szerencséje.
Megszökött feyenez.
Konstantinápoly. Pénz és szerelem. Sziizilia. Téli élet St. Moritzban. 100:1 vagy a szerencsés lóverseny játékos.
Az előadások d. u. 6 órakor kezdődnek.

Tavaszi és nyári ujdonságok

férfi-, fiu- és leányka-ruhákban.

Képes árjegyzék ingyen.

Cs. és kir. udvari szállító

Neumann M.

BUDAPEST,

Muzeum-körut 1. és 3.

PÁLMAIGET' NAGYVENDÉGLŐ

ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Esténként TOLL ARPAD és KÁROLY zenekarának hangversenye. — Előkelő családok találkozó helye. — Esőrendű konyha, kütinő ménes-gyoroki és külföldes borok. — ooooo Számos italoztatást kér tisztelettel! ooooo

EKAMP GYULA a bikszádi fürdő étterem volt bérleje.

Wampetigs vendéglőjében

— Kedvező idő esetén — naponta délután és este valamint vasárnap és ünnepnap délelőtt is

katonazene

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Telefon 107-64

Ma szombaton, május 9-én, este háromnegyed 8 órakor

II-ik Nagy High-Life-Estély

sz intelligencia találkozója.

Dísz egyenruhák! Dísz jelmezek! Dísz nősor!

Butor

kézpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivittől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sarok.)

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb osaládi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard bárónó cocottálok (barrakisáráttel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és tánczosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugár Elza cabaret énekesnő. Fereoczy Kamilla női baritonista.
Pénztárvitítás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-10.

SCHMIDT M

szígyártó, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 22. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsisző- és lovasgöb- szerzeményeit. Mindennemű utazó és kinti bőrdoboz, pony, szivar, cigaretták stb. készlet. — Árjegyzék kértmentre.

300.000 korona nyerhető

1 drb Pesti Hazai Takarékp. sorsjeggyel

Huzás már június 5-én. Kapható:

36 havi részletfizetésre: havi befizet 4.- K. 24 > > > 5.60 K.

Már az első részlet és 25 fillér portó befizetése ellenében megkötés a húsvétkor kiadott sorsjegyzék sorozat és azamat tartalmazó részletfizet, melynek birtokában vevő az összes huzásokon az egyedi jutéjegyot élvezi.

FLEISSIG bankháza BUDAPEST, Erzsébet-körut 2. sz.

HETI MŰSOR.

Május	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígshízház	Király-Színház	Nepstánháza (Vig-Opera)	Magyar Színház	Főv. nyári színház	Iránta színház
10 Vasárnap d.u. este	A biboros	Téli rego	Az Ördög Félszerellem	A dollárkirálynő Drótosztó	A nagymama Ezeregy éj	A császár katonái A Sasfők	A napraforgó A vig özeveg	Marokko A mai Róma

HOGY HÍVJÁK?

Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséséjét, boldogságát megállapíthatná! Talán a neve melletti osztálysorsjegyszám egy nagyobb nyereménnyel lesz kihuzva a legközelebbi huzásokon.

Tegyen szerencsekísérletet az itt közölt névsorban levő saját vagy családtagjának neve melletti számmal, — mert

KISS szerencséséje NAGY!

Ezen szerencseszámok osakis

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz. kaphatók.

Abel	51242	Barnabás	91942	Eleazar	27185	Géza	51193	Johanna	94905	Lóráni	32058	Oktavius	24996	Szalvár	13269
Abrahám	67680	Beatrix	50467	Elemér	107674	Gida	22433	Jolán	96087	Lothar	21506	Olga	8319	Szerafino	45171
Adám	90802	Béla	107469	Eleonora	90844	Gilbert	16802	Jónás	68745	Lőrinc	9805	Olivér	102291	Szeréna	38900
Adél	96061	Bence	94914	Éliás	67685	Gizella	17046	Jónathán	51349	Lucia	64617	Olympia	92337	Szidónia	119166
Adolár	8171	Bendek	24770	Ella	37471	Gottfrid	8247	Jordán	00181	Lucián	96081	Orbán	60130	Szifried	63326
Adóif	13560	Benjamin	18614	Elvira	107475	Guidó	21391	Józsa	8396	Ludmilla	68013	Oszkár	73362	Szilárd	8218
Adorján	22482	Benő	8240	Elza	94911	Gusztáv	93398	József	48148	Ludwig	119130	Othello	90804	Taksony	90736
Adrián	37781	Bernát	45593	Emanuel	66911	Gyárfás	64592	Judián	27359	Lujza	45593	Othmár	13263	Tamás	102269
Adriene	12713	Berta	27179	Emil	8318	György	102262	Judith	18618	Lukács	20062	Ottília	22254	Taszió	78239
Agátha	119198	Bertalan	108101	Emilia	32068	Györgyik	91542	Julia	106071	Lukrécia	79719	Ottó	39051	Tekla	22283
Agnes	51349	Bertold	90810	Emma	39766	Győző	73386	Juliska	90816	Magda	91542	Ottokár	4417	Teofil	60087
Agost	73362	Bertram	68745	Emőd	106154	Gyula	60101	Juztina	73386	Magdolna	67649	Ödön	12712	Teodor	60084
Agoston	91541	Biri	51244	Ernő	94905	Gyuri	108059	Jutka	54418	Malvina	20052	Órzi	21522	Terci	90816
Akos	67656	Blanka	18263	Erasmus	27359	Habakuk	96068	Kajetán	8316	Manfréd	8200	Pál	37462	Teréz	39458
Aladár	2302	Bódog	46942	Erna	39416	Hajnalka	78903	Kálmán	108378	Manó	33298	Paula	96842	Terka	74188
Alajos	39751	Bogdán	27404	Ernesztin	13038	Hedvig	8300	Kamil	64233	Marcel	107375	Paulin	102120	Tibor	107151
Aladok	22933	Boldizsár	8231	Ernő	4407	Heléna	28149	Karolin	90722	Margit	90778	Pepi	90819	Tihamér	96828
Albér	108047	Bonifác	60094	Ervin	46009	Henrik	37462	Károly	27185	Mária	22433	Péter	60126	Tinka	23113
Albin	18620	Borbála	79319	Erzsébet	119133	Herrmann	13261	Katalin	41646	Mariska	17602	Piroska	90438	Titusz	50472
Albrecht	24755	Boriska	90659	Eszter	78251	Henriette	107888	Katarina	17046	Márk	21514	Pista	13038	Tivadar	73396
Alfons	34288	Bőske	102267	Etel	52612	Hermína	90805	Kázmér	34279	Márkus	37769	Pongrác	22239	Timon	8544
Alfréd	22236	Brigitta	22438	Eufrozina	67581	Hilda	90791	Kelemen	21507	Mártha	22431	Rachel	90848	Tódor	91544
Alice	3362	Camilla	17007	Eugenia	27996	Hubert	18618	Keresztély	108023	Martin	79846	Rafael	79344	Ulrik	7493
Amália	90728	Carolina	20063	Eva	9806	Hugó	9819	Klára	96069	Márton	60110	Regina	60101	Urbán	105435
Ambrus	78229	Cecilia	102291	Ézsaiás	90799	Humbert	21514	Klodid	67685	Máté	96061	René	90540	Valentin	46797
Andor	118189	Cézár	92317	Fábián	86004	Ibolyka	39555	Kolozs	51198	Matild	106030	Rezső	8396	Valér	90445
András	51477	Ciril	64233	Fanni	51249	Ida	90746	Konrád	8200	Mátyás	92330	Richárd	22972	Valéria	13251
Angelika	18610	Clementin	21880	Farkas	8186	Ignác	18311	Konstant	22292	Maxim	79846	Róbert	102200	Vazul	94975
Anna	41646	Constant	38905	Felécia	20052	Ilka	2330	Kornél	17007	Melánia	2390	Rókus	92591	Vencol	22405
Antalka	32963	Córa	48148	Félix	67312	Illés	22431	Kornélia	32063	Melinda	22236	Roland	64592	Vendel	119167
Anton	21596	Cornélia	108999	Ferdinánd	90743	Ilma	39759	Kristóf	90791	Melitta	37471	Román	9811	Verona	90447
Antónia	8533	Cristian	92337	Ferenc	92591	Ilona	90778	Krisztian	67312	Menyhért	27404	Romeo	39061	Viktor	8282
Araánka	60132	Dániel	60126	Flóra	54418	Imre	110556	Krisztina	78259	Mici	90743	Róza	23123	Viktor	46779
Arisztid	106180	Dávid	22972	Flórian	90804	Ipoly	96076	Lajos	8149	Mihály	60132	Rozália	18611	Viktoria	96060
Armand	94248	Demetér	19114	Flóris	119155	Ince	79346	László	41640	Miklós	108047	Rozina	90628	Vilma	105457
Armin	3364	Demjén	193377	Fodor	22254	Iren	90848	Laura	39433	Miksa	45189	Rózsika	24761	Vilmos	45171
Arnold	106175	Dénes	60131	Franciska	37769	Irma	102201	Lázár	22953	Milán	27179	Rudolf	106052	Vince	22444
Aron	98655	Dezso	9811	Frida	21522	István	8319	Lea	17024	Mór	20063	Salamon	5205	Virgil	102227
Aron	53395	Domokos	37470	Fridrika	8145	Iván	90408	Lehel	108065	Móric	8533	Sámson	22444	Walter	90737
Árpád	13562	Doráth	22239	Frigyes	17024	Ivor	107509	Lénárd	90659	Mózes	98654	Samu	48170	Wilhelmin	8218
Arthur	23123	Dóra	13030	Fülöp	90540	Isabella	90722	Lenke	64235	Náci	64581	Sámuel	108049	Wladimir	38900
Arzén	45189	Dorottya	45185	Gábor	60130	Lázár	8236	Leó	51478	Nándor	78303	Sándor	73357	Wolfram	48170
Attila	79846	Döme	39061	Gábor	60130	Lor	90675	Leontin	90805	Nárcisz	90844	Sári	65974	Zachariás	65974
Augusta	92330	Dömötör	90819	Gábrriel	79344	Lszák	96081	Leonora	67656	Natalia	51244	Sarolta	22216	Zádor	73357
Aurél	34279	Eberhard	102192	Gábrriel	90816	Lszó	106060	Leopold	13932	Náthán	4417	Sebestyén	67680	Zoltán	90661
Aurélia	20062	Edith	22243	Géza	93327	Jakab	90549	Lidia	22243	Nelli	13030	Simon	90799	Zseni	20560
Balázs	90886	Ede	8104	Gedeon	64235	Janka	8241	Lina	39416	Neszi	22432	Soma	18610	Zsigmond	92328
Bálint	64617	Eduard	20068	Gellért	51478	János	32053	Lipót	24770	Netti	13562	Stefánia	24755	Zsófia	8136
Baltazár	106060	Edwin	39051	Gergely	13031	Jenő	46923	Livia	32068	Nina	24796	Szabolcs	37781	Zsuzsanna	118188
Bandi	90435	Elek	60110	Gertrud	8117	Joachim	68013	Lorenc	107468	Norbert	18920	Szaniszló	46923	Xavér	90737

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Központ:
Kossuth Lajos-u. 13.

Kiss Károly és Társa

Fióközletek:
Erzsébet - körut 22
VIII., Rákóczi-ut 55.

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Tessék kiválni és ölmünkre bektüdeni.

MEGRENDÉLÉS

KISS KAROLY és TARSÁ BANKHAZA

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXII. sorsjáték I. osztályára a _____ sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeken küldöm) egyidejűleg postautalványon küldöm (A meg nem felelő módot azíveskedjék áthuzni.)
K. f. (kérem utánvételezni).

Pontos Név: _____
cím: Lakhely utca, házszám: _____
Utolsó posta. (megye) _____

Az I. osztályú sorsjegyek árai

Egy nyolcad 1 K 50 f.
Egy negyed 3 > - >
Egy fél 6 > - >
Egy egész 12 > - >

Az Osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását INGYEN és bérmentve küldjük meg

A XXII. sorsjáték első osztályának huzása már május 21 és 23-án lesz.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORÁZLETE.

Alapítva 1847.

János Brausweller Szegeden

Ca. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, főtárlója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bármennyi. Javítások pontosan eszközöltek.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ fegyverek, flóbertek, revolverek és karabélyok

csekély HAVI részletfizetésre kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruházában

Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.

Árjegyzék ingyen!

958. sorozat **Bon** 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mű-és kőszerezés Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz. köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek írásban azaz tizenöt százalékos árkedvezményt adni az eredeti

F. Berguerand fiás

párisi különlegességek óvszereket gyártmányainál. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen zárt leveleiben küldetik.

Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 257/05

Ajtók, ablakok

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sark. Lipót-körút közelében.

Legjobb minőségű **bontófésűk** bivalycsont, kantsuk, tékaloktrók és elefántcsontból és vahaszték.

MÜLLER J. L.-féle BRISE DE VIOLETTES

a legjobb, legkeresettebb ibolya-illat, a frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kellemessége, tartóssága és finomságára nézve felülmúlhatatlan, ezen kívül ibolya-illat felhívul mind a varakozást kiváló utató és kellemes illata által.

Üzvegje 3. 5 és 9 kor.

Müller J. L. Cs. és kir. uty. szállító Malszer- és piporeszszappan-gyártóval Budapeston. Koronahatár-utca 2. // Rottenhiller-utca 6. sz.

Haj-, fog- és körömkefék díszes kezettekben Körömpolcszerek.

Dr. Gebhardt tenár-téle **nővény szappan** 1 db 70 fill. 1 tucat 7.60 kor. fenyő Eau de Cologne-szappan 1 K, nagyobb 1.60 K

Mindenki keresse a nevét!

Rendelje meg a NEVE mellett álló **SZERENCSESZÁMOT!**

A véletlen nagy szerepet játszik az életben és éppen a szerencsés véletlen folytán könnyen megtörténhetik, hogy az Önt érdeklő név mellett álló számban eltalálta azt a sorsjegyet, melyre nagy nyeresemény jut.

Adél	16077	Elemér	122221	Juliska	98813	Ottó	101693
Adriene	122224	Emil	98540	János	101598	Odón	99823
Adorján	96539	Endre	101700	Jenő	16086	Paula	32874
Agnes	101679	Ernő	99841	József	40027	Pál	121225
Adolf	99821	Ervin	40001	Kálmán	101595	Péter	96815
Agoston	16085	Ferencz	121224	Klára	96826	Piroska	40328
Anna	122208	Frigyes	96820	Károly	40043	Pista	101594
Aladár	96542	Fülöp	40049	Klotild	101587	Regina	16097
Albert	51401	Flóra	101591	Kornél	16087	Rezső	101582
Alfréd	101597	Franciska	16095	Kornélia	100574	Róbert	98041
Aranka	16099	Frida	101581	Kristóf	99048	Rudolf	87901
Ákos	101583	Gizella	98050	Lajos	84809	Rozália	100570
Amália	98028	Gábor	87741	Laura	100562	Salamon	40040
Ambrus	87902	Gáspár	100567	László	73133	Sári	73143
Andras	100573	Gergely	73136	Leó	16081	Samu	100556
Antal	40045	Gertrud	16077	Lenke	99801	Sarolta	16081
Ármin	93885	Géza	100555	Lina	16077	Sándor	122221
Árpád	100557	Gusztáv	16082	Lipót	122224	Szeréna	96540
Berta	16080	Gyula	122214	Lőrincz	96593	Szidónia	101700
Flanka	122223	György	96812	Ludmilla	101679	Simon	99841
Borbála	98544	Hermína	114459	Lujza	99821	Tamás	40001
Boriska	101693	Henrik	16084	Mariska	16085	Teréz	121224
Bella	99828	Herman	40008	Márta	122208	Tibor	96820
Bálint	32874	Hugó	101596	Márton	96542	Thamér	40040
Béla	121225	Ida	96821	Mátvás	51401	Tivadár	101591
Balázs	96815	Ilona	40048	Mihály	101597	Tóbiás	16095
Boldizsár	40328	Irma	101589	Miklós	16099	Tekla	101581
Dániel	101594	Ignác	16092	Margit	101583	Valéria	98050
Dénes	16097	Izabella	101578	Miksa	98026	Vérónka	87741
Dezso	101582	Iren	99020	Mária	87902	Viktor	100567
Dorottya	98041	Jmre	81705	Mór	100573	Viktória	73136
Emma	87901	István	100566	Matild	40045	Vilmos	16077
Ernestin	100570	Iván	73134	Nándor	93885	Vilma	100555
Éva	40040	Janka	16080	Nesztí	100557	Vince	16082
Ede	73143	Johanna	100553	Nelli	16080	Zsófia	122214
Erzsébet	100556	Jolán	16083	Olga	122223	Zoltán	96812
Elek	16081	Jakab	122210	Oszkár	96544	Zsigmond	114450

Fenti számokat sziveskedjék azonnal, de legkésőbb május hó 17-ig megrendelni, miután ezek könnyen elkelnek.

Egész sorsj. 12 K, fél sorsj. 6 K, negyed sorsj. 3 K, nyolcad sorsj. 1 K 50.

TÖRÖK A. és TSA

bankház R. T. Budapesten. Legnagyobb osztálysorsjegy-üzlet.

Központ: IV., Szervita-ter 3/n. saját (palotánkban.)

Fiókok: Teréz-körút 46. és Váci-körút 4.

Mindenkit kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Szabott gyári árak!

Részajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. ezab. ékezerész.

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-butonok, gyűrűk, mellék és más nemeskőárumból.

Saját gyártmány! Ékszer átalakítások. Jutányos árak.

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár. Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

Szomb...

Ács, Allan, Allat, Anya, Aran, Aszt, Bádo, Bank, Bank, Bérk, Bérk, Csen, Czip, Czuk, Diák, Diya, Doh, Éksz, Épit

BU...
ÉRTVÖS-UT...
ENRE...
BUDAPE...
KES AR...

Lawn...
fiuknak, le...
es felnöt

legegészség...
érdekes tár...
játékot ny...

Tenisz-ra...
Kozdóknak 2,2...
Haladoknak...
Jó játékosokna...
Versenyzőknak...
Bajnokoknak...

Pályakerítő (g...
as) méte...
Fehérposztó...
tuozatja 5...

Teniszárj...
pályater v...
Pléki és P...
tenisz-üzl...
post, VI., A...
13. s...

A leglób...
Külön ra...

Hecht Bankház

Hecht Bankház

Keresse szerencsését és boldogulását foglalkozása mellett.

Keresse meg alant foglalkozását és rendelje meg a mellette lévő számú osztálysorsjegyet

HECHT BANKHÁZNÁL.

Ezen sorsjegy lesz tán szerencsésének és boldogulásának megalapítója.

Ács	35682	Ezredes	4545	Kárpitos	79530	Nyomdász	5582	Tábornok	66970
Állami tisztviselő	52887	Fakereskedő	107117	Kávés	108249	Nyugdíjas	108238	Takpénztári tisztviselő	108220
Állatorvos	39004	Fényképész	8581	Kéményseprő	35979	Órás	22343	Tanár	78008
Anyakönyvvezető	107108	Főhadnagy	108229	Képviselő	108618	Órmeister	35036	Tanító	85028
Aranyműves	63992	Földbirtokos	52878	Keresked. alkalmazott	75100	Órnagy	106248	Tanítónő	79503
Asztalos	4532	Fűszerkereskedő	35002	Kereskedő	50306	Orvos	64019	Telekkönyvvezető	108236
Bádgos	66306	Gazdatiszt	8172	Kertész	8688	Pálkaméroló	105561	Tisztviselő	86301
Bankár	107118	Gépező	52851	Kisbirtokos	55047	Pap	35678	Törvényszéki tisztviselő	85016
Bankhivatalnok	33200	Gyógyszerész	54108	Közműves	35684	Pék	54117	Tűzoltó	79512
Bérlő	63995	Gyümölcsárús	22941	Könyvkötő	108617	Pénzügyi tisztviselő	107101	Ügyész	35077
Bíró	22948	Hadnagy	108621	Koresmáros	63810	Pénzügyőr	74488	Ügynök	54119
Bíróügyi jegyző	105591	Házfelügyelő	52874	Körjegyző	8407	Pincér	4155	Ügyvéd	8402
Borbély	66312	Háztulajdonos	35988	Kovács	108240	Postamester	107111	Üveges	30104
Börkereskedő	33176	Hentes	55433	Lakatos	107125	Postatisztviselő	8692	Utazó	35984
Csendőr	41183	Hírlapíró	4176	Lelkész	8663	Szabó	74440	Városi tisztviselő	79521
Czipész	79508	Hivatalnok	107123	Levelőhordó	22934	Szállodás	35007	Vaakereskedő	108245
Czukrász	22943	Igazgató	6684	Magánhivatalnok	35011	Szatócs	52868	Vasúti tisztviselő	79525
Diák	33172	Iparossegéd	35903	Magánzó	6685	Színész	4582	Vegyakereskedő	108220
Divatárkereskedő	22942	Járásbíró	74444	Mázoló	52847	Szobafestő	4172	Vegyész	107103
Dohánytőzsdés	8666	Járásbírói tisztv.	55432	Megyei tisztviselő	24722	Szolgabíró	106245	Vendéglős	79528
Ekszerész	74422	Jegyző	5937	Mérnök	8408	Szőlőbirtokos	107124	Zenész	27091
Építész	64623	Kalapos	79507	Mészáros	66863	Szűcs	6683		
		Kapitány	108622	Molnár	27097	Szülész	106267		

Rendelje meg a foglalkozása mellett álló szerencsesorsjegyet mielőbb, mert szerencseszámaink nagyon hamar elfognak. E sorsjegyek 1/3-okban is kaphatók.

Sorsjegy-árak: Egy egész K. 12.- Egy fél K. 6.- Egy negyed K. 3.- Egy nyolcad K. 1.50

Huzás már május hó 21. és 23-án.

Hecht Bankház r. t.

Budapest, Ferenciek-tere 6.

Fiók: Erzsébet-körut 32.

Hecht Bankház

Hecht Bankház

BUTOR DUS VÁLASZTEK...
 RESZLETFIZETÉSRE
 RENDMIVELI ÖLCSŐSÁGON
 KAPHATÓ
EHRENTREU TESTVEREKHEZ
 BUDAPEST VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA)
 TELÉFON 22 272

Lawn-teniszjátékaink

fiúknak, leányoknak és felnőtteknek

legégszesebb és érdekes társas sportjátékot nyújt.

Tenisz-rakatok:

- Kozdóknak 2,25, 3,25 frt.
- Naladóknak 4,50 «
- Jó játékosoknak 7.- frt.
- Versenyzőknek 9.-12.- «
- Bajnokoknak 15.-19.- «

Pályakerítő-háló (3 m. magas) méterje . . . 15 kr.
 Fehérposztó-teniszlapda tucatja 5, 6, 7, 8, 9 frt.

Teniszárjegyzék és pályaterv ingyen.

Ploki és Haas lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI., Andrassy-utca 13. szám.

A legtöbb tenisz-klub szállítója. Külön rakatjavítás-tarifa ingyen

30 forint.
Varrógépek
 egy új valódi osztrák Singer varrógép...
SINGER A.

műcsepszéknél Budapest, főútlelet Akácia-utca 55. Mindenféle varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyáratok és üzletek is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond
 VI., Lázár-utca 3.
 (a Váci-körut mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédő, ural szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, börgarniturrák és kárpitoslécekben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb. hez.

26597

PÁRISI VILÁGKIALLMÁS „GRAND PRIX“ 1900
Kwizda-féle SERTÉSPOR
 diätetikai szer a hizás elősegítésére.
 Árak: Kis doboz kor. 1.20, nagy doboz kor. 2.40
Kwizda-féle sertésspor.
 Valódi csak ezen védjeggyel.
 Főraktár **TÖRÖK JOZSEF** gyógy-szerész, Budapest, Király-utca 12. -
 Andrassy-ut 28. szám.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi jótállás mellett.
 Arany és ezüst ókszerék, evő-
 oszközök, nászajándékok
reszletfizetésre is.
 Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műorás
 Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

